

CRNA GORA
ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE CRNE GORE

IZVJEŠTAJ O RADU
ZA PRVO POLUGODIŠTE 2021. GODINE

Podgorica, jul 2021. godine

SADRŽAJ:

1.	STANJE I KRETANJA NA TRŽIŠTU RADA	3
1.1.	Kretanje nezaposlenosti	3
1.2.	Stopa nezaposlenosti	4
1.3.	Kvalifikaciona struktura nezaposlenih	4
1.4.	Regionalna struktura nezaposlenosti	4
1.5.	Struktura nezaposlenih prema dužini traženja zaposlenja	6
1.6.	Starosna struktura nezaposlenih	7
1.7.	Struktura nezaposlenih prema dužini radnog staža	8
1.8.	Novoprijavljeni	9
1.9.	Lica sa invaliditetom	10
1.10.	Oglašavanje slobodnih radnih mjesta	11
1.11.	Zapošljavanje sa evidencije Zavoda za zapošljavanje	14
1.12.	Prava za vrijeme nezaposlenosti	15
1.13.	Zapošljavanje i rad staranaca	17
1.14.	Evidencije i istraživanja u oblasti zapošljavanja	19
1.14.1.	Istraživanja u oblasti zapošljavanja	19
1.14.2.	Evidencije u oblasti zapošljavanja	20
2.	PROGRAMSKE AKTIVNOSTI	22
2.1.	Stručni tretman nezaposlenih lica	22
2.2.	Profesionalna orijentacija	23
2.2.1.	Opšti programi profesionalne orijentacije	23
2.2.2.	Posebni programi profesionalne orijentacije	24
2.3.	Rad sa poslodavcima	26
2.4.	Saradnja Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i centara za socijalni rad	27
2.5.	Odjeljenje za EURES i posredovanje pri zapošljavanju u inostranstvu	29
2.6.	Sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja	31
2.7.	Stručno osposobljavanje lica sa stečenim visokim obrazovanjem	33
2.8.	Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom	34
2.9.	Program grantova za samozapošljavanje	41
2.10.	Instrumenti za predpristupnu podršku	44
2.11.	Pravni poslovi	46
3.	RAD SLUŽBI I ODJELJENJA	47
3.1.	Informacioni sistemi	47
3.2.	Služba za kadrovske i opšte poslove	49
3.3.	Služba za finansijsko poslovanje	53
3.4.	Javne nabavke	55
3.5.	Odjeljenje za unutrašnju reviziju	55
4.	PRILOG	57

1. STANJE I KRETANJA NA TRŽIŠTU RADA

1.1. Kretanje nezaposlenosti

Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje na dan 30. jun 2021. godine nalazilo se **55.703 nezaposlena lica** (žena 32.790 ili 58,86%).

U odnosu na 30.6.2020. godine (**41.890 nezaposlenih lica**, od toga je žena 24.220 ili 57,82%) broj nezaposlenih je povećan za 13.813 lica ili za 32,97%.

Broj nezaposlenih
- na dan 30.6.2020. i 30.6.2021. godine –
(Graf. 1)

Na evidenciji ostalih tražilaca zaposlenja na dan 30.6.2021. godine nalazilo se 64 lica (od toga žena - 36), od kojih je 49 studenata osnovnih studija, 13 lica su redovni učenici i 2 lica koja traže promjenu zaposlenja.

Tokom prvih 6 mjeseci 2021. godine 1.572 poslodavca je koristilo usluge za tržište rada koje pruža Zavod, prijavljivalo slobodna radna mjesta, dok su 2 poslodavca učestvovala u realizaciji programa aktivne politike zapošljanja.

U istom periodu 9 poslodavaca je dostavilo ugovore o isteku volonterskog rada za 17 lica koja su bila na volonterskom radu

1.2. Stopa nezaposlenosti

Stopa nezaposlenosti, posmatrana kao odnos broja registrovanih nezaposlenih i aktivnog stanovništva, na dan 30. jun 2021. godine je bila 24,01% (na isti dan prethodne godine 18,06%).

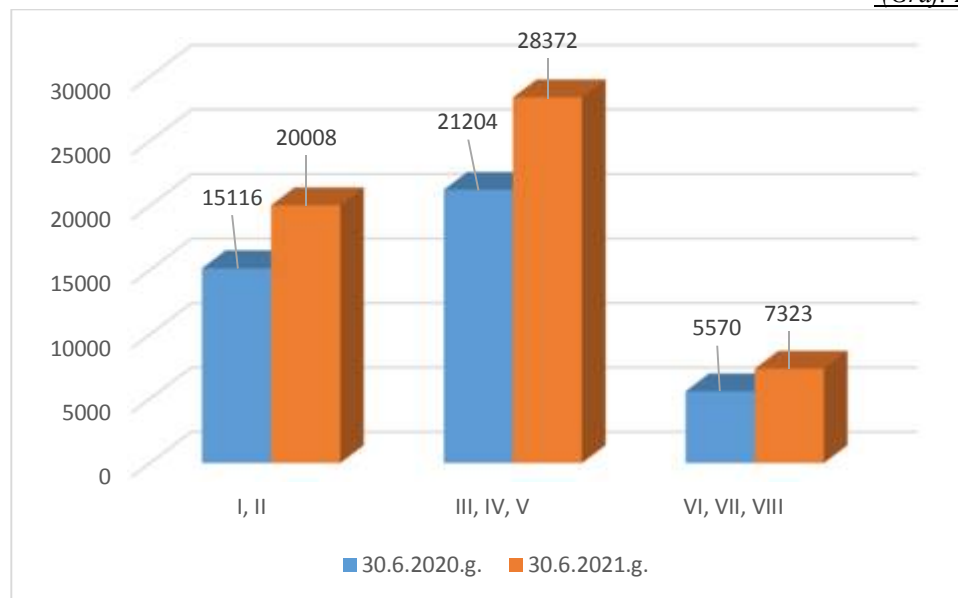
1.3. Kvalifikaciona struktura nezaposlenih

Posmatrano prema kvalifikacionoj strukturi nezaposlenih lica dominantno učešće od 28.372 ili 50,93% pripada nezaposlenim sa III, IV i V nivoom kvalifikacija obrazovanja (30.6.2020. godine 21.204 ili 50,62%), nezaposleni sa VI, VII i VIII nivoom kvalifikacija (visokoškolski) čine 7.323 ili 13,15% (30.6.2020. godine 5.570 ili 13,30%), a nezaposleni sa I i II nivoom 20.008 ili 35,92% (30.6.2020. godine 15.116 ili 36,08%).

Nezaposleni prema kvalifikacionoj strukturi (nivoi obrazovanja – Nacionalni okvir kvalifikacija)

- na dan 30.6.2020. i 30.6.2021. godine -

(Graf. 2)

1.4. Regionalna struktura nezaposlenosti

Najviše nezaposlenih, na dan 30. jun 2021. godine, imali su Područna jedinica Podgorica, za opštine Podgoricu, Danilovgrad, Golubovce¹, Tuzi i Cetinje 16.281 ili 29,23% od ukupnog broja nezaposlenih (30. jun 2020. godine 11.467 ili 27,37%), Područna jedinica Bijelo Polje, za opštine Bijelo Polje, Mojkovac i Kolašin 7.021 ili 12,60% (30. jun 2020. –

¹ U ovom izvještaju u podjelama po opštinama – biroima rada dati su posebno podaci za Golubovce (gradska opština Podgorica), a posebno za ostali dio opštine Podgorica, obzirom da u Golubovcima Zavod ima poseban Biro rada.

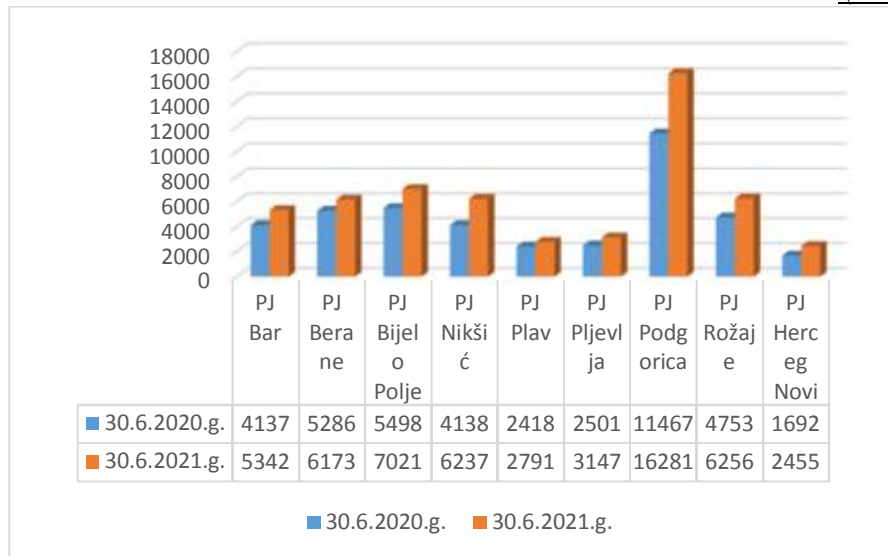
5.498 ili 13,12%) i Područna jedinica Rožaje, za opštine Rožaje i Petnjica 6.256 lica ili 11,23% (30. jun 2020. godine 4.753 lica ili 11,34%).

Najmanji broj nezaposlenih lica evidentiran je u Područnoj jedinici Herceg Novi, za opštine Herceg Novi, Kotor i Tivat 2.455 ili 4,41% (30.6.2020. godine 1.692 ili 4,04%), zatim Područnoj jedinici Plav, za opštine Plav i Gusinje 2.791 ili 5,01% (30.6.2020. godine – 2.418 ili 5,77%), Područnoj jedinici Pljevlja, za opštine Pljevlja i Žabljak 3.147 ili 5,65% (30.6.2020. godine 2.501 ili 5,97%).

Nezaposleni po područnim jedinicama

- na dan 30.6.2020. i 30.6.2021. godine -

(Graf. 3.)

Promjene broja nezaposlenih

- po područnim jedinicama i biroima rada -

(Tab.1)

Rb	Područna jedinica/ Biro rada	30.6.2020.	%	30.6.2021.	%	Odnosi 4:2	
						Nom. razlika	Index
	1	2	3	4	5	6	7
1	Bar	1992	4.76	2616	4.70	624	131.33
2	Budva	809	1.93	1028	1.85	219	127.07
3	Ulcinj	1336	3.19	1698	3.05	362	127.10
4	PJ Bar	4137	9.88	5342	9.59	1205	129.13
5	Berane	4473	10.68	5221	9.37	748	116.72
6	Andrijeвица	813	1.94	952	1.71	139	117.10
7	PJ Berane	5286	12.62	6173	11.08	887	116.78
8	Bijelo Polje	3768	8.99	4848	8.70	1080	128.66
9	Mojkovac	834	1.99	1112	2.00	278	133.33
10	Kolašin	896	2.14	1061	1.90	165	118.42
11	PJ Bijelo Polje	5498	13.12	7021	12.60	1523	127.70
12	Nikšić	3858	9.21	5828	10.46	1970	151.06
13	Šavnik	63	0.15	107	0.19	44	169.84

14	Plužine	217	0.52	302	0.54	85	139.17
15	PJ Nikšić	4138	9.88	6237	11.20	2099	150.72
16	Plav	1799	4.29	2080	3.73	281	115.62
17	Gusinje	619	1.48	711	1.28	92	114.86
18	PJ Plav	2418	5.77	2791	5.01	373	115.43
19	Pljevlja	2340	5.59	2983	5.36	643	127.48
20	Žabljak	161	0.38	164	0.29	3	101.86
21	PJ Pljevlja	2501	5.97	3147	5.65	646	125.83
22	Podgorica	7545	18.01	11020	19.78	3475	146.06
23	Golubovci	723	1.73	1116	2.00	393	154.36
24	Tuzi	836	2	1283	2.30	447	153.47
25	Cetinje	1239	2.96	1478	2.65	239	119.29
26	Danilovgrad	1124	2.68	1384	2.48	260	123.13
27	PJ Podgorica	11467	27.37	16281	29.23	4814	141.98
28	Rožaje	3670	8.76	5066	9.09	1396	138.04
29	Petnjica	1083	2.59	1190	2.14	107	109.88
30	PJ Rožaje	4753	11.35	6256	11.23	1503	131.62
31	Herceg Novi	712	1.7	1108	1.99	396	155.62
32	Kotor	427	1.02	510	0.92	83	119.44
33	Tivat	553	1.32	837	1.50	284	151.36
34	PJ Herceg Novi	1692	4.04	2455	4.41	763	145.09
35	CRNA GORA	41890	100	55703	100.00	13813	132.97

1.5. Struktura nezaposlenih prema dužini traženja zaposlenja

Zaposlenje preko jedne godine traži 29.816 lica ili 53,52% od ukupnog broja nezaposlenih na evidenciji Zavoda (na dan 30.6.2020. godine 24.117 lica ili 57,57%), preko tri godine 16.336 lica ili 29,32% nezaposlenih (30.6.2020. godine 12.402 lica ili 29,61%), a preko 5 godina 5.894 ili 10,58% (30.6.2020. godine 3.560 ili 8,50%).

Nezaposleni prema dužini traženja zaposlenja

- na dan 30.6.2020. i 30.6.2021. godine -

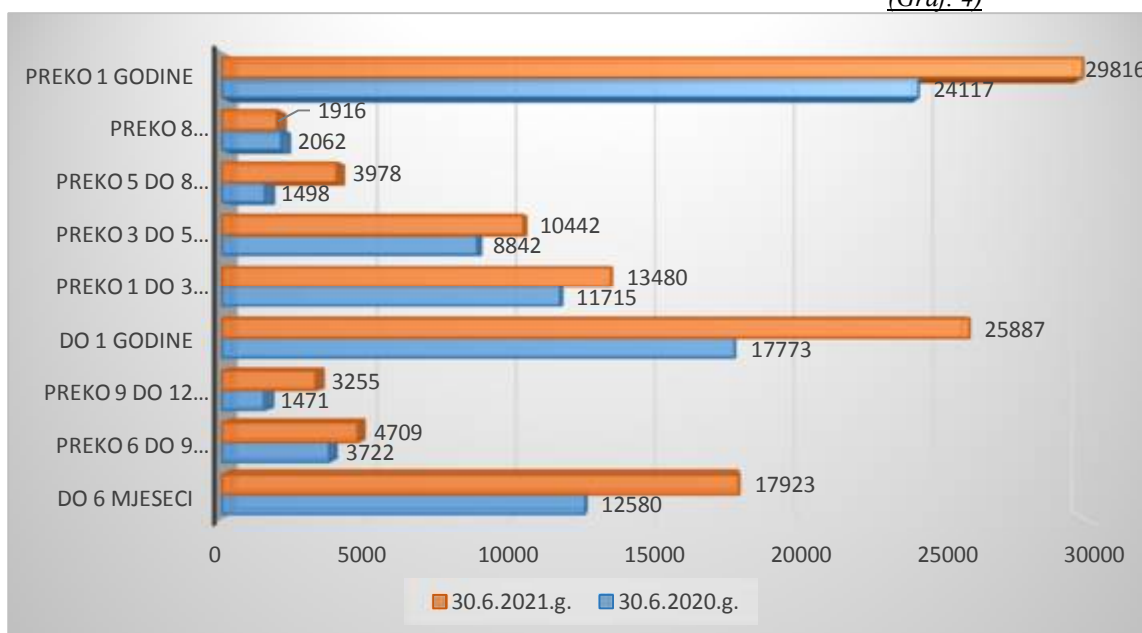
(Tab.2)

Rb	Dužina čekanja <i>1</i>	30.6.2020. godine			30.6.2021. godine			Odnosi 5:2	
		Ukupno <i>2</i>	Žene <i>3</i>	Muškarci <i>4</i>	Ukupno <i>5</i>	Žene <i>6</i>	Muškarci <i>7</i>	Nom.raz. <i>8</i>	Indeks <i>9</i>
1	Do 6 mjeseci	12580	7070	5510	17923	10401	7522	5343	142.47
2	Preko 6 do 9 mjes	3722	2170	1552	4709	2803	1906	987	126.52
3	Preko 9 do 12 mjes	1471	889	582	3255	1939	1316	1784	221.28
4	DO 1 GODINE	17773	10129	7644	25887	15143	10744	8114	145.65
5	Preko 1 do 3 godine	11715	7952	3763	13480	8113	5367	1765	115.07
6	Preko 3 do 5 godina	8842	4823	4019	10442	6617	3825	1600	118.10
7	Preko 5 do 8 godina	1498	670	828	3978	2244	1734	2480	265.55
8	Preko 8 godina	2062	646	1416	1916	673	1243	-146	92.92
9	PREKO 1 GODINE	24117	14091	10026	29816	17647	12169	5699	123.63
10	Ukupno:	41890	24220	17670	55703	32790	22913	13813	132.97

Nezaposleni prema dužini traženja zaposlenja

– na dan 30.6.2020. i 30.6.2021. godine –

(Graf. 4)

1.6. Starosna struktura nezaposlenih lica

Lica starosti do 25 godina ima 5.518 lica ili 9,90% (30.6.2020. godine 3.768 lica ili 8,99%) od ukupnog broja nezaposlenih, lica starosti do 30 godina ima 11.910 ili 21,38% (30.6.2020. godine 8.433 lica ili 20,13%), a **preko 50 godina** 17.250 ili 30,96% (na dan 30.6.2020. godine 14.068 ili 33,58%).

Nezaposleni prema godinama starosti

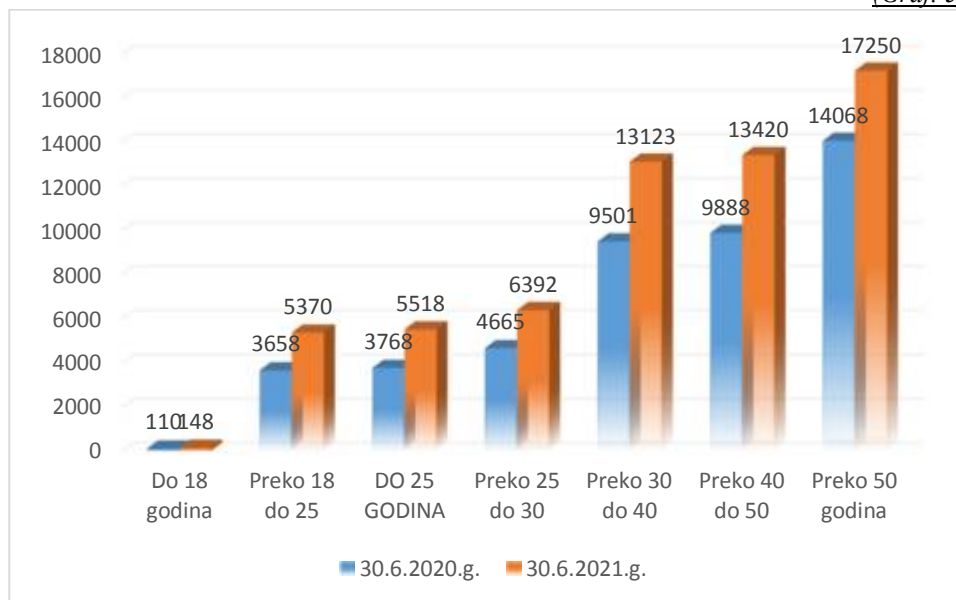
(Tab. 3)

Rb	Starosna grupa	30.6.2020. godine			30.6.2021. godine			Odnosi 5:2	
		Ukupno	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci	Nom. raz.	Indeks
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
1	Do 18 godina	110	62	48	148	89	59	38	134.55
2	Preko 18 do 25	3658	1966	1692	5370	2922	2448	1712	146.80
3	DO 25 GODINA	3768	2028	1740	5518	3011	2507	1750	146.44
4	Preko 25 do 30	4665	2756	1909	6392	3912	2480	1727	137.02
5	Preko 30 do 40	9501	5728	3773	13123	8114	5009	3622	138.12
6	Preko 40 do 50	9888	5932	3956	13420	8105	5315	3532	135.72
7	Preko 50 godina	14068	7776	6292	17250	9648	7602	3182	122.62
8	Ukupno:	41890	24220	17670	55703	32790	22913	13813	132.97

Nezaposleni prema godinama starosti

- na dan 30.6.2020. i 30.6.2021. godine –

(Graf. 5)

1.7. Struktura nezaposlenih prema dužini radnog staža

Traži prvo zaposlenje, odnosno nema evidentiranog radnog staža 22.350 lica ili 40,12% od ukupnog broja nezaposlenih (na dan 30.6.2020. godine 16.316 lica ili 38,95%). Radni staž posjeduje 33.353 lica ili 59,87% (na dan 30.6.2020. godine 25.574 lica ili 61,05%).

Nezaposleni prema dužini radnog staža

(Tab. 4)

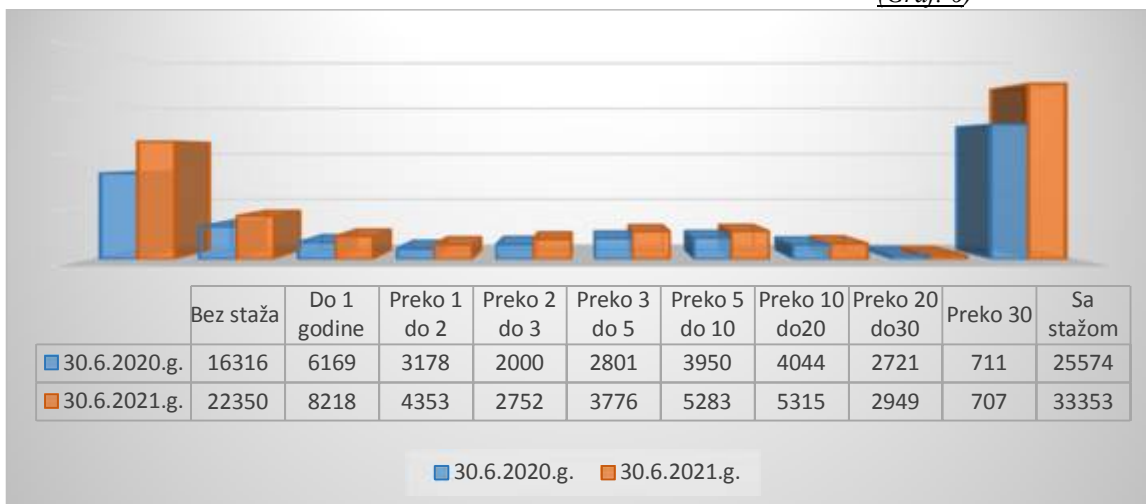
Rb	Radni staž	30.6.2020. godine			30.6.2021. godine			Odnosi 5:2	
		Ukupno	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci	Nom. raz.	Indeks
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
1	Bez staža	16316	10387	5929	22350	14423	7927	6034	136.98
2	Do 1 godine	6169	3591	2578	8218	4819	3399	2049	133.21
3	Preko 1 do 2	3178	1889	1289	4353	2607	1746	1175	136.97
4	Preko 2 do 3	2000	1207	793	2752	1686	1066	752	137.60
5	Preko 3 do 5	2801	1713	1088	3776	2282	1494	975	134.81
6	Preko 5 do 10	3950	2237	1713	5283	3042	2241	1333	133.75
7	Preko 10 do 20	4044	1966	2078	5315	2617	2698	1271	131.43
8	Preko 20 do 30	2721	973	1748	2949	1068	1881	228	108.38
9	Preko 30	711	257	454	707	246	461	-4	99.44
10	Sa stažom	25574	13833	11741	33353	18367	14986	7779	130.42
11	Ukupno:	41890	24220	17670	55703	32790	22913	13813	132.97

Nezaposleni prema dužini radnog staža

- na dan 30.6.2020. i 30.6.2021. godine -

(Graf. 6)

1.8. Novoprijavljeni

U prvom polugodištu 2021. godine **na evidenciju Zavoda za zapošljavanje se prijavilo 24.281 lice**, od čega su 13.742 žene ili 56,59%. Od navedenog broja, prvi put prijavljuje se 3.700 lica ili 15,24%, dok se 20.581 lica ili 84,76% već prijavljivalo na evidenciju Zavoda. U odnosu na prvo polugodište 2020. godine prijavljeno je 6.479 lica više ili 26,39% (u I polugodištu 2020. godine – 17.802 novoprijavljenih lica).

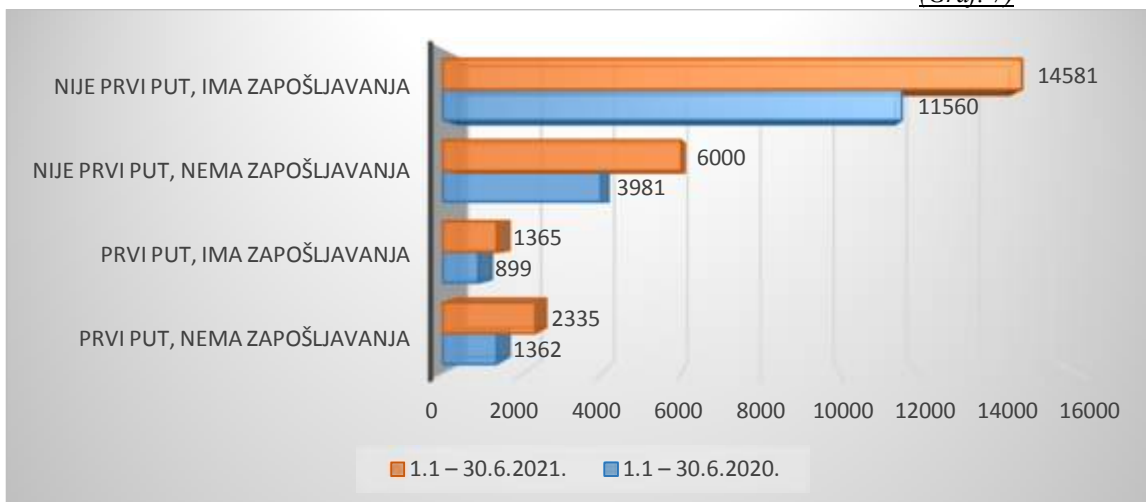
Pregled novoprijavljenih

(Tab. 5)

Rb	Novoprijavljeni	1.1 – 30.6.2020.			1.1 – 30.6.2021.			Odnosi 5:2	
		Ukupno	Žene	Muš	Ukupno	Žene	Muš	Nom. raz.	Indeks
	<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Prvi put, nema zap	1362	698	664	2335	1126	1209	973	171.44
2	Prvi put, ima zap	899	474	425	1365	604	761	466	151.84
3	Nije prvi put, nema zap	3981	2465	1516	6000	4010	1990	2019	150.72
4	Nije prvi put, ima zap	11560	6409	5151	14581	8002	6579	3021	126.13
5	UKUPNO:	17802	10046	7756	24281	13742	10539	6479	136.39

Novoprijavljeni

(Graf. 7)

Najviše novoprijavljenih lica bilo je u Podgorici (6.081 ili 25,04%), Nikšiću (3.481 ili 14,34%), Bijelom Polju (1.951 ili 8,04%), Rožajama (1.664 ili 6,85%), Baru (1.437 ili 5,92%).

Najviše novoprijavljenih je u starosnoj dobi od 18 do 25 godina 4.033 ili 16,61%, od 25 do 30 godina 3.986 ili 16,42%, od 30 do 35 godina 3.425 ili 14,11%.

Posmatrano prema razlozima prestanka radnog odnosa, najviše novoprijavljenih je onih kojima je radni odnos prestao zbog isteka rada na određeno radno vrijeme – 8.971 ili 36,95% (od broja novoprijavljenih lica koja imaju evidentiran radni staž), zatim zbog zaključenja sporazuma sa poslodavcem o prestanku radnog odnosa (796 lica ili 3,28%).

1.9. Lica sa invaliditetom

Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, na dan 30.6.2021. godine, nalazilo se 11.094 lica sa invaliditetom, od čega je 6.786 ili 61,17% žena.

Najviše lica sa invaliditetom je registrovano u Birou rada Berane 2.632 ili 23,72% (od čega je 1.532 žena ili 58,21%), zatim u Birou rada Rožaje 2.157 ili 19,44% (od čega je 1.504 žena ili 69,73%) i u Birou rada Bijelo Polje 978 ili 8,82% (od čega je 586 žena ili 59,92%)

Posmatrano prema nivoima obrazovanja, najviše lica sa invaliditetom je sa I nivoom kvalifikacija obrazovanja (bez zanimanja i stručne spreme) - 5.391 ili 48,59%, zatim sa III nivoom - 2.479 ili 22,35% i IV-1 podnivoom obrazovanja 2.267 ili 20,43%.

Najviše lica sa invaliditetom je po rješenju komisije za profesionalnu rehabilitaciju Zavoda 9.904 ili 89,27%, invalida rada II i III kategorije 563 ili 5,07% i kategorisane omladine 547 ili 4,93%.

Posmatrano prema godinama starosti najviše lica sa invaliditetom je u starosnoj grupi preko 50 godina – 6.889 lica ili 62,10% i od 40 do 50 godina starosti – 2.586 lica ili 23,31%.

1.10. Oglašavanje slobodnih radnih mjesta

U prvom polugodištu 2021. godine poslodavci su Zavodu za zapošljavanje **prijavili 11.157 slobodnih radnih mjesta** kroz 6.551 prijavu o slobodnim radnim mjestima. U odnosu na I polugodište 2020. godine objavljena su 933 slobodna radna mjesta manje ili 7,72% (u I polugodištu 2020. godine objavljeno je 12.090 slobodnih radnih mjesta).

Od ukupnog broja prijavljenih slobodnih radnih mjesta 1.315 ili 11,78% su oglasi za radni odnos na **neodređeno** vrijeme, a 6.141 ili 55,04% za radni odnos na **određeno** vrijeme, 79 ili 0,71% su **pripravnici**, 3.579 ili 32,08% su oglasi za **sezonske** poslove, a 36 ili 0,33% su privremeni i povremeni poslovi i 7 oglasa ili 0,06% je privremeno radno angažovanje.

Posmatrano prema **vrsti radnog mjesta** 4.555 ili 40,83% su **novootvorena** radna mjesta, a 6.602 ili 59,17% su **upražnjena** radna mjesta.

Oglašena slobodna radna mjesta

- Prema statusu radnog mjesta i prema vrsti radnog odnosa -

(Tab.6)

Prema statusu radnog mjesta	Novootvoreno	4555
	Upražnjeno	6602
Prema vrsti radnog odnosa	Neodređeno	1315
	Određeno	6141
	Pripravnici	79
	Priv.pov.pos	36
	Sezonsko	3579
	Priv.rad.ang	7

Od ukupno prijavljenih slobodnih radnih mjesta 11.078 ili 99,29% su **potrebe za radnicima**, a 79 ili 0,71% su iskazane **potrebe za pripravnicima**.

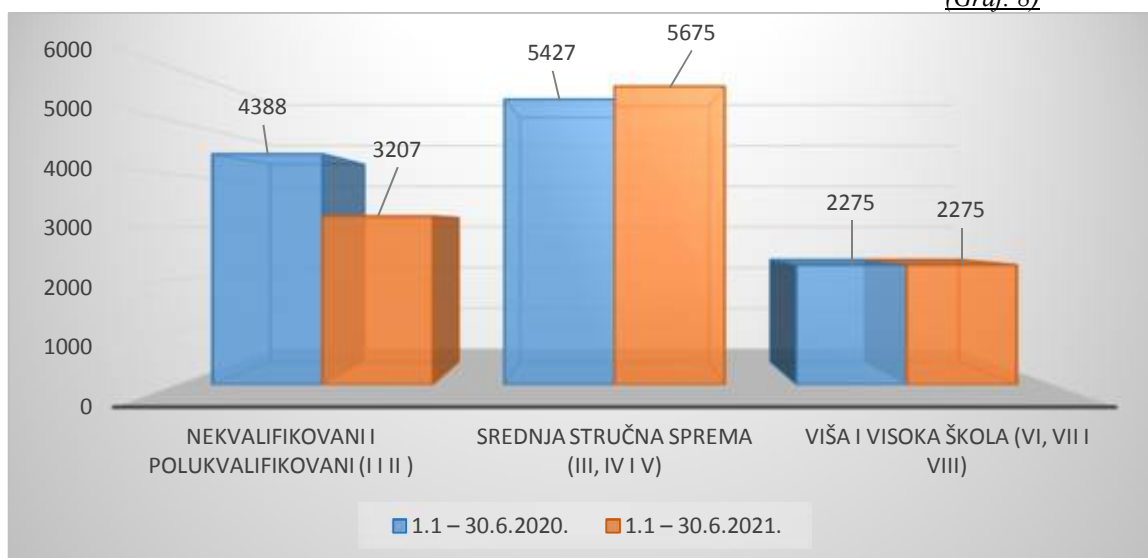
Oglašena slobodna radna mjesta
- prema kvalifikacionoj strukturi -

(Tab. 7)

Rb	Oglašena slobodna radna mjesta prema kvalifikacionoj strukturi	1.1–30.6.2020.		1.1–30.6.2021.		Odnosi 4:2	
		Ukupno	%	Ukupno	%	Nom.raz.	Indeks
	<i>I</i>	2	3	4	5	6	7
1	I i II nivo kvalifikacija obrazovanja (nekvalifikovani i polukvalifikovani)	4388	36.29	3207	28.74	-1181	73.09
2	III, IV i V nivo kvalifikacija obrazovanja (srednjoškolci i viša škola)	5427	44.89	5675	50.86	248	104.57
3	VI, VII i VIII nivo kvalifikacija obrazovanja (visokoškolci)	2275	18.82	2275	20.39	0	100.00
4	UKUPNO:	12090	100	11157	100	-933	92.28

Oglašena slobodna radna mjesta
- u prvom polugodištu 2020. i 2021. godine -

(Graf. 8)

Najviše slobodnih radnih mjesta je oglašeno za IV-1 podnivo obrazovanja - 3.172 ili 28,43%, zatim VII-1 - 2.064 ili 18,50% i I-2 podnivo kvalifikacija obrazovanja – 1.615 ili 14,48%.

Najviše slobodnih radnih mjesta je oglašeno u Podgorici 2.499 ili 22,40%, Herceg Novom 1.729 ili 15,50% i Budvi 1.682 ili 15,08%.

Slobodna radna mjesta
- prema nivoima i podnivoima kvalifikacija obrazovanja -
(Tab. 8)

Rb	Stepen stručne spreme	1.1-30.6.2020.		1.1-30.6.2021.		Odnosi 4:2	
		Ukupno	%	Ukupno	%	Nom.raz.	Indeks
	<i>I</i>	2	3	4	5	6	7
1	I-1	1478	12.22	648	5.81	-830	43.84
2	I-2	1965	16.25	1615	14.48	-350	82.19
3	II	945	7.82	944	8.46	-1	99.89
4	III	2428	20.08	2244	20.11	-184	92.42
5	IV-1	2788	23.06	3172	28.43	384	113.77
6	IV-2	57	0.47	76	0.68	19	133.33
7	V	154	1.27	183	1.64	29	118.83
8	VI	84	0.69	88	0.79	4	104.76
9	VII-1	2119	17.53	2064	18.50	-55	97.40
10	VII-2	31	0.26	69	0.62	38	222.58
11	VIII	41	0.34	54	0.48	13	131.71
12	Σ	12090	100	11157	100	-933	92.28

Najviše prijavljenih slobodnih radnih mjesta po djelatnostima je u uslugama smještaja i ishrane 3.102 ili 27,80% i trgovini na veliko i malo, popravci motornih vozila i motocikala 1.464 ili 13,12%.

Oglašena slobodna radna mjesta
- po djelatnostima -

(Tab. 9)

Rb	Djelatnost	1.1 – 30.6.2020.		1.1 – 30.6.2021.		Odnosi 4:2	
		OSRM	%	OSRM	%	Nom.raz.	Indeks
	<i>I</i>	2	3	4	5	6	7
1	A.Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	728	6.02	148	1.33	-580	20.33
2	B.Rudarstvo	10	0.08	2	0.02	-8	20.00
3	C.Prerađivačka industrija.	348	2.88	367	3.29	19	105.46
4	D.Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	33	0.27	22	0.20	-11	66.67
5	E.Snabdijevanje vodom; upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	310	2.56	210	1.88	-100	67.74
6	F.Građevinarstvo	950	7.86	599	5.37	-351	63.05
7	G.Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala	1410	11.66	1464	13.12	54	103.83
8	H.Saobraćaj i skladištenje	319	2.64	673	6.03	354	210.97
9	I.Usluge smještaja i ishrane	2906	24.04	3102	27.80	196	106.74
10	J.Informisanje i komunikacije	185	1.53	136	1.22	-49	73.51

11	K.Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	160	1.32	144	1.29	-16	90.00
12	L.Poslovanje nekretninama	49	0.41	200	1.79	151	408.16
13	M.Stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti	281	2.32	305	2.73	24	108.54
14	N.Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1022	8.45	970	8.69	-52	94.91
15	O.Državna uprava i odbrana; Obavezno socijalno osiguranje	886	7.33	326	2.92	-560	36.79
16	P.Obrazovanje	1026	8.49	1059	9.49	33	103.22
17	Q.Zdravstvena i socijalna zaštita	755	6.24	1139	10.21	384	150.86
18	R.Umjetnost,zabava i rekreacija	224	1.85	176	1.58	-48	78.57
19	S.Ostale uslužne djelatnosti	493	4.08	115	1.03	-378	23.33
20	T.Djelatnost domaćinstva kao poslodavca; Djelatnost domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe	1	0.01	0	0.00	-1	0.00
22	UKUPNO CRNA GORA	12090	100	11157	100.00	-933	92.28

1.11. Zapošljavanje sa evidencije Zavoda za zapošljavanje

Prema povratnim informacijama dobijenim od strane Poreske uprave Crne Gore, u prvom polugodištu 2021. godine, zaposlenje je dobilo 7.838 lica sa evidencije nezaposlenih, od čega su 4.450 ili 56,77% žene.

Najviše su zapošljavani srednjoškolci sa IV -1 podnivoom klasifikacije obrazovanja – 3.022 ili 38,56%, zatim, visokoškolci sa VII-1 nivoom - 1.586 ili 20,23% i srednjoškolci sa trećim nivoom klasifikacije obrazovanja – 1.228 ili 15,67%.

Pregled zapošljavanja

(Tab. 10)

Rb	Nivo – podnivo kvalifikacija obrazovanja	1.1-30.6.2021. godine		
		Ukupno	Žene	Muškarci
		1	3	4
1	I-1	232	124	108
2	I-2	757	421	336
3	II	129	90	39
4	III	1228	561	667
5	IV-1	3022	1677	1345
6	IV-2	30	5	25
7	V	127	61	66
8	VI	619	369	250
9	VII-1	1586	1080	506
10	VII-2	102	58	44
11	VIII	6	4	2
12	Ukupno	7838	4450	3388

Najviše zapošljavanja je bilo u Podgorici – 1.922 ili 24,52%, zatim u Budvi – 1.032 ili 13,17%, Nikšiću 605 ili 7,72%, Bijelom Polju – 588 ili 7,5%, Herceg Novom – 563 ili 7,18%.

Najviše zapošljavanja je bilo na poslovima usluga smještaja i ishrane 1.791 ili 22,85%, trgovini na malo i veliko, popravci motornih vozila – 1.503 ili 19,18%.

1.12. Prava za vrijeme nezaposlenosti

Pod uslovima propisanim Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (“Službeni list CG”, broj 24/19), nezaposleno lice može da ostvari pravo na:

- novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti,
- novčanu pomoć i naknadu troškova prevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja i uključivanja u druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti,
- jednokratnu novčanu pomoć i naknadu putnih i selidbenih troškova, ako zasnuje radni odnos na neodređeno vrijeme van mjesta prebivališta.

U izvještajnom periodu, u okviru prava za vrijeme nezaposlenosti, Zavod je, kao prvostepeni organ, odlučivao po zahtjevima nezaposlenih lica za ostvarivanje prava na novčanu naknadu.

Novčana naknada za vrijeme nezaposlenosti

Nakon prestanka radnog odnosa nezaposleno lice ima pravo, po osnovu osiguranja od nezaposlenosti, na isplatu novčane naknade pod određenim uslovima.

Uslovi za ostvarivanje i prestanak, dužina trajanja, visina novčane naknade i ponovno sticanje prava na novčanu naknadu utvrđeni su Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

Pravo na novčanu naknadu, prema Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti ima osiguranik koji prije prestanka radnog odnosa ima staž osiguranja od najmanje devet mjeseci neprekidno ili sa prekidima u poslednjih 18 mjeseci, kojem je radni odnos prestao bez njegove saglasnosti ili krivice i ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev u zakonom propisanom roku.

Osnovni kriterijum za utvrđivanje perioda za koje vrijeme nezaposlenom licu, nakon prestanka radnog odnosa, pripada novčana naknada, je prethodno ostvarena dužina staža osiguranja. Minimalni period za koji se vrši isplata novčane naknade iznosi tri mjeseca (za osiguranike sa stažom osiguranja od devet mjeseci do pet godina), a maksimalni 12 mjeseci (za osiguranike od 25 do 35 godina staža osiguranja).

Izuzetak čini nezaposleno lice, koje ima više od 35 godina staža osiguranja, kojem pravo na novčanu naknadu traje do ponovnog zaposlenja, odnosno do ispunjavanja uslova u pogledu starosne granice ili staža osiguranja za ostvarivanje prava na starosnu penziju, u skladu sa posebnim zakonom.

Novčana naknada, shodno članu 57 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti iznosi 120% od obračunske vrijednosti koeficijenata utvrđenog zakonom i drugim propisom, što iznosi 108,00 Eur neto (sa doprinosima za penzijsko i invalidsko i zdravstveno osiguranje 134,78 Eur).

U prelaznim i završnim odredbama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti regulisno je pitanje stečenih prava tako da nezaposleno lice koje je do dana stupanja na snagu ovog zakona ostvarilo pravo po osnovu nezaposlenosti, u skladu sa propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavlja da koristi pravo u istom obimu, trajanju i iznosu i nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Novčana naknada za korisnike koji su stekli ovo pravo po prethodnom zakonu u iznosu od 40% minimalne zarade navčana naknada iznosi 88,80 Eur neto (sa doprinosima za penzijsko i invalidsko i zdravstveno osiguranje 110,82 Eur).

Invalidima rada II i III kategorije koji su ostvarili pravo na novčanu naknadu po prethodnom zakonu u visini najniže penzije od 01. januara 2021. godine, novčana naknada se isplaćuje u iznosu od 147,08 Eur neto (sa doprinosima za penzijsko i invalidsko osiguranje 183,55 Eur).

Pregled isplata novčanih naknada za šest mjeseci 2020. i 2021. godine

(Tab. 11)

Rb	Mjesec	Broj korisnika		Nominalna razlika	Indeks
		2020	2021		
1	Januar	13208	12318	-890	93.26
2	Februar	12892	12334	-558	95.67
3	Mart	12585	12285	-300	97.62
4	April	12169	12106	-63	99.48
5	Maj	12108	11947	-161	98.67
6	Jun	12266	12144	-122	99.01

Na iznos isplaćene novčane naknade obračunavaju se i plaćaju doprinosi za zdravstveno i penzijsko – invalidsko osiguranje. Ukupna sredstva izdvojena za novčanu naknadu (sa doprinosima za zdravstveno i penzijsko i invalidsko osiguranje) za šest mjeseci 2021. godine iznose 8.525.580,22 Eur.

U prosjeku, mjesečno je 12.189 nezaposlenih lica koristilo navedeno pravo.

U izvještajnom periodu primjenjivani su sporazumi o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

1.13. Zapošljavanje i rad stranaca

Zapošljavanje i rad stranaca u Crnoj Gori uređeni su Zakonom o strancima („Sl. list Crne Gore“, broj 12/2018 od 23.02.2018. godine) i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o strancima („Sl. list Crne Gore“, broj 3/2019 od 15.01.2019. godine). Zakonom je dat okvir uvrđivanja broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, odnosno definisano je da Vlada godišnje utvrđuje broj dozvola za privremeni boravak i rad stranaca – kvote.

Odlukom o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2021. godinu ("Sl. list CG" br. 117/2020 od 7.12.2020. godine), utvrđen je broj dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2021. godinu u ukupnom broju od 20.454. Od ovog broja izdvojeno je 5.000 dozvola koje se mogu dodatno rasporediti od strane nadležnog Ministarstva, u skladu sa potrebama tržišta rada.

Kvota za zapošljavanje stranaca u 2021. godini je na istom nivou kao i 2020. godine (20.454).

Prema podacima iz Ministarstva unutrašnjih poslova, kao nadležnog za izdavanje dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, u prvoj polovini 2021. godine izdate su 10.263 dozvole za privremeni boravak i rad stranaca (6.872 u kvoti i 3.391 van kvote) što je za 3.758 ili 57,77% dozvola više u odnosu na isti period 2020. godine (6.505, 3.771 u kvoti i 2.734 van kvote).

Od ukupno izdatih dozvola za privremeni boravak i rad stranaca u kvoti, posmatrano prema vrstama dozvola, 90,12% je izdato za zapošljavanje stranaca (6.193), a 9,88% za sezonsko zapošljavanje stranaca (679).

U utrošenim kvotama za privremeni boravak i rad stranaca u prvoj polovini 2021. godine, pretežno učešće (82,61%), imaju četiri djelatnosti: građevinarstvo, ostale uslužne djelatnosti, usluge smještaja i ishrane i trgovina.

Utrošenost kvote u odnosu na raspoređenu kvotu u prvoj polovini 2021. godine je na nivou 44%. Utrošenost kvota prema vrstama dozvola je kod zapošljavanja stranaca – 52%, dok je za sezonsko zapošljavanje 19%.

Djelatnosti u kojima je procentualno najmanja utrošenost kvota u odnosu na raspoređenu tokom prve polovine 2021. godine su: finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (16% od raspoložive kvote), rudarstvo (20% od raspoložive kvote) i usluge smještaja i ishrane (25% od raspoložive kvote).

Dozvole za privremeni boravak i rad stranaca

(Tab. 12)

Djelatnost	Raspoređena kvota za 2021. godinu			Izdane dozvole na dan 30.06.2021.			% utrošenosti kvote		
	Dozvole za zapošljavanje stranaca	Dozvole za sezonsko zapošljavanje stranaca	Ukupno	Dozvole za zapošljavanje stranaca	Dozvole za sezonsko zapošljavanje stranaca	Ukupno	Dozvole za zapošljavanje stranaca	Dozvole za sezonsko zapošljavanje stranaca	Ukupno
A. Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	160	370	530	160	27	187	100.00	7.30	35.28
B. Rudarstvo	90	0	90	18	0	18	20.00		20.00
C. Prerađivačka industrija	370	30	400	127	1	128	34.32	3.33	32.00
D. Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	70	0	70	27	0	27	38.57		38.57
E. Snabdijevanje vodom; upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	60	0	60	36	0	36	60.00		60.00
F. Građevinarstvo	4525	100	4625	2549	16	2565	56.33	16.00	55.46
G. Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala	1000	102	1102	372	5	377	37.20	4.90	34.21
H. Saobraćaj i skladištenje	370	90	460	128	15	143	34.59	16.67	31.09
I. Usluge smještaja i ishrane	2500	2478	4978	870	364	1234	34.80	14.69	24.79
J. Informisanje i komunikacije	380	20	400	182	2	184	47.89	10.00	46.00
K. Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	80	0	80	13	0	13	16.25		16.25
L. Poslovanje nekretninama	90	10	100	39	1	40	43.33	10.00	40.00
M. Stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti	320	10	330	157	1	158	49.06	10.00	47.88
N. Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	123	8	131	54	0	54	43.90	0.00	41.22
O. Državna uprava i odbrana; Obavezno socijalno osiguranje	0	0	0	0	0	0			
P. Obrazovanje	60	0	60	16	0	16	26.67		26.67
Q. Zdravstvena i socijalna zaštita	120	0	120	80	0	80	66.67		66.67
R. Umjetnost, zabava i rekreacija	200	40	240	95	10	105	47.50	25.00	43.75
S. Ostale uslužne djelatnosti	1300	370	1670	1266	235	1501	97.38	63.51	89.88
T. Djelatnost domaćinstva kao poslodavca; Djelatnost domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe	5	2	7	3	2	5	60.00	100.00	71.43
U. Djelatnost eksteritorijalnih organizacija i tijela	1	0	1	1	0	1	100.00		100.00
UKUPNO	11824	3630	15454	6193	679	6872	52.38	18.71	44.47

1.14. Evidencije i istraživanja u oblasti zapošljavanja

1.14.1. Istraživanja u oblasti zapošljavanja

U okviru domena rada Odsjeka za istraživanja u oblasti zapošljavanja, tokom prvog polugodišta 2021. godine realizovane su aktivnosti i poslovi koji se odnose na:

- pripremu sadržaja statističkih izvještaja na osnovu evidencija;
- koncipiranje izvještaja (nedjeljni, mjesečni, kvartalni, polugodišnji itd.) koji se odnose na tržište rada;
- pripremu metodologija i uputstava za uvođenje novih ili inoviranje postojećih izvještaja;
- usaglašavanje statističkih izvještaja na osnovu kojih se utvrđuju pojedini indikatori na tržištu rada, sa izvještajima Eurostata, MOR-a;
- ostvarivanje saradnje sa institucijama koje se bave statističkim izvještavanjem, kao i sa institucijama koje uređuju oblast statistike;
- praćenje propisa koji se odnose na oblast statistike tržišta rada.

Početak 2020. godine u okviru Odsjeka sprovedeno je istraživanje »Deficitarna zanimanja u Crnoj Gori, u 2019. godini« čija je krajnja realizacija bila u januaru 2021. godine. Istraživanje je koncipirano tako da obuhvata tri aspekta. S jedne strane, korišćeni su podaci koje Zavod vodi kroz zakonom propisane evidencije o nezaposlenim licima i prijavljenim slobodnim radnim mjestima od strane poslodavaca, sa druge, na osnovu podataka o izdatim radnim dozvolama za rad i zapošljavanje stranaca koje vodi MUP Crne Gore i treće na osnovu ankete poslodavaca koju su realizovali zaposleni Zavoda za zapošljavanje i djelimično Unija poslodavaca Crne Gore.

Cilj istraživanja deficitarnih zanimanja u Crnoj Gori jeste da pruži neophodne podatke o deficitarnim kadrovima, njihovim promjenama, kako na nivou kvalifikacije, tako i na nivou pojedinih djelatnosti, kao i poređenje sa drugim podacima posredno vezanim za deficitarna zanimanja kao što su zapošljavanje stranaca, oglašena slobodna radna mjesta i zaposlena lica sa evidencije nezaposlenih Zavoda, što sve omogućava pravilno donošenje zaključaka i predloga mjera za ublažavanje postojećeg nesklada na tržištu rada.

U prvom kvartalu 2021. godine urađena je Analiza ponude, tražnje i zapošljavanja na tržištu rada u Crnoj Gori u 2020. godini, kao jedna od analitičko-faktografskih osnova za predstojeće dimenzioniranje upisnih kvota za školsku/studijsku 2021/2022. godinu. Analizom su sagledani obim i struktura ponude i tražnje, prijavljivanje na evidenciju nezaposlenih lica iz školskog sistema i sa tržišta rada, obim i struktura tražnje i obim i struktura zapošljavanja. Odnosi ponude, tražnje i zapošljavanja razmatrani su na makro, regionalnom i mikro nivou, kao i na nivou kvalifikacija, grupa zanimanja i zanimanja.

U 2021. godini pripremljeni su komentari i dostavljeni predlozi na nacrt Nacionalne strategije zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2021 - 2024. godinu, a urađen je

izvještaj o realizaciji Akcionog plana Razvoja ljudskih resursa i zapošljavanja za 2020. godinu.

Dostavljen je i prilog za Evropsku komisiju za Pododbor za inovacije, ljudske resurse, informatičko društvo i socijalnu politiku.

U saradnji sa službom za informacione tehnologije urađeni su novi statistički izvještaji, kako bi smo adekvatno odgovorili na zahtjeve za podacima, kako državnih, tako i drugih institucija i javnosti.

Takođe, u okviru Odsjeka za istraživanja u oblasti zapošljavanja vrši se priprema podataka za izradu statističkog biltena Centara javnih službi za zapošljavanje Jugoistočne Evrope kao i kontinuirano praćenje stanja i kretanja na tržištu rada i projekcije trendova.

U prvoj polovini 2021. godine, u saradnji sa ostalim organizacionim jedinicama Zavoda, izrađeni su mjesečni statistički izvještaji, mjesečni statistički bilteni, kvartalni izvještaji, polugodišnji izvještaj o radu stanju i kretanjima na tržištu rada, kao i Program rada Zavoda.

1.14.2. Evidencije u oblasti zapošljavanja

Radi sagledavanja stanja i kretanja na tržištu rada Zavod vodi evidencije u oblasti zapošljavanja. Vođenjem evidencija u oblasti zapošljavanja obezbjeđuju se podaci za istraživanja, praćenje stanja i kretanja na tržištu rada, realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja i utiče na efikasno funkcionisanje svih organizacionih jedinica Zavoda.

U prvoj polovini 2021. godine Odsjek za evidencije u oblasti zapošljavanja je bio u stalnoj komunikaciji sa područnim jedinicama i svim biroima rada i pružao stručnu pomoć u vezi vođenja evidencija. Za vrijeme trajanja privremenih mjera za sprečavanje infekcije izazvane novim korona virusom, a u cilju zaštite korisnika prava iz Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, poslodavaca, korisnika usluga i zaposlenih u Zavodu, sačinjena su Uputstva koja su implementirana u područnim jedinicama i biroima rada.

Odsjek za evidencije u oblasti zapošljavanja je zajedno sa Službom za informacioni sistem u prvoj polovini 2021. godine u aplikaciji ENL, postavio sve što je propisano Pravilnikom o sadržaju, obrascima i načinu vođenja evidencija u oblasti zapošljavanja. U skladu sa definisanim zakonskim rješenjima usklađena su Uputstva za prijavu i prestanak vođenja evidencije o nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja, kako bi sve područne jedinice i svi birovi rada na isti način vodili pomenute evidencije.

U prvoj polovini ove godine Odsjek za evidencije u oblasti zapošljavanja zajedno sa Službom za informacione tehnologije je pripremio spiskove za nezaposlena lica koja su dobila jednokratnu novčanu pomoć, u skladu sa Uputstvom za realizaciju zaključka Vlade Crne Gore broj 07-398/2 od 28. januara 2021. godine, za I kvartal ove godine, kojim je Zavod za zapošljavanje Crne Gore bio zadužen da izvrši plaćanje jednokratne novčane pomoći u iznosu od 100,00 Eur nezaposlenim licima koja su se nalazila na evidenciji nezaposlenih lica na dan 31.12.2020. i 28.01.2021. godine, odnosno na dan donošenja

mjera. Za korisnike novčane naknade koji su primali novčanu naknadu manje od 100,00 Eur izvršena je doplata do ovog iznosa. Jednokratna novčana pomoć u iznosu 100,00 Eur opredijeljena je za 27.739 nezaposlenih lica (ukupni iznos 2.773.900 Eur) i 9.017 nezaposlenih lica korisnika novčane naknade (ukupni iznos 101.311,51 Eur).

Pravo na jednokratnu novčanu pomoć nijesu imala lica koja su bila nosioci prava na materijalno obezbjeđenje ili korisnici lične invalidnine.

Odsjek za evidencije u oblasti zapošljavanja je pripremio spiskove nezaposlenih lica na dan 31.03.2021. godine za koji je po Zaključku Vlade Crne Gore, broj 04-2207/2 od 29.04.2021. godine, tačke 3 i 4, Zavod za zapošljavanje Crne Gore bio zadužen, a koji se odnose na subvenciju računa za električnu energiju za mjesece maj i jun 2021. godine.

Odsjek za evidencije u oblasti zapošljavanja je u prvoj polovini 2021. godine zajedno sa Sektorima i područnim jedinicama Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, a u saradnji sa Međunarodnom organizacijom rada kroz projekat "Ublažavanje uticaja kovid-19 na svijet rada u Crnoj Gori sa ciljem poboljšanja odgovora na negativne uticaje pandemije kako bi se poboljšao pristup i efikasnost usluga klijentima tokom i nakon krize kovid, pripremao predprijava za nezaposlena lica, ostale tražioce zaposlenja, slobodna radna mjesta i subvencije za lica sa invaliditetom. U narednom periodu ovaj proekat će biti implementiran pod nazivom **Platforma za online prijavljivanje**, a koji će biti finansiran od strane Fonda za dobro upravljanje vlade Velike Britanije.

I u prvoj polovini 2021. godine nastavljeno je učešće u aktivnostima u sklopu projekta "Ublažavanje učinaka Covid-19 u svijetu rada u Crnoj Gori", koji implementira Međunarodna organizacija rada u saradnji sa britanskim Good Governance fondom (United Kingdom Foreign and Commonwealth Office – FCO i UK Department for International Development - DfID) od avgusta 2020. godine.

Predstavnici Sektora za evidencije i istraživanja u oblasti zapošljavanja i Službe za informacioni sistem, u saradnji sa Međunarodnom organizacijom rada kroz projekat "Ublažavanje uticaja kovid-19 na svijet rada u Crnoj Gori, su bili članovi Radne grupe za izradu Akcionog plana za interoperabilnost baza podataka. Urađen je akcioni plan za unapređenje interoperabilnosti izabranih informacionih sistema i registara: Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Ministarstva finansija i socijalnog staranja, uprave za inspekcijske poslove, Uprave prihoda, Fonda PIO, centralnog registra stanovništva i registara iz domena Ministarstva, nauke, kulture i sporta, a čija će implementacija biti u narednom periodu.

2. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

U toku pripreme Polugodišnjeg izvještaja o radu, nije donijeta Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za period 2021 – 2024. godine kao ni Akcioni plan zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2021. godinu. Zakon o Budžetu Crne Gore za 2021. godinu, je donijet 25.06.2021. godine (Službeni list CG br. 70), gdje su u okviru potrošačke jedinice Zavoda za zapošljavanje definisana finansijska sredstva, a između ostalog i sredstva za programske aktivnosti Zavoda.

2.1. Stručni tretman nezaposlenih

Informisanje o mogućnostima i uslovima zapošljavanja

Zavod za zapošljavanje pruža usluge informisanja o mogućnostima i uslovima zapošljavanja nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja. U prvoj polovini 2021. godine, ove usluge sprovodile su se kroz individualno i grupno informisanje, kao i putem sajta, štampanih i elektronskih medija, oglasnih tabli, flajera i sl. Grupno informisanje i radionice, Zavod je organizovao u skladu sa propisanim epidemiološkim mjerama.

Kroz navedene aktivnosti, ciljne grupe su informisane o prijavljenim slobodnim radnim mjestima, mjerama aktivne politike zapošljavanja, kao i pravima i obavezama za vrijeme nezaposlenosti.

Savjetovanje radi povećanja zapošljivosti i zapošljavanja

Zavod za zapošljavanje je u periodu od 01.01.2021 – 30.06.2021. godine pružao usluge savjetovanja radi povećanja zapošljivosti i zapošljavanja nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja. Usluge savjetovanja su se odnosile na izbor, traženje i prihvatanje zaposlenja, upoznavanje sa metodama i tehnikama aktivnog traženja zaposlenja, podršku u razvoju vještina upravljanja karijerom, kao i vještine potrebne za povećanje zapošljivosti i unapređenja profesionalnog razvoja.

Savjetovanje se sprovodilo kao individualno i grupno.

Usluge *individualnog savjetovanja* pružene su svim novoprijavljenim licima, kroz prvo individualno savjetovanje, što je rezultiralo utvrđivanjem *individualnog plana zapošljavanja* za 24.281 lice. Osim prvog individualnog savjetovanja, realizovane su 204.392 *individualne konsultacije* koje predstavljaju međusobne kontakte nezaposlenog lica i savjetnika za evidenciju i posredovanje, kroz koje su razmjenjivane informacije o aktivnostima koje su utvrđene individualnim planom zapošljavanja.

U okviru realizacije plana aktivnosti sezonskog zapošljavanja, u biroima rada su početkom februara 2021. godine pojačane aktivnosti usmjerene na informisanje nezaposlenih lica i promovisanje sezonskog zapošljavanja. Kako u tom trenutku, zbog epidemiološke

situacije, nijesmo bili u mogućnosti izvoditi grupna motivacijska savjetovanja, pažnja je usmjerena ka inteziviranju individualnog rada, kako bi savjetnici za posredovanje, kroz individualne konsultacije, informisali nezaposlena lica o mogućnostima sezonskog zapošljavanja i prikupili informacije o njihovoj zainteresovanosti za zapošljavanje na ovim poslovima. Izrađena je prezentacija koja na jednom mjestu objedinjava sve korisne informacije o ovom vidu zapošljavanja. Inicirana je izmjena/dopuna kratkog CV-a, koji je sastavni dio aplikacije ENL, s ciljem unaprijeđivanja njegove forme i sadržine, radi pružanja brže i kvalitetnije usluge posredovanja pri zapošljavanju, uključujući i sezonsko zapošljavanje. Iz tehničkih razloga, još uvijek nije došlo do navedenih izmjena.

Kada su se za to stekli uslovi, organizovana su i *motivacijska savjetovanja*, kako bi se u što kraćem roku informisao i animirao veći broj nezaposlenih lica, a sa ciljem da se podstaknu u donošenju odluke za uključivanje u poslove sezonskog karaktera.

U toku juna mjeseca, intezivirana je aktivnost grupnog informisanja (motivacijsko savjetovanje) nezaposlenih lica iz evidencije Biroa rada Podgorica za posredovanje pri sezonskom zapošljavanju u AD "Plantaže". Tokom dvije sedmice Sektor za posredovanje pri zapošljavanju i EURES pružio je podršku kolegama iz Biroa rada Podgorica, na način što je sprovodio aktivnosti informisanja nezaposlenih lica, a povodom njihovog angažovanja na sezonskim poslovima u AD »Plantaže«. Telefonskim putem informisana su 1.074 nezaposlena lica, od kojih je 618 upućeno u Biro rada Podgorica na grupno informisanje i selekciju.

Imajući u vidu značaj sezonskog zapošljavanja za razvoj karijere i za sticanje vještina primjenljivih na sve buduće poslovne angažmane, Zavod za zapošljavanje je i ove godine omogućio elektronsku prijavu za studente i učenike (ostali tražioci zaposlenja) za rad na sezonskim poslovima.

U okviru projekta "Ublažavanje učinaka Covid-19 u svijetu rada u Crnoj Gori" koji Međunarodna organizacija rada implementira počev od avgusta 2020. godine, čiji je cilj, između ostalog, pružanje podrške Zavodu za zapošljavanje u digitalizaciji procesa rada, krajem prethodne godine počeo je rad na razvijanju modela statističkog profilisanja, koji će predstavljati značajnu pomoć savjetnicima u smislu povećanja efikasnosti njihovog rada. Statističko profilisanje je metod zasnovan na demografskim i socio-ekonomskim podacima koje Zavod prikuplja prilikom registracije nezaposlenih lica. U pitanju je kvantitativni metod za procjenu vjerovatnoće da li će nezaposleno lice postati dugoročno nezaposleno. Zbog specifičnih izazova i ograničenja koja su se javila tokom procesa razvoja modela, implementacija u sistem Zavoda se očekuje do kraja godine.

2.2. Profesionalna orijentacija

2.2.1. Opšti programi profesionalne orijentacije

Zavod realizuje opšte i posebne programe profesionalne orijentacije. Opšti obuhvataju profesionalno informisanje i profesionalno savjetovanje, a u odnosu na metod rada se dijele na individualne i grupne. Individualni programi profesionalne orijentacije podrazumijevaju u prosjeku dva susreta savjetnika za profesionalnu orijentaciju i korisnika, dok se grupni

programi baziraju na radioničarskom tipu rada, gdje korisnici kroz grupne i individualne aktivnosti usvajaju znanja i vještine. Grupni rad uključuje od 7 do 16 učesnika, dok se vremenski okvir pružanja usluga kreće od 45 do 90, odnosno 270 minuta dnevno, zavisno od strukture programa. Opšti programi profesionalne orijentacije podrazumijevaju pružanje usluga profesionalnog informisanja; profesionalnog savjetovanja; psihološke obrade uz primjenu odgovarajuće testovne baterije i predselekciju, odnosno selekcije za zapošljavanje ili uključivanje u programe aktivne politike zapošljavanja.

Prikaz korisnika usluga opštih programa profesionalne orijentacije u prvoj polovini 2021. godine

(Tab.13)

Programi	Lica koja su koristila usluge profesionalne orijentacije					
	Nezaposleni	Poslodavci	Učenici	Roditelji	Studenti	Lica koja traže promjenu zaposlenja
Prof. informisanje-grupno	250	/	170	/	/	/
Prof.informisanje-individualno	1.664	116	200	53	80	23
Prof. savjetovanje - grupno	217	/	138	/	/	/
Prof.savjetovanje-individualno	826	11	203	50	65	3

U izvještavanom periodu, najveći broj lica koristio je uslugu individualnog profesionalnog informisanja (2.136 lica), zatim individualnog profesionalnog savjetovanja (1.158 lica, od čega se 826 lica nalazilo u evidenciji nezaposlenih). Uslugu grupnog profesionalnog informisanja (420 lica). Psihološka obrada servisirana je za 434 korisnika, a grupnim profesionalnim savjetovanjem obuhvaćeno je 355 lica. Proces selekcije prošlo je 199 lica.

2.2.2. Posebni programi profesionalne orijentacije

Program »Karijerna orijentacija i tržište rada u osnovnim i srednjim školama«

Program »Karijerna orijentacija i tržište rada u osnovnim i srednjim školama« realizuje Zavod za zapošljavanje i Ministarstvo prosvjete kontinuirano, počev od 2011. godine. Savjetnik za profesionalnu orijentaciju aktivnosti predviđene ovim Programom sprovodi kako u Centru za informisanje i profesionalno savjetovanje, tako i u obrazovnoj ustanovi.

Program je pokrenut u namjeri da se mladima u obrazovnom sistemu koji izlaze na tržište rada i/ili nastavljaju školovanje pruži osnova za podsticanje karijernog razvoja, pravilnog izbora zanimanja, izbora zaposlenja, razvijanje ideje o preduzetništvu i sl, odnosno da se učenicima osnovnih i srednjih škola pruži mogućnost pravovremenog profesionalnog

informisanja o segmentima značajnim za izbor zanimanja i karijernog razvoja. Ovaj program se realizuje za učenike osnovnih i srednjih škola koji nastavljaju školovanje i za učenike srednjih stručnih škola koji izlaze na tržište rada.

Program »Karijerna orijentacija i tržište rada u osnovnim i srednjim školama« je realizovan u smanjenom obimu shodno situaciji izazvanoj virusom COVID 19.

Korisnici usluga Programa “Karijerna orijentacija i tržište rada u osnovnim i srednjim školama”

(Tab.14)

AKTIVNOSTI	Broj posjećenih škola	Broj informisanih učenika
Promocija usluga CIPS-ova u osnovnim školama	5	144
Promocija usluga CIPS-ova u srednjim školama	5	172

Savjetnici za profesionalnu orijentaciju su informisali 316 učenika, o uslugama koje Zavod pruža u Centrima za informisanje i profesionalnu orijentaciju kroz posjete osnovnim i srednjim školama.

Program „Podsticanje karijernog razvoja neposredno zapošljivih nezaposlenih lica”

Program “Podsticanje karijernog razvoja neposredno zapošljivih nezaposlenih lica” namjenjen je licima koja se prvi put prijavljuju na evidenciju Zavoda za zapošljavanje, a u funkciji podsticanja profesionalnog razvoja kandidata za zapošljavanje.

Program se realizuje, kroz radionice, u trajanju od jednog do tri dana. Koncipiran je tako da sažima program usmjeren ka socijalnoj formi, program fokusiran na informisanju, motivisanju i aktivnom traženju zaposlenja. Kao i prethodni program tako i *program „Podsticanje karijernog razvoja neposredno zapošljivih nezaposlenih lica”* je realizovan u smanjenom obimu shodno situaciji izazvanoj virusom COVID 19. U ovom izvještajnom periodu održano je 7 (sedam) jednodnevnih radionica za ukupno 76 učesnika.

Publikacije

Za potrebe pripreme za sezonsko zapošljavanje nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja pripremljene su, štampane i distribuirane **brošure** “Sezonski poslovi” i “Mladi, zaradite na ljetovanju”.

Informator o upisu u srednju školu namijenjen polumaturantima objavljen je u elektronskoj formi na sajtu Zavoda, Centra za stručno obrazovanje i Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta. Ova publikacija sadrži kontakt informacije svih srednjih škola u Crnoj Gori, opise zanimanja za koja je moguće školovati se, savjete za izbor karijere i informacije o tržištu rada. Na kreiranju sadržaja informatora, pored Zavoda, učestvovalo je Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, kao i Centar za stručno obrazovanje.

2.3. Rad sa poslodavcima

Zavod za zapošljavanje je u prvom polugodištu ove godine, u jeku najjačeg intenziteta pandemije covid 19 nastojao da održi intenzivnu saradnju sa poslodavcima. Rad sa poslodavcima podrazumijeva kontinuirani proces servisiranja i komunikacije, a prije svega posredovanja u zapošljavanju. U skladu sa važećim mjerama Vlade Crne Gore u cilju suzbijanja epidemije, a nastojeći da sačuva zdravlje i stranaka i svojih službenika Zavod je poslodavcima kontinuirano pružao sljedeće usluge:

- Oglašavanje slobodnih radnih mjesta;
- Posredovanje po osnovu zahtjeva poslodavaca za popunjavanje upražnjenih radnih mjesta, preselekcija i selekcija kandidata;
- Informisanje i posredovanje kod sezonskog zapošljavanja
- Organizovanje programa obuke za tržište rada;
- Informisanje i podrška prilikom zapošljavanja lica sa invaliditetom;
- Pravna i tehnička pomoc prilikom zasnivanja radnog odnosa, a po potrebi i ustupanja prostora poslodavcima za obavljanje intervju sa nezaposlenima;

Oglašavanje slobodnih radnih mjesta

Prema Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti poslodavac je dužan da slobodno radno mjesto prijavi Zavodu, podnošenjem prijave o slobodnom radnom mjestu. Ako to poslodavac zahtijeva, Zavod je dužan da slobodno radno mjesto oglasi, na oglasnoj tabli, internet stranici Zavoda i u medijima u roku od dva radna dana od dana prijavljivanja.

U prvom polugodištu 2021. godine poslodavci su Zavodu za zapošljavanje prijavili 11.157 slobodnih radnih mjesta kroz 6.551 prijavu o slobodnim radnim mjestima.

Posredovanje u zapošljavanju

Posredovanje u zapošljavanju je usluga Zavoda koja daje mogućnost da se na jednostavan i brz način povežu ponuda i tražnja na tržištu rada. Na osnovu zahtjeva poslodavaca za popunjavanje upražnjenih radnih mjesta, u biroima rada se organizuju aktivnosti regrutacije i selekcije, kojima se vrši izbor kandidata koji mogu zadovoljiti iskazane potrebe poslodavaca.

Poslodavac podnosi nalog za posredovanje nadležnom birou rada. Nalog za posredovanje sadrži podatke o potrebama radnog mjesta (školska sprema, radno iskustvo, posebna znanja i vještine, karakteristike zaposlenog i dr.). Na osnovu dobijenih informacija, po zadatim kriterijumima, savjetodavci iz baze nezaposlenih lica regrutuju odgovarajuće kandidate koji potom učestvuju u postupku selekcije.

U proteklih šest mjeseci, Zavodu se obratilo 215 poslodavaca sa 448 prijave za posredovanje, kojima je iskazana potreba za 1.204 izvršioca. Zavod je posredovao u zapošljavanju za 1.764 lica sa evidencije.

Sezonsko zapošljavanje kao radno angažovanje je od izuzetne važnosti za smanjenje broja nezaposlenih u našoj zemlji i ublažavanja svih negativnih posljedica koje visoka nezaposlenost uzrokuje. U toku sezone na sezonskim poslovima se zaposli oko 10.000 nezaposlenih lica sa evidencije Zavoda za zapošljavanje. Pandemija je uzrokovala da prošla godina ne bude takva, a i prvo polugodište 2021. godine nije na nivou ranijih godina. U mjeri mogućeg, održavajući stalni kontakt sa poslodavcima i nezaposlenim licima trudili smo se da se postojeća ograničenja što manje odraze na zapošljavanje u toku sezone. Zavod je održavao kontakte sa poslodavcima i nezaposlenim licima, nastojeći da početak sezone dočekamo spremni i sposobni da adekvatno odgovorimo potrebama tržišta rada u sezoni.

U prvoj polovini 2021. godine zaposleno je 4.268 lica na sezonskim poslovima.

Posjete poslodavcima

Ograničenja izazvana pandemijom su primorala Zavod da komunikaciju sa poslodavcima organizuje u skladu sa mjerama za suzbijanje pandemije koje su važile u datom trenutku. Umjesto terenskog rada i neposrednog kontakta, ove aktivnosti su se svele na komunikaciju sa poslodavcima preko elektronskih sredstava i telefonskim putem.

Marketinške aktivnosti

Promotivne aktivnosti Zavoda su uglavnom bile vezane za pojavljivanje predstavnika Zavoda u medijima, kako elektronskim tako i u štampanim. Realizovano je više gostovanja na televizijskim i radio emisijama, objavljeni tekstovi u dnevnim novinama, a obavještenja su realizovana i preko Facebook stranice Zavoda.

Sajt Zavoda www.zzzcg.me je u ovom periodu redovno ažuriran i na raspolaganju je kako nezaposlenim licima tako i poslodavcima. U okviru sajta, pored već postojećih odjeljaka namijenjenih za nezaposlena lica (đake i studente) koji se sami mogu prijaviti za sezonski posao, od ove godine postoji i novi odjeljak namijenjen poslodavcima, koji mogu na lak i brz način da predstave sebe i svoje potrebe za kadrovima tj. sezonskom radnom snagom.

Takođe, Zavod je u susret turističkoj sezoni i ove godine izradio brošure namijenjene poslodavcima, nezaposlenim licima i mladima (đacima i studentima) kako bi ih i na ovaj način motivisali za sezonski rad. Pored brošura, izrađen je i Informator za upis u srednje škole 2021. Sve publikacije su u elektronskoj verziji dostupne na sajtu Zavoda, dok je informator dostupan i na sajtu Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, sajtu Centra za stručno obrazovanje kao i na sajtovima škola.

2.4. Saradnja Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i centara za socijalni rad

Saradnja Zavoda za zapošljavanje i centara za socijalni rad definisana je Zakonom o dječijoj i socijalnoj zaštiti i Pravilnikom o obliku individualnog plana aktivacije i načinu

sprovedenja mjera socijalne uključenosti radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja.

Zaključen je i Sporazum između Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i centara za socijalni rad o procesu socijalne aktivacije radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja sa ciljem unapređenja položaja ranjivih grupa nezaposlenih lica kroz ponudu integrisanih usluga iz oba sistema. Radna aktivacija je nov pristup pomoći socijalno isključenim osobama koji ih, kroz izradu Individualnog plana aktivacije, usmjerava da prihvate programe podrške i na taj način povećaju pristup tržištu rada. Podrazumijeva pružanje pomoći radno sposobnim korisnicima materijalnog obezbjeđenja, koja se, kroz izradu individualnog plana zapošljavanja i individualnog plana aktivacije, usmjeravaju da prihvate programe podrške i na taj način povećaju zapošljivost i poboljšaju pristup tržištu rada. U 2021. godini, aktivacija svih korisnika materijalnog obezbjeđenja, koji su aktivni tražioci posla, odvijala se u okviru redovnih aktivnosti Zavoda, kroz pružanje usluga informisanja, savjetovanja i motivisanja radi uključivanja u programe aktivne politike zapošljavanja i/ili posredovanja u zapošljavanju, a u skladu sa važećim epidemiološkim mjerama.

Tokom prve polovine 2021. godine, Zavod je, po zahtjevu centara za socijalni rad, učestvovao u izradi 974 individualna plana aktivacije.

Usluga posredovanja u zapošljavanju, odvijala se u skladu sa iskazanim potrebama poslodavaca, i, u izvještajnom periodu, rezultirala je zapošljavanjem 79 radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja porodice.

Bespovratna sredstva za samozapošljavanje dobilo je šest korisnika materijalnog obezbjeđenja porodice, dok je u mjere profesionalne rehabilitacije uključeno još šest lica, a u druge programe koji za cilj imaju povećanje zapošljivosti uključeno je pet lica.

U okviru međuinstitucionalne saradnje, kroz **projekat "Inkluzivna tržišta rada"**, UNDP je tokom 2020. godine podržao izradu **softvera za razmjenu informacija** kojim je uspostavljen sistem elektronske komunikacije za razmjenu podataka u vezi postupka radne aktivacije na relaciji javne institucije centri za socijalni rad i Zavod za zapošljavanje Crne Gore.

Početkom 2021. godine, softver je završen i testiran u najvećoj mjeri, a naredni koraci u finalizaciji ovog projekta se odnose na kreiranje izvještaja, tj. formulisanje zahtjeva sa setovima podataka za povlačenje informacija o korisnicima koje su potrebne Zavodu i centrima za socijalni rad.

Krajem 2020. godine započeta je realizacija još jednog projekta čija ciljna grupa su korisnici MOP-a. Naime, UNDP, u partnerstvu sa Zavodom za zapošljavanje, Ministarstvom ekonomskog razvoja i Ministarstvom finansija i socijalnog staranja, započeo je sa realizacijom aktivnosti koja se tiče unapređenja usluga i programa za radnu aktivaciju radno sposobnih korisnika/ca socijalne zaštite. Ova aktivnost se sprovodi u okviru zajedničkog UN projekta *Aktiviraj! Integrisana socijalna zaštita i zapošljavanje kako bi se ubrzao napredak za mlade u Crnoj Gori*.

Aktivnost se realizuje uz pomoć metodologije *dizajna po mjeri korisnika* u analizi i unapređenju postojećih usluga i programa, a sve sa ciljem povećanja zapošljivosti i radne aktivacije korisnika socijalne zaštite.

Dizajn po mjeri korisnika se zasniva na analizi iskustava i potreba korisnika, mapiranja njihovog korisničkog iskustva i „putanje” kroz sistem, te se kroz taj proces uočava u kojem dijelu mogu da se unaprijede postojeće usluge ili da se dizajniraju nove. Metodologija predviđa i mogućnost zajedničkog rada korisnika i pružaoca usluga na identifikaciji najčešćih problema kada su u pitanju usluge i programi koje koriste. Krajni rezultat procesa će biti konkretna rješenja u vidu unaprijeđene usluge ili programa, kao i unapređenje radne aktivacije, od kojih će jedna ili više biti pilotirana, tj. biće podržana njena realizacija. Osim navedenog, u okviru projekta, sprovedeno je i etnografsko istraživanje, među pružaocima usluga i mladim korisnicima socijalne pomoći, sa ciljem prepoznavanja glavnih uzroka velikog broja mladih korisnika socijalnih davanja u Crnoj Gori i davanja preporuka za poboljšanje radne aktivacije ove ciljne grupe.

2.5. Odjeljenje za EURES i posredovanje pri zapošljavanju u inostranstvu

Crna Gora (CG) je u procesu pridruživanja Evropskoj uniji (EU). Zavod je u cilju potpune harmonizacije svoje metodologije rada sa metodologijama rada javnih službi za zapošljavanje EU formirao Odsjek za EURES i međunarodno posredovanje. EURES (**E**uropean **e**mployment **s**ervice) je mreža javnih službi za zapošljavanje zemalja članica Evropskog ekonomskog prostora koji su u partnerstvu s Evropskom komisijom.

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je uključen u više pregovaračkih poglavlja u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Poglavlje koje se najviše tiče rada Zavoda i direktno utiče na njegovo funkcionisanje je pregovaračko poglavlje 2 – Sloboda kretanja radnika. Ovo poglavlje je zvanično otvoreno 11. decembra 2017. godine na Međuvladinoj konferenciji u Briselu.

Program pristupanja Crne Gore EU je strateški dokument koji obuhvata 33 pregovaračka poglavlja i osmišljen je u vidu tabelarnog prikaza. Struktura dokumenta obuhvata nekoliko segmenata za svako pregovaračko poglavlje i to: uvod u poglavlje, strateški okvir (strategije, programi i akcioni planovi) i zakonodavni okvir (zakoni i podzakonski akti) u dijelu planova na polju usklađivanja s pravnom tekovinom EU. Kako se pravna tekovina EU konstantno mijenja i razvija, a imajući u vidu dinamiku pregovaračkog procesa, PPCG se na godišnjem nivou prilagođava promjenama u okviru procesa razvoja prava EU.

Realizacija obaveza iz PPCG-a i izvještavanje o realizaciji je rađeno i tokom prve polovine 2021. godine. Takođe, u sklopu ovoga su planirane predstojeće obaveza sa rokovima ispunjavanja i predlozi novih aktivnosti. Uvrštene su i obaveze u skladu sa pravnom tekovinom EU tj. CELEX-i koje treba inkorporirati u naše zakonodavstvo.

Dostavljena je informacija o realizovanim aktivnostima i statističkim podacima u oblastima iz nadležnosti Zavoda iz domena rada radne grupe za Poglavlje 2 radi izrade dvojezičnog I priloga Izvještaju EK za Crnu Goru 2021. za izvještajni period I.I 2020. - 31. XII 2020. Crna Gora, u okviru praćenja i analize stanja u procesu evropskih integracije, dva puta godišnje informiše Evropsku Komisiju (EK) o aktivnostima koje realizuje na ovom planu. U pisanoj formi se dostavljaju relevantne i precizne informacije o stanju u oblasti političkih i ekonomskih kriterijuma, odnosno o napretku u dijelu preuzimanja

obaveza iz članstva za 33 pregovaračka poglavlja, koje EK koristi za izradu godišnjeg Izvještaja o Crnoj Gori.

U skladu sa nadležnostima Odjeljenja, upućen je predlog ekspertske podrške u cilju realizacije Operativnog plana podrške GIZ-a za 2021. godinu.

Inicijalni sastanci vezani za realizaciju projekta "Regionalna podrška zaštitno-osjetljivom upravljanju migracijama na Zapadnom Balkanu i u Turskoj" su održani u prvoj polovini 2021. godine. Navedeni projekat finansira EU u sklopu IPA II. Projekat sprovodi IOM – International Organization for Migration - Međunarodna organizacija za migracije. Aktivnosti projekta su, između ostalog, usmjerene na jačanje kapaciteta za prikupljanje, sistematizaciju i analizu statistika o migracijama, te usaglašavanje sa Uredbom EZ 862/2007 o statistikama o migracijama i međunarodnoj zaštiti. IOM će u narednom periodu podržati izradu Nacionalne mape puta za statistike o migracijama u Crnoj Gori. Izrada Mape puta je planirana da bude zajednički proces saradnje IOM-a i svih relevantnih učesnika u državi koji rade na statistikama o migracijama. Mapa puta će se izraditi uz ekspertsku pomoć putem niza radionica, sastanaka i razgovora sa svim relevantnim učesnicima koji rade na statistikama o migracijama u Crnoj Gori.

Predstavnica Zavoda je imenovana u *Komisiju za vrijednovanje i ocjenjivanje za odabir aplikacija za grant šemu "Podrška zapošljavanju u manje razvijenim opštinama u Crnoj Gori"* u okviru Sektorskog operativnog programa za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu politiku 2015. – 2017. Održano je ukupno 45 sastanaka – 15 sastanaka za prvi i 30 sastanaka za drugi korak. Delegacija Evropske Unije u Crnoj Gori je odobrila Evaluacioni izvještaj za grant šemu „Podrška zapošljavanju u manje razvijenim opštinama u Crnoj Gori" koji su dostavile članice Komisije.

U prvoj polovini 2021. godine su urađeni predlozi još dvije procedure vezani za posredovanje pri zapošljavanju u inostranstvu: *Procedura evidencije o licima koja su se zaposlila u inostranstvu posredstvom Zavoda ili bez njegovog posredovanja, a svoje zapošljavanje u inostranstvu prijave Zavodu i Procedura obrade iskazane zainteresovanosti strane javne službe za zapošljavanje za posredovanjem pri zapošljavanju crnogorskih građana u inostranstvu.*

Urađen je i predlog *Procedure Ankete poslodavaca.*

Tokom prvog polugodišta 2021. godine su nastavljene aktivnosti vezane za ostvarivanje ciljeva rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori. Urađen je izvještaj vezan za realizaciju aktivnosti iz *Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti za 2020. godinu* sa pratećim indikatorima. *Plan aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori* predstavlja razvojni dokument za implementaciju politike rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori. U skladu sa urađenim predlogom nove *Strategije razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori za period 2021 – 2024. godine* i pratećeg Akcionog plana održana je javna rasprava o Nacrtu Strategije razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori za period 2021 – 2024.

U cilju promocije sezonskog zapošljavanja, omogućeno je da se virtuelnim putem realizuju

aktivnosti koje se zbog epidemiološko-zdravstvene situacije nisu mogle realizovati kao prethodnih godina. Kreiran je poseban baner (prozor) na sajtu Zavoda namijenjen sezonskom zapošljavanju. Baner se sastoji iz tri dijela. Prvi dio obuhvata oglase namijenjene sezonskom zapošljavanju, drugi dio obuhvata informacije namijenjene nezaposlenim licima koja su zainteresovana za rad na sezonskim poslovima i treći dio sadrži informacije za poslodavce, vezane za sezonsko zapošljavanje.

Ministarstvu ekonomskog razvoja je dostavljen Plan pripreme ljetnje turističke sezone 2021. godine, u skladu sa nadležnostima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

Mora se naglasiti da proglašenje pandemije virusa covid-19 i sve mjere koje su sprovedene i sprovode u cilju zaštite građana od ove bolesti u čitavom svijetu, izuzetno negativno su uticale na načine i mogućnosti nalaženja posla u inostranstvu, saradnju sa drugima javnim službama za zapošljavanje i diplomatsko-konzularnim predstavništvima. Zavod je, u okviru mogućnosti i u skladu sa zdravstvenom situacijom, pružao informacije koje su bile raspoložive i upućivao na nadležne institucije građane koji su se raspitivali o mogućnostima zapošljavanja u inostranstvu.

Web prezentacija Zavoda se redovno ažurira raspoloživim informacijama u cilju pružanja pravovremenih i tačnih informacija građanima Crne Gore u vezi sa zapošljavanjem u inostranstvu i kretanjem građana uslijed pandemije covid-19 virusa.

Tokom 2021. godine nije bilo posredovanja pri zapošljavanju crnogorskim građanima u inostranstvu od strane Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

Jedno lice sa evidencije nezaposlenih lica je prijavilo da se zaposlilo u inostranstvu.

2.6. Sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je, kao budžetska potrošačka jedinica, u izvještajnom periodu, raspolagao sa ograničenim sredstvima za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja, zbog privremenog finansiranja. U navedenim okolnostima Zavod je, u skladu sa raspoloživim sredstvima za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja, započeo realizaciju Programa "Podsticaji za sezonsko zapošljavanje". Programom je predviđena dodjela subvencija poslodavcima iz privatnog sektora koji svoju djelatnost obavljaju u sektoru usluga smještaja i ishrane, za zapošljavanje 550 nezaposlenih mladih lica i žena, u trajanju od tri mjeseca. Raspoloživa sredstva za finansiranje navedenog programa iznose 601.000,00 Eur.

Komisija za obradu zahtjeva i utvrđivanje liste učesnika javnog konkursa utvrdila je listu učesnika javnog konkursa za realizaciju Programa „Podsticaji za sezonsko zapošljavanje“. Nakon usvajanja odluke o izboru izvođača od strane Upravnog odbora Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, započeće se sa realizacijom programa.

Zavod za zapošljavanje i Međunarodna organizacija rada su, u martu tekuće godine, zaključili Sporazum o realizaciji Pilot projekta "Aktiviranje žena". Projekat podrazumijeva

aktivaciju žena od 25 do 34 godine kroz dodjelu grantova za nezaposlene žene sa djecom predškolskog uzrasta i kroz subvencionisanu obuku na radnom mjestu, kako bi se ublažili efekti pandemije na svijet rada u Crnoj Gori. Opšti cilj pilot projekta je promovisanje mogućnosti integracije mladih žena na tržište rada nakon pandemije Covid - 19, dok je specifični cilj jačanje kapaciteta crnogorskih institucija tržišta rada za dizajniranje, sprovođenje i procjenu inovativnih mjera na tržištu rada, kao dio odgovora na Covid - 19 koji bi olakšao uključivanje mladih žena u nepovoljnom položaju, na tržište rada.

Za finansiranje Pilot projekta „Aktiviranje žena” Zavodu za zapošljavanje Crne Gore su obezbijedena sredstva u iznosu od 112.000,00 USD.

Pilot projektom je predviđena realizacija u Podgorici za 30 i u Bijelom Polju za 15 nezaposlenih žena, od 25 do 34 godine sa djecom predškolskog uzrasta koje su izgubile posao nakon 15. marta 2020. godine, ili su se nakon tog datuma prijavile u evidenciju o nezaposlenim licima Zavoda za zapošljavanje.

Zavod za zapošljavanje je objavio poziv poslodavcima iz privatnog sektora za iskazivanje interesovanja za realizaciju obuke na radnom mjestu. Međutim, interesovanje poslodavaca za realizaciju obuke nije bilo dovoljno tako da se nijesu stekli uslovi za realizaciju projekta za planirani broj učesnica. Kao glavne razloge za izostanak interesovanja za realizaciju obuke na radnom mjestu poslodavci su navodili trenutnu situaciju kako ekonomsku, tako i zdravstvenu prouzrokovanu širenjem novog korona virusa Covid-19. Većina kontaktiranih poslodavaca je od početka krize izazvane Covidom-19 svela broj zaposlenih na minimum koji je potreban za održavanje procesa rada. Pojedini poslodavci su otpustili većinu zaposlenih jer realizacija njihovih biznisa je stopirana mjerama (ugostiteljstvo, privatni vrtići, dječje igraonice, turističke agencije...).

U toku je realizacija projekta u Podgorici za 3 nezaposlene žene u saradnji sa dva poslodavca koji su iskazali interesovanje za realizaciju programa obuke na radnom mjestu.

Zavod za zapošljavanje planira da u julu mjesecu ponovi poziv poslodavcima za učešće u realizaciji programa obuke na radnom mjestu.

Sektor za mjere aktivne politike zapošljavanja je izvršio Analizu efekata programa aktivne politike zapošljavanja realizovanih u 2020. godini. Analizom su obuhvaćeni:

- Program Javni rad
- Program osposobljavanja za samostalan rad
- Program osposobljavanja za rad kod poslodavca i
- Program Stop sivoj ekonomiji.

Analiza efekata programa aktivne politike zapošljavanja realizovanih u 2020. godini pruža podatke o ciljevima programa, očekivanim rezultatima, ostvarenim rezultatima ... i predstavljaće značajnu osnovu za kreiranje budućih mjera APZ i definisanje obima njihove realizacije.

2.7. Stručno osposobljavanje lica sa stečenim visokim obrazovanjem

Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem realizuje se deveti put za redom za 2020/2021. godinu, u skladu sa Zakonom o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem i Pravilnikom o načinu objavljivanja javnog poziva, postupku i kriterijumima za stručno osposobljavanje. Pravo na stručno osposobljavanje imaju lica sa stečenim visokim obrazovanjem koja nemaju radno iskustvo u određenom nivou obrazovanja i u evidenciji su Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

U skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima Program se realizuje kroz šest faza i to: prijava poslodavaca, prijava korisnika, povezivanje korisnika i poslodavaca, upućivanje korisnika kod poslodavaca, potpisivanje ugovora i početak stručnog osposobljavanja. Javni poziv poslodavcima da uzmu učešća u Programu objavljen je 10.09.2020. godine od strane Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, za poslodavce iz privatnog sektora i od strane Uprave za kadrove, za poslodavce iz javnog sektora, u dnevnom listu "Pobjeda", kao i na web stranicama Vlade Crne Gore, Uprave za kadrove i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Poslodavci su iskazali veliko interesovanje za Program, što je rezultiralo oglašavanjem 11.330 slobodnih radnih mjesta za stručno osposobljavanje, od čega je javni sektor oglasio 3.868 slobodnih mjesta, a za privatni sektor 7.462 slobodna mjesta.

Elektronsko uparivanje visokoškolaca i poslodavaca izvršeno je na osnovu prosječne ocjene u toku studiranja i izabranih preferenci od strane korisnika. Svi visokoškolci koji su dobili priliku, nakon dva kruga elektronskog uparivanja, da se stručno osposobljavaju počeli su 15. januara tekuće godine. U izvještajnom periodu, program stručnog osposobljavanja sprovodi se za 3.258 lica sa stečenim visokim obrazovanjem (1.365 lica u javnom i 1.893 lica u privatnom sektoru).

Učešće lica ženskog pola u ukupnom broju uključenih lica iznosi 60,51%.

Korisnici programa se stručno osposobljavaju, u trajanju od devet mjeseci, tokom kojeg primaju naknadu u neto iznosu od 50% prosječne neto zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini. Sredstva namijenjena za realizaciju programa iznose osam miliona.

Poslodavci su najviše tražili kvalifikacije iz oblasti prava, ekonomskih nauka (ekonomija, računovodstvo, finansije i bankarstvo), građevinarstva, turizma, elektronike, telekomunikacija i računara, engleskog jezika i književnosti, učiteljskog studija, novinarstva i arhitekture.

Posmatrano po regionima, u opštinama Središnjeg regiona, broj korisnika Programa stručnog osposobljavanja je 1.948, odnosno 59,79%, Sjevernog regiona 561 ili 17,21%, dok je u opštinama Primorskog regiona uključeno 749 korisnika, ili 23%.

Učesnici programa stručnog osposobljavanja

(Tab. 15)

Opština	Broj uparenih visokoškolaca
Andrijevića	7

Bar	236
Berane	138
Bijelo Polje	136
Budva	92
Cetinje	53
Danilovgrad	38
Gusinje	12
Herceg Novi	126
Kolašin	18
Kotor	83
Mojkovac	13
Nikšić	277
Plav	39
Pljevlja	59
Plužine	1
Petnjica	5
Podgorica	1541
Rožaje	117
Savnik	2
Tivat	84
Tuzi	39
Ulcinj	128
Žabljak	14
UKUPNO	3258

2.8. Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom

Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, propisano je, da se u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore organizuje Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom i da se sredstva Fonda prvenstveno obezbjeđuju iz posebnog doprinosa, koji uplaćuju poslodavci koji nijesu ispunili propisanu kvotu pri zapošljavanju lica sa invaliditetom. Ova sredstva se uplaćuju u Budžet Crne Gore.

Sredstva Fonda, shodno Zakonu mogu se koristiti, za: mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije za nezaposlena i zaposlena lica sa invaliditetom, sufinansiranje posebnih organizacija za zapošljavanje, programe aktivne politike zapošljavanja u kojima učestvuju lica sa invaliditetom, subvencije, finansiranje grant šema i novčane pomoći za učesnike u mjerama profesionalne rehabilitacije.

Za realizaciju programa profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja sa invaliditetom, u periodu od 01.01.2021. godine do 30.06.2021. godine, utrošeno je 3.502.837 Eur.

Zapošljavanje lica sa invaliditetom

U skladu sa članom 36 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom ("Službeni list CG", br.49/2008, 73/2010, 39/2011 i 55/2016), poslodavac koji zaposli lice sa invaliditetom ima pravo na subvencije koje se odnose na:

- bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje lica sa invaliditetom;
- kreditna sredstva pod povoljnim uslovima za kupovinu mašina, opreme i alata potrebnog za zapošljavanje lica sa invaliditetom;
- učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) lica sa invaliditetom;
- subvencije zarade lica sa invaliditetom koje se zaposli.

Subvencije zarade za zaposlena lica sa invaliditetom

Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom, u periodu od 01.01.2021 - 30.06.2021. godine podnijeto je 1.096 zahtjeva za priznavanje prava (od čega 397 zahtjeva nije još uvijek prošlo Savjet, pa se za ove zahtjeve ne mogu dati podaci).

Navedeni podaci odnose se na 699 zahtjeva na subvenciju zarade za zapošljavanje lica sa invaliditetom, od čega su se 199 zahtjeva odnosila na produženje ovog prava. Od ukupnog broja navedenih zahtjeva (699), 344 se odnosilo na zaposlene muškarce sa invaliditetom, dok se 355 odnosilo na zaposlene žene sa invaliditetom.

Od 699 zahtjeva, 431 se odnosilo na lica sa invaliditetom koja su zaposlena na određeno vrijeme, a 268 zahtjeva se odnosilo na lica sa invaliditetom koja su zasnovala radni odnos na neodređeno vrijeme.

Najviše zahtjeva za ostvarivanje prava na subvenciju zarade pristiglo je iz sjeverne regije (454), zatim iz centralne regije (185) i južne regije (60).

U periodu od 01.01.2021 - 30.06.2021. godine, 1.171 poslodavac ostvaruje pravo na subvenciju zarade za 2.739 lica sa invaliditetom (muškarci – 1.262; žene – 1.477). Na određeno vrijeme zaposleno je 1.351 lica sa invaliditetom, dok su 1.388 lica zaposlena na neodređeno vrijeme.

Bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada

U periodu od 01.01.2021. - 30.06.2021. godine, 12 poslodavaca podnijelo je Sektoru za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom 29 (žena-17; muškaraca-12) zahtjeva za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada. 25 zahtjeva se odnosilo na lica sa invaliditetom koja su zaposlena na neodređeno vrijeme, dok su se 4 zahtjeva odnosila na lica koja su zaposlena na određeno vrijeme.

Učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu)

U periodu od 01.01.2021 - 30.06.2021. godine, 10 poslodavaca podnijelo je 20 zahtjeva za ostvarivanje subvencije – učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu)

zaposlenom licu sa invaliditetom. 10 lica sa invaliditetom čiji su poslodavci podnijeli zahtjev za ostvarivanje ovog prava zasnovalo je radni odnos na određeno vrijeme, dok je 10 lica zasnovalo radni odnos na neodređeno vrijeme.

Na dan 30.06.2021. godine, 72 poslodavca ostvaruje pravo na subvenciju – učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) za 110 zaposlenih lica sa invaliditetom (muškarci – 60; žene – 50). Tri lica su zaposlena na određeno vrijeme, dok je 107 lica zaposleno na neodređeno vrijeme.

Finansiranje projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom – grant šeme

Član 39 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom propisuje da se sredstva Fonda, između ostalog, mogu koristiti i za finansiranje grant šema.

U skladu sa tim, usvojen je Pravilnik o postupku i metodologiji za finansiranje grant šema (“Sl. list CG”, br.28/14, 16/16 i 21/19) kojim se propisuje da Zavod najmanje jednom godišnje objavljuje javni poziv za finansiranje projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom – grant šema.

Dana 13.02.2020. godine, Zavod je raspisao javni poziv za finansiranje projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom, u iznosu od 3.000.000,00 Eur.

Odlukom Upravnog odbora Zavoda br. 01-14892 od 02.07.2020. godine, a po osnovu gore navedenog javnog poziva, odobreno je finansiranje 52 projekta, ukupne vrijednosti 2.476.991,31 Eur.

Kroz ove projekte uključeno je 420 lica sa invaliditetom, od čega su 293 lica zaposlena tokom trajanja projekta, a 140 lica će biti zaposleno nakon završetka projekta u minimalnom trajanju od devet mjeseci. U prvoj polovini 2021. godine su sprovedena 52 projekta. Sprovedenje projekata pratile su nadležne komisije. Realizacija ovih projekata završava se 15.07.2021. godine, nakon čega su svi Izvođači u obavezi da, u roku od 30 dana od dana završetka projekta, dostave završne izvještaje.

Komisija za profesionalnu rehabilitaciju

U skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore obrazovana je prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju.

Izveštaj o radu prvostepenih komisija

Prvostepene komisije za profesionalnu rehabilitaciju obrazovane su u područnim jedinicama Zavoda u Podgorici, Nikšiću, Pljevljima, Beranama, Bijelom Polju, Herceg Novom, Rožajama i Plavu.

Prvostepenu komisiju, u stalnom sastavu čine: doktor specijalista medicine rada (predsjednik), doktor medicine druge specijalnosti i službenik Zavoda koji obavlja poslove profesionalne rehabilitacije. Komisija može, u cilju davanja mišljenja, tražiti dopunu dokumentacije koja se pribavlja od ljekara druge specijalnosti, odnosno stručnog lica odgovarajućeg profila. Ovo u zavisnosti od zdravstvenih i drugih smetnji lica kojem se

utvrđuje procenat invaliditeta, preostala radna sposobnost, odnosno mogućnost zaposlenja i uključivanja u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije.

Stručne i administrativne poslove za potrebe prvostepene komisije obavlja službenik Zavoda.

Utvrđivanje procenta invaliditeta

Komisija za profesionalnu rehabilitaciju utvrđuje procenat invaliditeta sagledavajući medicinske, ali i socijalne i druge kriterijume, kojima se utvrđuju sposobnosti lica sa invaliditetom neophodne za uključivanje na tržište rada, odnosno mogućnost njegovog zapošljavanja. To znači da se invaliditet ne određuje samo u okviru medicinskog modela (oštećenja i bolesti), već u interakciji sa različitim barijerama, koje mogu da spriječe lice sa invaliditetom da efikasno i ravnopravno učestvuje u društvu sa licima bez invaliditeta.

Radi utvrđivanja procenta invaliditeta, Komisiji se može obratiti:

- Nezaposleno lice koje ima status lica sa invaliditetom, ali nema utvrđen procenat invaliditeta, u cilju utvrđivanja visine subvencije zarade kod budućeg poslodavca.
- Nezaposleno lice koje nema status lica sa invaliditetom, u cilju utvrđivanja statusa i procenta invaliditeta, radi utvrđivanja visine subvencije zarade kod budućeg poslodavca.
- Zaposleno lice koje ima zdravstvena i druga ograničenja, a nije mu prije zapošljavanja utvrđen status lica sa invaliditetom (iz člana 6 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom), niti mu je u toku zaposlenja utvrđena invalidnost (u smislu člana 30 stav 2 Zakona o penzijskim i invalidskom osiguranju), u cilju utvrđivanja statusa, radi uključivanja u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije i zadržavanja zaposlenja, odnosno napredovanja u njemu.

U periodu od 01.01.2021. godine do 30.06.2021. godine, prvostepene komisije su donijele nalaz i mišljenje o **utvrđenom procentu invaliditeta** za **567** lica.

Broj rješenja o utvrđenom procentu invaliditeta, koja su donijeta na osnovu mišljenja komisije za profesionalnu rehabilitaciju, po područnim jedinicama:

- Područna jedinica Berane	- 96
- Područna jedinica Bijelo Polje	- 162
- Područna jedinica Bar	- 28
- Područna jedinica Pljevlja	- 14
- Područna jedinica Podgorica	- 101
- Područna jedinica Nikšić	- 44
- Područna jedinica Herceg Novi	- 13
- Područna jedinica Rožaje	- 87
- Područna jedinica Plav	- 22

Profesionalna rehabilitacija

Profesionalna rehabilitacija je proces koji se realizuje sa ciljem osposobljavanja lica sa invaliditetom za socijalnu i radnu integraciju.

Obuhvata mjere i aktivnosti koje omogućavaju da se lica na odgovarajući način pripreme za tržište rada, osposobe za rad, zadrže zaposlenje, u njemu napreduju ili promijene profesionalnu karijeru.

U skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom („Sl. list Crne Gore“, br. 49/08, 73/10, 39/11 i 55/16) profesionalna rehabilitacija obuhvata 14 mjera, i to:

Mjera 1: Savjetovanje, podsticanje i motivisanje lica sa invaliditetom na aktivno traženje zaposlenja

Mjera 2: Utvrđivanje preostale radne sposobnosti

Mjera 3: Pomoć u prihvatanju vlastite invalidnosti i upoznavanje sa mogućnostima uključivanja u osposobljavanje i rad

Mjera 4: Pomoć u izboru odgovarajućih profesionalnih ciljeva

Mjera 5: Razvijanje socijalnih spretnosti i vještina

Mjera 6: Pomoć prilikom traženja odgovarajućeg radnog mjesta

Mjera 7: Analiza konkretnog radnog mjesta i radnog okruženja lica sa invaliditetom

Mjera 8: Izrada plana prilagođavanja radnog mjesta i radnog okruženja za lica sa invaliditetom

Mjera 9: Izrada plana potrebne opreme i sredstava za rad za lica sa invaliditetom

Mjera 10: Osposobljavanje za rad na konkretnom radnom mjestu

Mjera 11: Praćenje i stručna pomoć prilikom osposobljavanja i obrazovanja

Mjera 12: Praćenje lica sa invaliditetom na radnom mjestu nakon zaposlenja

Mjera 13: Evaluacija uspješnosti procesa rehabilitacije za pojedino lice sa invaliditetom

Mjera 14: Ocjenjivanje radnih rezultata zaposlenog lica sa invaliditetom

U periodu od 01.01.2021. do 30.06.2021. godine u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije **uključeno je 225 lica** sa invaliditetom, kod tri izvođača: ZOPT – 145 lica, Pamark – 60 lica, i Centar za profesionalnu rehabilitaciju – 20 lica.

Od ukupnog broja uključenih 68,44% su lica ženskog pola (154 žene).

Osim lica sa invaliditetom iz evidencije nezaposlenih Zavoda, u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, u skladu sa Zakonom, uključuju se i zaposlena lica sa invaliditetom za koje je poslodavac podnio zahtjev za ostvarivanje prava na subvenciju za bespovratna sredstva za opremanje radnog mjesta zaposlenog lica sa invaliditetom i subvenciju za učešće u finansiranju ličnih troškova pomagača u radu lica sa invaliditetom. Tako se, kroz određene mjere, nakon analize konkretnog radnog mjesta i radnog okruženja lica sa invaliditetom, izrađuje plan prilagođavanja radnog mjesta i radnog okruženja i plan potrebne opreme i sredstava za rad za lica sa invaliditetom i utvrđuje potreba za asistentom, tj. pomagačem u radu.

Broj uključenih lica po opštinama:

- Podgorica - 41 lice sa invaliditetom (31 žena ili 75,60%);
- Herceg Novi – 40 lica sa invaliditetom (22 žene ili 55%);
- Nikšić – 39 lica sa invaliditetom (31 žena ili 79,48%);
- Bar - 36 lica sa invaliditetom (26 žena ili 72,22%);
- Pljevlja - 24 lica sa invaliditetom (15 žena ili 62,5%);
- Bijelo Polje – 14 lica sa invaliditetom (devet žena ili 64,28%);
- Tivat – 11 lica sa invaliditetom (osam žena ili 72,72%);
- Kotor – 11 lica sa invaliditetom (šest žena ili 54,54%);
- Golubovci – četiri lica sa invaliditetom (dva lica ženskog pola ili 50%);
- Danilovgrad – tri lica sa invaliditetom (dva lica ženskog pola ili 66,66%);
- Tuzi – jedno lice sa invaliditetom ženskog pola;
- Berane – jedno lice sa invaliditetom ženskog pola;

Proces profesionalne rehabilitacije počinje uključivanjem lica sa invaliditetom u mjere **1 i 2**, koje se odnose na savjetovanje, podsticanje i motivisanje lica sa invaliditetom na aktivno traženje zaposlenja (mjera 1), u okviru koje se prepoznaju smetnje, sposobnosti i potencijali i upoznaje socijalno okruženje uključenog lica i na utvrđivanje preostale radne sposobnosti (mjera 2), kao najvažnije mjere profesionalne rehabilitacije, u okviru koje tim stručnjaka kod izvođača profesionalne rehabilitacije (doktor medicine rada, psiholog, tehnolog, radni terapeut i drugi) vrši procjenu svih faktora bitnih za utvrđivanje radne sposobnosti pojedinca (socijalni faktori, zdravstveno stanje, ocjena profesionalnih i obrazovnih faktora, radno funkcionisanje pojedinca). Kao rezultat navedenog procesa, donosi se nalaz o preostaloj radnoj sposobnosti pojedinca, koja treba da omogućiti kvalitetnije posredovanje u zapošljavanju i/ili opredijeli dalje uključivanje u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije. U izvještajnom periodu, u **mjere 1 i 2** (savjetovanje, podsticanje i motivisanje lica sa invaliditetom na aktivno traženje zaposlenja i utvrđivanje preostale radne sposobnosti) uključeno je **127 lica sa invaliditetom** (94 žene ili 74%).

Broj uključenih lica po opštinama:

- Podgorica - 33 lica sa invaliditetom (25 žena ili 75,75%);
- Nikšić – 23 lica sa invaliditetom (19 žena ili 82,60%);
- Bar - 22 lica sa invaliditetom (16 žena ili 72,72%);
- Bijelo Polje – 12 lica sa invaliditetom (osam žena ili 66,66%);
- Herceg Novi – 11 lica sa invaliditetom (sedam žena ili 63,63%);
- Pljevlja - 10 lica sa invaliditetom (sedam žena ili 70%);
- Kotor - pet lica sa invaliditetom (četiri žene ili 80%);
- Tivat – četiri lica sa invaliditetom (tri žene ili 75%);
- Golubovci – četiri lica sa invaliditetom (dvije žene ili 50%);
- Berane – jedno lice sa invaliditetom ženskog pola;
- Tuzi – jedno lice sa invaliditetom ženskog pola;
- Danilovgrad – jedno lice sa invaliditetom ženskog pola;

Realizacija **mjera 3, 4, 5** (pomoć u prihvatanju vlastite invalidnosti i upoznavanje sa mogućnostima uključivanja u osposobljavanje i rad; pomoć u izboru odgovarajućih profesionalnih ciljeva i razvijanje socijalnih spretnosti i vještina), za cilj ima produbljivanje

motivacije za reintegraciju lica u socijalno i radno okruženje, informisanje, savjetovanje i unapređivanje komunikacije pojedinca sa radnim i širim okruženjem. U navedene mjere u izvještajnom periodu, uključeno je **41 lice sa invaliditetom** (25 žena ili 60,97%), i to iz evidencije Biroa rada Nikšić 15 lica (11 žena), Biroa rada Herceg Novi 10 lica (pet žena), Biroa rada Bar osam lica (pet žena) i Biroa rada Pljevlja osam lica (četiri žene).

U **mjeru 6** (pomoć prilikom traženja odgovarajućeg radnog mjesta), koja za cilj ima podršku pri pronalaženju odgovarajućeg radnog mjesta, imajući u vidu karakteristike lica sa invaliditetom, poput nivoa obrazovanja, radne sposobnosti, njegovih interesovanja, motivacije i ograničenja, uključeno je **25 lica sa invaliditetom** (14 žena ili 56%), i to 10 lica iz evidencije Biroa rada Nikšić (sedam žena), osam lica iz evidencije Biroa rada Pljevlja (četiri žene) i sedam lica iz evidencije Biroa rada Herceg Novi (tri žene).

U **mjere 7, 8 i 9** (analiza konkretnog radnog mjesta i radnog okruženja lica sa invaliditetom; izrada plana prilagođavanja radnog mjesta i radnog okruženja za lica sa invaliditetom; izrada plana potrebne opreme i sredstava za rad za lica sa invaliditetom), uključeno je **13 lica sa invaliditetom** (devet žena ili 69,23%) i to pet lica (tri žene) iz Herceg Novog, četiri lica iz Podgorice (tri žene), dva lica (jedna žena) iz Tivta i po jedno lice ženskog pola iz Nikšića i Kotora.

U **mjeru 10**: osposobljavanje na konkretnom radnom mjestu, u izvještajnom periodu, uključeno je **pet lica sa invaliditetom** (tri žene) i to iz evidencije Biroa rada Podgorica dva lica (jedna žena), po jedno lice ženskog pola iz Biroa rada Danilovgrad i Bijelo Polje i jedno lice muškog pola iz Biroa rada Herceg Novi. U pitanju je mjera profesionalne rehabilitacije koja se realizuje kod poslodavaca i koja ima za cilj da omogući i olakša uvođenje pojedinca u rad, na određenom radnom mjestu, uz program osposobljavanja koji je prilagođen pojedincu, njegovim sposobnostima i mogućnostima. Nakon perioda osposobljavanja, čija dužina zavisi od postignutih ciljeva definisanih u planu osposobljavanja, učesnici zaključuju ugovor o radu sa poslodavcem.

U **mjeru 12**: praćenje lica sa invaliditetom na radnom mjestu nakon zaposlenja, s ciljem pomoći pojedincu i njegovom radnom okruženju da bude uspješan u obavljanju zadataka, u izvještajnom periodu, uključeno je **osam lica sa invaliditetom** (šest žena), i to iz evidencije Biroa rada Herceg Novi četiri lica ženskog pola, Biroa rada Podgorica tri lica (dvije žene), i jedno lice muškog pola iz evidencije Biroa rada Danilovgrad.

Izvođači profesionalne rehabilitacije su u izvještajnom periodu izvršili evaluaciju uspješnosti procesa rehabilitacije za pojedino lice sa invaliditetom (**mjera 13**) za **29 lica sa invaliditetom** (14 žena), i to za osam lica (dvije žene) iz evidencije Biroa rada Herceg Novi, za po šest lica iz Biroa rada Pljevlja i Tivat (po četiri žene iz oba biroa), pet lica iz evidencije Biroa rada Kotor (jedna žena) i četiri lica (tri žene) iz Biroa rada Bar. Ova mjera važna je jer podstiče izvođače profesionalne rehabilitacije ka usmjerenosti na rezultate, kako u oblasti prepoznavanja potreba, tako i rezultata, u korist pojedinca i poslodavaca. Rezultat ove mjere je detaljna analiza procesa profesionalne rehabilitacije po pojedincu, koja treba da omogući korekcije svih nepravilnosti i nedostataka.

Komisija za profesionalnu rehabilitaciju

Priznavanje prava na profesionalnu rehabilitaciju

U periodu od 01.01.2021. do 30.06.2021. godine komisije su donijele 105 mišljenja o potrebi uključivanja lica u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije:

Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Podgorica	- 46
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Bijelo Polje	- 22
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Herceg Novi	- 14
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Nikšić	- 11
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Pljevlja	- 10
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Bar	- 1
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Berane	- 1

Utvrđivanje preostale radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja

U periodu od 01.01.2021. do 30.06.2021. godine, prvostepene komisije donijele su mišljenje o preostaloj radnoj sposobnosti za 120 lica:

Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Podgorica	- 25
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Bar	- 24
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Nikšić	- 24
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Herceg Novi	- 21
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Pljevlja	- 13
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Bijelo Polje	- 13

U izvještajnom periodu, komisije su donijele **ocjene o mogućnosti zaposlenja** za 50 lica:

Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Nikšić	- 8
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Herceg Novi	- 20
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Podgorica	- 14
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Pljevlja	- 4
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Bar	- 4

2.9. Program grantova za samozapošljavanje

U 2021. godini nastavljeno je sprovođenje Programa grantova za samozapošljavanje (Ugovor o direktnom grantu, CFCU/MNE/086), koji sprovodi Zavod, a kojim koordiniraju Ministarstvo finansija i socijalnog staranja (CFCU) i Ministarstvo ekonomskog razvoja Crne Gore. Ugovor između Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Ugovaračke institucije (Ministarstva finansija – CFCU) i Delegacije Evropske Unije u Crnoj Gori potpisan je 02.09.2019. godine, vrijednost projekta je 3,5 miliona eura, a njegovo trajanje je, prema posljednjem aneksu Ugovora o direktnom grantu, 3 godine i 3 mjeseca. Tehničku pomoć na Programu grantova za samozapošljavanje pruža projekat Tehničke pomoći za praćenje

i evaluaciju aktivnih mjera tržišta rada (CFCU/MNE/083), koji sprovodi konzorcijum Wyg International B.V. predvođen ekspertom iz Slovenije.

U izvještajnom periodu su završene aktivnosti prvog od 3 javna poziva za podnošenje predloga projekata od strane nezaposlenih (*Poziv za dodjelu bespovratnih sredstava za samozapošljavanje – Poziv 2019*), dok su nastavljene aktivnosti na *Pozivu 2020*. Izbijanje pandemije COVID 19 tokom 2020. godine donijelo je izvjestan rizik vezan za sprovođenje Poziva planiranog za 2021. godinu, usljed odlaganja rokova za sprovođenje *Poziva 2020* za dva i po mjeseca. Kako je ovo moglo dovesti do potencijalnog preklapanja sva tri poziva u jednom dijelu 2021. godine, na Upravnom odboru projekta raspravljeno je, a od strane Ugovaračke institucije odobreno, da se trajanje projekta produži za 3 mjeseca. Tako je završetak implementacije Programa grantova za zapošljavanje projektovan za 01.12.2022. godine.

Upravni odbor projekta je razmotrio, a potom je usvojeno i da se izmijeni sistem ocjenjivanja predloga projekata, pri čemu glavna izmjena obuhvata smanjenje broja poena koji se dodjeljuju po osnovu pripadnosti ciljnim grupama Programa, i povećanje broja poena koji se dodjeljuju po osnovu kriterijuma vezanog za resurse za obavljanje biznisa. Ova izmjena uvedena je na osnovu iskustva sa *Poziva 2019* i *Poziva 2020*, a cilj je bio da se omoguće veće šanse za dobijanje sredstava granta nezaposlenim prijaviteljima koji ne pripadaju nijednoj od ciljnih grupa, dok je očuvan prioritetni status ciljnih grupa Programa (mladih, žena i dugotrajno nezaposlenih).

Kao što je navedeno iznad, aktivnosti *Poziva 2019* sprovedene su u potpunosti tokom izvještajnog perioda. Naime, Zavod je sproveo monitoring sprovođenja grant projekata, dok je 87 (od 93) korisnika granta podnijelo svoje izvještaje o napretku i finalne narativne i finansijske izvještaje. Grant projekti započeli su, prema ugovorima o grantu, 01.03.2020. godine i završeni su 31.12.2020. godine, dok je rok za dostavljanje finalnih izvještaja bio 01.02.2021. godine. Operativni tim, ustanovljen u Zavodu u svrhu provjere sprovođenja i izvještaja korisnika grantova, u izvještajnom periodu završio je svoje zadatke i obavio finalnu kalkulaciju potrošnje na *Pozivu 2019*. Podsjećanja radi, od 1.138.000,00 Eur opredijeljenih za potrebe *Poziva 2019*, za finansiranje 93 grant projekata dato je 683.123,34 Eur. Nakon finalne ocjene, odobreni su troškovi u ukupnom iznosu od 612.078,91 €, tako da je na račune 82 korisnika grantova prenijeta finalna tranša sredstava u izvještajnom periodu, dok je 5 korisnika, koji su potrošili manje od prvobitno prenijetih 80%, izvršilo povrat novca na račun Programa. Ostalih 6 korisnika grantova svoje grant projekte nisu priveli kraju, i u izvještajnom periodu započete su odgovarajuće procedure u skladu sa ugovornim obavezama navedenim u ugovorima o grantu.

U izvještajnom periodu nastavljene su aktivnosti na *Pozivu 2020*, za koji su ugovori o grantu potpisani sa 215 korisnika tokom decembra 2020. godine i januara 2021. godine. Za grant projekte u okviru *Poziva 2020* dodijeljeno je ukupno 1.592.469,58 Eur, i svim korisnicima grantova je u toku izvještajnog perioda prenijeta prva tranša sredstava u iznosu od 80%. Datum početka ugovora o grantu je 01.01.2021. godine, osim za 9 grant projekata koji su započeli 15.01.2021. godine, odnosno 25.01.2021. godine. Trajanje grant projekata je definisano na period od 10 mjeseci. Prije potpisivanja ugovora, svaki korisnik granta registrovao je svoj biznis u Centralnom registru privrednih subjekata Crne Gore,

deponovao svoj potpis kod banke, obezbijedio potvrdu za poslodavce od Poreske uprave Crne Gore, i dostavio sve navedeno relevantnim koordinatorima za samozapošljavanje u područnim jedinicama Zavoda. Svaki korisnik granta je na datum potpisivanja ugovora o grantu dostavio i ličnu mjenicu kao obezbjeđenje.

Statistički presjek potpisanih ugovora o grantu na *Pozivu 2020* pokazuje da je 99 (46,05%) ugovora potpisano u sjevernom regionu, 91 (42,33%) u centralnom, a 25 (11,63%) u južnom regionu Crne Gore. Posmatrano prema polu, od 215 korisnika, 79 (36,74%) potpisnika ugovora čine muškarci, a 136 (63,26%) žene. Starosna struktura je sljedeća: 102 (47,44%) osobe (od kojih su 52 žene) ima do 35 godina, dok 113 (52,56%) osoba (od kojih 84 žene) ima više od 35 godina. Prema prethodnom trajanju nezaposlenosti, od 215 korisnika, 126 (58,60%) osoba (77 žena i 49 muškaraca) bilo je na evidenciji nezaposlenih duže od 1 godine. Prema ekonomskoj djelatnosti registrovanih preduzeća, struktura je sljedeća: Zanatstvo i usluge – 109, Trgovina – 15, Poljoprivreda i ribarstvo – 19, Finansijske, tehničke i poslovne usluge – 24, Zdravstvena i socijalna zaštita – 2, Ugostiteljstvo i turizam – 25, Industrija i rudarstvo – 2, Građevinarstvo – 10, i Obrazovanje, nauka, kultura i informisanje (9). Prema vrsti biznis organizacija, 131 (60,93%) preduzeće registrovano je kao društvo sa ograničenom odgovornošću, 80 (37,21%) preduzeća registrovano je kao preduzetnik, 1 (0,47%) registrovano je kao privatna zdravstvena ustanova, 2 (0,93%) su registrovana kao advokatska kancelarija, i 1 (0,47%) kao agencija u privatnom vlasništvu.

U toku izvještajnog perioda regionalni paneli sproveli su prvu terensku posjetu korisnicima grantova na *Pozivu 2020*, dok je operativni tim pregledao prvi set narativnih i finansijskih izvještaja o napretku i korisnicima grantova dostavio sugestije, komentare, i eventualne dodatne zahtjeve. Prema ugovornim obavezama korisnika grantova, tokom sprovođenja grant projekta u trajanju od 10 mjeseci, predviđeno je dostavljanje dva narativna i finansijska izvještaja o napretku tokom trajanja, i jednog finalnog narativnog i finansijskog izvještaja po završetku sprovođenja grant projekata.

Takođe, tokom 2020. godine su korisnici grantova na *Pozivu 2019* dobijali savjetodavnu pomoć kroz projekat „Podrška UNDP korisnicima grantova u okviru Programa grantova za samozapošljavanje koji sprovodi Zavod za zapošljavanje Crne Gore“, a takođe je pripremljen i internet portal za promovisanje uspješnih primjera grant projekata. Ovaj projekat nastavljen je i tokom 2021. godine za korisnike grantova na *Pozivu 2020*, i obuhvata mentorsku podršku u vezi sa finansijskim pitanjima, marketingom, pravnim pitanjima, tržišnim pozicioniranjem, umrežavanjem, inovacijama, promocijom, vidljivošću i ostalim relevantnim oblastima.

Poziv za dostavljanje predloga projekata – *Poziv 2021*, objavljen je 16.04.2021. godine, dok je kroz 110 trodnevnih informativno-motivacionih radionica, organizovanih tokom aprila i maja, prošlo ukupno 1.507 zainteresovanih nezaposlenih lica. Zaključno sa 31.05.2021. godine, definisanim kao krajnjim rokom za podnošenje predloga projekata, Zavodu je podnijet je ukupno 1.031 predlog projekata. U izvještajnom periodu takođe je izvršena i administrativna provjera stanja na terenu kod svih korisnika koji su u dostavljenim biznis planovima naveli da posjeduju infrastrukturu neophodnu za obavljanje

biznisa. Za potrebe finansiranja grant projekata u okviru *Poziva 2021* na raspolaganju je 1.181.000,00 Eur, čime je predviđeno da će se finansirati nešto preko 160 grant projekata.

U izvještajnom periodu nastavljena je saradnja sa Projektom tehničke pomoći za praćenje i evaluaciju aktivnih mjera tržišta rada koji sprovodi konzorcijum predvođen sa WYG International, i to kroz podršku projektnom timu, podršku lokalnih eksperata regionalnim panelima tokom terenskih posjeta, podršku projektnom menadžeru, kao i operativnom timu za praćenje sprovođenja projekata i kontrolu izvještaja korisnika grantova. Takođe, pomoć Projekta tehničke pomoći pružena je i u dijelu planiranja i redizajniranja akcionog plana, neophodnog radi izmijenjene dinamike Programa uzrokovane pandemijom Covid - 19.

U skladu sa ugovornim obavezama, navedenim u Ugovoru o direktnom grantu, Zavod je u toku 2021. godine dostavio institucijama koje koordiniraju sprovođenjem Programa grantova za samozapošljavanje jedan periodični izvještaj o sprovođenju Programa: Izvještaj br. 3 za period od 03.09.2020.-02.03.2021. godine. Takođe, u izvještajnom periodu sprovedena je eksterna verifikacija troškova od strane ugovorene revizorske kuće, kojom su pozitivno verifikovani troškovi vezani za Poziv 2019. Navedeni Izvještaj o eksternoj verifikaciji troškova prosljeđen je Ugovaračkoj instituciji, u skladu sa ugovornim obavezama Zavoda.

2.10. Instrumenti za predpristupnu podršku

Akcioni plan za IPA 2020

Tokom protekle tri godine, počev od 2018. godine, sprovedeno je planiranje sektorske IPA podrške Crnoj Gori za oblasti obrazovanja, zapošljavanja i socijalne politike, pod nazivom Akcioni dokument "Podrška pametnom i inkluzivnom rastu – zapošljavanje i socijalna inkluzija" IPA 2020. Predstavnici Sektora za projekte učestvovali su u radu radne grupe za finalizaciju Akcionog dokumenta za IPA 2020. U izvještajnom periodu je Jedinica za implementaciju projekata u Ministarstvu ekonomskog razvoja otpočela sa pripremom tenderske dokumentacije za ugovor o uslugama "Jačanja kapaciteta Zavoda za zapošljavanje pri implementaciji aktivnih mjera za zapošljavanje, budućeg učešća u ESF i olakšavanje mobilnosti radne snage" koji je dio Akcionog dokumenta. Ministarstvo za ekonomski razvoj, kao i Zavod za zapošljavanje će biti odgovorni za sprovođenje tvining projekta "Jačanja kapaciteta Zavoda za zapošljavanje pri implementaciji aktivnih mjera za zapošljavanje, budućeg učešća u ESF i olakšavanje mobilnosti radne snage". Tvining projekat će omogućiti razmjenu znanja i učenje dobre prakse od strane partnera iz EU, koji imaju relevantno znanje, a sve u cilju dostizanja definisanih ciljeva. Na nizu sastanaka, organizovanih između predstavnika Zavoda za zapošljavanje i predstavnika Ministarstva ekonomskog razvoja, dogovoreno je da se utvrde prioritete aktivnosti koje će targetirati izazove koje se prepoznaju trenutno u Zavodu. Utvrđena su sljedeća tri seta prioriteta aktivnosti: 1. Unapređenje implementacije aktivnih mjera za zapošljavanje; 2. Unapređenje administrativnih kapaciteta ZZZ za korišćenje sredstava iz ESF; i 3. Unapređenje mobilnosti radne snage. U izvještajnom periodu predstavnici Zavoda započeli su rad na detaljnoj razradi zahtjeva u okviru svake od prioriteta aktivnosti.

Među navedenim prioritetnim cjelinama izdvaja se unapređenje administrativnih i tehničkih kapaciteta Zavoda na centralnom i lokalnom nivou, koje treba da doprinese adekvatnoj apsorpciji sredstava koja će biti raspoloživa kroz Evropski socijalni fond kada Crna Gora pristupi Evropskoj Uniji. Ovo je od posebnog značaja u svjetlu zahtjeva pregovaračkog procesa u okviru pregovaračkih poglavlja Socijalna politika i zapošljavanje (PP 19) i Slobodno kretanje radnika (PP 2). Dodatno, Akcioni dokument predviđa unapređenje zajedničkog IT sistema, koji će omogućiti povezivanje politika obrazovanja, zapošljavanja i socijalnog staranja, sa krajnjim ciljem adekvatnog planiranja i razvoja politika tržišta rada. Unaprijeđeni IT sistem će pružiti i čvrst osnov za pristupanje EURES-u.

MoVET EU – Mobilnost za VET u Evropi (Mobility for VET in Europe)

Zavod za zapošljavanje Crne Gore učesnik je konzorcijuma, koji predvodi partner iz Italije ENAIP NET, a koji sprovodi projekat MoVET – Mobility for VET in Europe (Mobilnost za VET u Evropi). Projekat “MoVET – Mobilnost za VET u Evropi” se ko-finansira kroz ERASMUS+ program Evropske Unije – EAC/S54/2019 Drugu pilotsku šemu za mobilnost u VET-u za Zapadni Balkan. Konzorcijum se sastoji od 12 partnera: 6 partnera iz zemalja Zapadnog Balkana – Albanije, Kosova i Crne Gore, i 6 partnera iz zemalja EU. Koordinator projekta je ENAIP NET, italijanska mreža za pružanje usluga stručnog osposobljavanja i zapošljavanja. Projekat je formalno započeo 01.01.2021. i njegovo predviđeno trajanje je 48 mjeseci.

Cilj projekta je da se primijeni pristup unapređenju vještina i razvoju kapaciteta na više nivoa, posvećen organizatorima stručnog obrazovanja i osposobljavanja i institucijama tržišta rada, radi identifikovanja strategije za internacionalizaciju svakog od partnera iz zemalja Zapadnog Balkana, kao i razvoj Modela za održivo upravljanje mobilnošću (Sustainable Management Mobility Model – SMMM). Strateške smjernice projekta odnose se na: 1) mobilnost kao sredstvo internacionalizacije, na način pozicioniranja aktivnosti mobilnosti u širu akciju internacionalizacije i stalnog unapređenja sistema stručnog obrazovanja i osposobljavanja; i 2) umrežavanje radi boljeg zadovoljenja potreba tržišta rada, na način što će se uključiti ključni akteri da bi se razvoj stručnog obrazovanja i osposobljavanja povezali sa strategijama društvenog i ekonomskog razvoja teritorije obuhvaćene projektom.

U izvještajnom periodu došlo je do potpisivanja Partnerskog sporazuma između Zavoda za zapošljavanje i ENAIP NET iz Italije (Koordinatora projekta), kao i do formalnog pokretanja projekta, uspostavljanja projektnog tima na nivou Zavoda, kao i na nivou konzorcijuma. Takođe je održano nekoliko sastanaka radi definisanja zadataka prema projektnim radnim paketima, kao i vremenskog okvira.

U okviru događaja koji je organizovala Nacionalna Erasmus+ kancelarija u Crnoj Gori pod nazivom “Mjesec Evrope – Mjesec programa Erasmus+”, predstavnica Sektora za projekte učestvovala je u zasebnoj aktivnosti u okviru pomenutog događaja pod nazivom “Stručno obrazovanje i osposobljavanje (VET) – mogućnosti i rezultati Crne Gore za učešće u aktivnostima VET-a – Dijeljenje iskustava i izazova”. Ova aktivnost održana je

31.05.2021. godine u prostorijama Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, uz prisustvo predstavnika drugih institucija koje učestvuju u Erasmus projektima iz oblasti VET-a.

2.11. Pravni poslovi

U prvoj polovini 2021. godine vođeni su sudski postupci pred Osnovnim sudovima u Crnoj Gori (Podgorica, Kolašin, Nikšić, Rožaje, Bijelo Polje i Berane), pred Upravnim sudom, pred Višim sudom u Bijelom Polju i Privrednim sudom u Podgorici, po žalbama tužioca ili tuženog i to iz različitih pravnih osnova (radni sporovi, sporovi za naplatu kredita, pojedinačni sporovi po osnovu privatizacije, sporovi radi raskida ugovora zbog neispunjavanja ugovorene obaveze o dodjeli granta za sprovođenje projekta).

Tokom prvih šest mjeseci 2021. godine svaki predmet koji je pred Osnovnim sudom u Crnoj Gori vođen, ročišta su se zakazivala svakomjesečno.

Zavod za zapošljavanje nastavlja vođenje postupaka za naplatu kredita za samozapošljavanje koji su odobreni posredstvom tri banke, a sa kojima je prethodno zaključen Ugovor o komisionom plasmanu kredita. S obzirom da smo u prethodnom periodu za Podgoričku banku podnijeli nadležnim sudovima u Crnoj Gori predloge za izvršenje koji su ulaganjem prigovora od strane dužnika prešli u parnicu, broj predmeta pred sudovima se povećao. Ovo se odnosi na predmete vraćene Zavodu za zapošljavanje na osnovu Odluke Vlade Crne Gore, s obzirom na to da je Zavod zaključio vansudsko poravnanje sa Podgoričkom bankom.

Očekuje se pokretanje novih izvršnih postupaka, kojima će se tražiti naplata na novčanim potraživanjima žiranata, ovdje solidarnim dužnicima, kao i postupaka za prodaju nepokretnosti koje služe kao obezbjeđenje potraživanja po ugovorima o fiduciji sa Zavodom za zapošljavanje. Navedeni poslovi su trajnog karaktera, pa se u pojedinim fazama postupka nalaze pred različitim sudovima.

Iz osnova privatizacije i dalje se vode pojedinačni postupci, iako se taj proces smatra završenim. Pravni osnov u ovim sporovima je uglavnom poništaj ugovora o kupoprodaji akcija, naknada štete ili utvrđivanje broja ili vrijednosti akcija manjinskih akcionara. Preostali sporovi se, u zavisnosti od faze u postupku, vode pred različitim sudovima a po vanrednim pravnim sredstvima pred Vrhovnim sudom Crne Gore. U određenom broju slučajeva ne može se na potpuno izvjestan način utvrditi vrijeme okončanja spora ni konačan ishod.

Broj predmeta iz osnova privatizacije i transformacije se mijenja i smanjen je u odnosu na prethodni period. Međutim, broj predmeta iz drugih osnova se povećava, u kojima se Zavod za zapošljavanje pojavljuje u svojstvu oštećenog, zatim fizička dioba imovine u preduzećima koja su transformisana i u kojima je Zavod za zapošljavanje akcionar (po osnovu vlasništva nad akcijama). Takođe, vode se sporovi u upravnom i drugim postupcima, naročito kod Direkcije za nekretnine, iz osnova eksproprijacije.

Broj postupaka se mijenja u odnosu na fazu u kojoj se trenutno nalaze.

U toku je manji broj postupaka koji su pokrenuli zaposleni pred Osnovnim sudom u Podgorici za naknadu štetu, a po osnovu rada u komisijama. Zaposleni su, takođe iz istog osnova pokrenuli manji broj postupaka i pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova.

Pravni osnovi za pokretanje ovih sporova su uglavnom iz primjene Kolektivnog ugovora zavoda za zapošljavanje Crne Gore koji je prestao da važi 01.08.2013. godine, zatim Statuta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i pojedinačnih odluka koje su donijete od strane direktora u prethodnom periodu.

Što se tiče slobodnog pristupa informacijama u prvoj polovini 2021. godine pristiglo nam je petnaest zahtjeva. Svi zahtjevi su riješeni u zakonskom roku i objavljeni na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

3. RAD SLUŽBI I ODJELJENJA

3.1. Informacioni sistemi

Tehnička infrastruktura

Informacioni sistem Zavoda raspolaže sa preko 500 računara (stonih, servera i prenosivih računara) i preko 350 uređaja za štampu (štampača, kopir aparata i multifunkcionalnih uređaja). Sve organizacione jedinice Zavoda su povezane u jedinstvenu računarsku mrežu. Prosječna starost računara je 10 godina.

S obzirom da, u izvještajnom periodu, nije bilo nabavke nove računarske opreme, poslovi održavanja tehničke infrastrukture informacionog sistema su bili svedeni na preventivno i korektivno održavanje, dok su se aktivnosti na perfektnom održavanju, uglavnom, odnosile na obnavljanje postojeće opreme putem povećanja postojećih kapaciteta (RAM memorije i diska), u cilju poboljšanja performansi.

Pregled prijavljenih problema po organizacionim jedinicama

(Tab. 16)

Programska infrastruktura

Pregled prijavljenih problema po org. cjelini (jan 2021 – jun 2021)		
Organizaciona cjelina	Ukupno	% problema
Podgorica, Danilovgrad, Cetinje, Tuzi i GO Golubovci	49	16,4%
Pljevlja i Žabljak	30	10,0%
Nikšić, Plužine i Šavnik	37	12,4%
Herceg Novi, Kotor i Tivat	3	1%
Bijelo Polje, Mojkovac i Kolašin	56	18,7%
Berane, Andrijevića, Plav, Rožaje, Gusinje i Petnjica	14	4,7%
Bar, Budva i Ulcinj	8	2,7%
Centrala	102	34,1%
UKUPNO	299	100,00%

U okviru Informacionog sistema Zavoda egzistira veliki broj programskih aplikacija koje pokrivaju sve segmente poslovnog sistema zapošljavanja. Programske aplikacije i baza podataka su centralizovane na državom nivou, čime je obezbijedena jedinstvenost podataka u realnom vremenu.

Pored svakodnevnih aktivnosti na preventivnom i korektivnom održavanju sistemskog i aplikativnog dijela IS-a, izradi sigurnosnih kopija vitalnih djelova sistema, administraciji email naloga i sl., u Službi su, u kontinuitetu, provedene aktivnosti na pripremi i izradi različitih statističkih izvještaja, koji pokrivaju sve poslovne procese sistema zapošljavanja. Održavanje aplikacija kod kojih zahtijevana znanja prevazilaze kapacitete sopstvenog stručnog kadra i ulaze u domen usko specijalističkih je predmet outsourcing-a i povjereno je stručnim firmama.

Aktivnosti za primjenu šifarnika, koji su u upotrebi u informacionom sistemu Zavoda, realizovane su u skladu sa planiranim. Šifarnici iz oblasti obrazovanja i zanimanja modifikovani su novim klasifikacionim jedinicama u skladu sa sistemom klasifikovanja i šifriranja. U okviru kontinuiranog rada u ovoj oblasti, navedeni poslovi realizuju se u saradnji sa samostalnim savjetnikom za praćenje obrazovanja i zanimanja.

Pregled prijavljenih problema po kategoriji

(Tab. 17)

Pregled prijavljenih problema po kategoriji (jan 2021 – jun 2021)		
Kategorija	Ukupno	% problema
Softver	211	70,6
Nalog	31	10,4
Hardver	57	19,0
UKUPNO	299	100,0

3.2. Služba za kadrovske i opšte poslove

Služba za kadrovske i opšte poslove je u izvještajnom periodu obavljala aktivnosti u okviru svojih nadležnosti, propisanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i isti se odnose na:

- praćenje i primjenu propisa iz oblasti radnih odnosa;
- pripremanje pojedinačnih akata kojima se utvrđuju prava, obaveze i odgovornosti službenika i namještenika; učešće u pripremi akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji;
- prijem i raspoređivanje službenika i namještenika;
- formiranje personalnih dosijea;
- vođenje jedinstvene kadrovske evidencije i drugih evidencija iz oblasti rada;
- prijavljivanje i odjavljivanje zaposlenih kod nadležnog organa u vezi obaveznog socijalnog osiguranja;
- praćenje disciplinskog postupka;
- izrada nacрта i praćenje realizacije Kadrovske plana;
- upravljanje, planiranje i razvoj ljudskih resursa;
- planiranje obuka zaposlenih;
- saradnju sa državnim organima i organizacijama koje se bave stručnim usavršavanjem i osposobljavanjem;
- vođenje evidencije o stručnom osposobljavanju i usavršavanju;
- predstavljanje Zavoda u međunarodnoj i domaćoj javnosti;
- objedinjavanje i slanje materijala za sjednice Upravnog odbora; vođenje zapisnika sa sjednica Upravnog odbora;
- pripremu i sprovođenje interne i eksterne komunikacije;
- komunikaciju sa javnošću, medijsku prezentaciju Zavoda,
- marketing i odnose sa sredstvima javnog informisanja;
- organizaciju svečanih i drugih skupova, prezentacija, okruglih stolova, konferencija;
- prikupljanje podataka i pripremu kalendara posjeta i putovanja direktora;
- pripremu promotivnih materijala Zavoda za štampu;
- pripremu informacija i ažuriranje Web sajta;
- administrativne poslove;

- saradnju sa Državnim arhivom Crne Gore u pogledu arhiviranja, izlučivanja i preuzimanja arhivske građe na trajno čuvanje;
- prijem i postupanje po prijavama zviždača, provjeravanje istinitosti iz prijave i predlaganje mjere odgovornom licu;
- sačinjavanje izvještaja i informacija iz djelokruga Službe.

Služba je u izvještajnom periodu radila, prije svega, na donošenju pojedinačnih akata vezanih za regulisanje radno pravnih statusa zaposlenih, formiranju i ažuriranju personalnih dosija, vođenju kadrovske evidencije, sprovođenju postupka ocjenjivanja, unosu i ažuriranju podataka iz kadrovske evidencije u administrativno-finansijski podsistem informacionog sistema Zavoda, prijavljivanju i odjavljivanju zaposlenih nadležnoj službi, odnosno Poreskoj upravi, izdavanju uvjerenja, izrada rješenja za godišnje odmore, redovno ažuriranje podataka za sajt Zavoda, sprovođenje ispitnih postupaka i obavještavanje zaposlenih o njihovim rezultatima, itd.

Služba je sprovela postupak ocjenjivanja državnih službenika i namještenika za predhodnu godinu, shodno odredbama novog Zakona o državnim službenicima i namještenicima (“Sl. list CG”, br. 2/18, 34/19 i 8/21)). Na osnovu Rješenja o ocjenjivanju izvršen je unos podataka svih zaposlenih u program kadrovske informacionog sistema (KIS).

Tokom izvještajnog perioda donijeta su rješenja o utvrđivanju prava na jubilarnu nagradu zaposlenih koji su stekli ovo pravo shodno odredbama Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa (“Sl. list Crne Gore”, br. 18/15), kao i rješenja za godišnje odmore za sve zaposlene, za tekuću godinu.

U skladu sa izmjenama Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list Crne Gore“, br. 2/18, 34/19 i 8/21), i u cilju stvaranja osnova za unaprjeđenje rada na pojedinim poslovima iz nadležnosti Zavoda, neophodno je izmjeniti Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, te je rad na izradi novog Pravilnika u toku.

U izvještajnom periodu prestao je mandat direktoru Zavoda za zapošljavanje Crne Gore dana, 04.05.2021. godine, i isti koristi naknadu po prestanku funkcije. Dana, 11.05.2021. godine, Upravni odbor ZZZCG je imenovao vd direktora Zavoda za zapošljavanje.

Nadalje, dva pomoćnika direktora su podnijela zahtjev za prestanak mandata, i koriste pravo na naknadu po prestanku funkcije.

Takođe, za četiri službenika Zavoda je prestao radni odnos, od čega dvojici službenika je radni odnos prestao zbog isteka rada na određeno vrijeme, dok je za dvojicu zaposlenih radni odnos prestao po sili zakona, zbog navršanih 67 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja. Jedan službenik Zavoda je imenovan za vd direktora direktorata u Ministarstvu.

U ovom izvještajnom periodu je bilo 6 novozaposlenih službenika i to na neodređeno vrijeme, a po osnovu oglasa objavljenih tokom 2020. godine.

Na dan 30.06.2021 .godine, broj zaposlenih u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore je 314.

U toku prve polovine 2021. godine ukupan broj zaposlenih koji su prošli određene programe obuka iznosi 8 lica.

Zainteresovanost za određene programe obuka u prvoj polovini 2021 godine iznosi 2,4 % od ukupnog broja zaposlenih.

U periodu od 01.01. do 30.06.2021.godine zaposleni su bili na sledećim opštim programima stručnog osposobljavanja i usavršavanja (jan-jun)

- Javne nabavke	(1ž)	1 lice
- Elektronski sistem javnih nabavki	(2ž)	2 lica
- Zabrana diskriminacije	(2m)	2 lica
- Kancelarijsko poslovanje	(1ž, 2m)	3 lica

Medijske i promotivne aktivnosti

Programske aktivnosti Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i kretanja na tržištu rada, koje su realizovane u skladu sa situacijom uslijed pandemije novog virusa Covid 19, praćene su kroz medijske i promotivne aktivnosti, usmjerene prema svim ciljnim javnostima.

To je podrazumijevalo:

- promociju vrijednosti Zavoda, njegove vizije i misije, jasno definisanje prioriteta i vidova procesa komuniciranja sa javnošću;
- informisanje javnosti o planiranim i realizovanim aktivnostima, izvještavanje sa sjednica Upravnog odbora ZZZCG;
- komunikaciju između organizacionih jedinica Zavoda koja se odnosi na javne nastupe;
- precizno definisanje aktivnosti medijskog nastupa za sve projekte koje Zavod realizuje u cilju blagovremenog i detaljnog informisanja o svojim aktivnostima, mjerama i programima;
- organizovanje konferencija za medije i ostalih vidova medijskih događaja;
- pisanje i distribuciju saopštenja za javnost i ostalih press materijala za medije;
- intenzivnu saradnju sa medijima, dvosmjernu komunikaciju vezano za aktuelna pitanja;
- rezervaciju i utvrđivanje termina gostovanja u radio i TV emisijama;
- dnevno uređivanje i ažuriranje web sajta Zavoda;
- kreiranje i realizaciju dvosmjerne komunikacije na Facebook-u;
- pripremu Press-klipinga u vidu izvještaja za direktora i informacije iz djelokruga rada službe za informisanje;
- obradu prezentacija aktivnosti Zavoda za potrebe zaposlenih, radi učešća na stručnim skupovima;
- učešće u realizaciji svih događaja koje organizuje Zavod.

Početkom godine medijski je praćeno pokretanje novog sajta Zavoda za zapošljavanje i UNDP-ja koji je dostupan na linku www.zatvojbiznis.me i koji sadrži sveobuhvatne informacije o Programu grantova za samozapošljavanje, koji se finansira iz pretpristupnih fondova EU.

U susret trećem Javnom pozivu medijski je promovisan Program grantova za samozapošljavanje s ciljem da svima koji su zainteresovani pruže neophodne informacije o Programu.

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je 16. aprila ove godine objavio treći Javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava za samozapošljavanje. U cilju promocije ovog projekta EU, Zavod je organizovao konferenciju za medije u saradnji sa Ministarstvom ekonomskog razvoja. U svim područnim jedinicama su organizovane trodnevne informativne radionice, o čemu su informisane ciljane javnost putem više kanala komunikacije. Zavod je štampao promotivni materijal za Program grantova za samozapošljavanje »Za tvoj biZZZnis« (brošure, poster), i za tu priliku je reprodukovana i reklama koja je bila zastupljena u svim medijima.

Sredinom maja 2021. godine medijski je ispraćena odluka Upravnog odbora Zavoda za zapošljavanje Crne Gore o imenovanju vršioca dužnosti direktora ZZZCG.

Početkom juna tekuće godine medijski je ispraćeno učešće VD direktora Zavoda na predstavljanju projekta »Reforma sistema utvrđivanja invaliditeta – Prepoznaj moje mogućnosti« u čijoj će realizaciji, naredne tri godine, Zavod biti partner.

Krajem juna 2021. godine Zavod je promovisao objavljivanje informatora »Kuda nakon osnovne škole« koji je namijenjen učenicima završnog razreda osnovne škole. Informator je pripremljen uz podršku institucija iz prosvjete, u elektronskoj formi i elektronski dostavljen svim osnovnim školama u Crnoj Gori.

Krajem juna medijski je ispraćen okrugli sto posvećen zapošljavanju stranaca sa međunarodnom zaštitom u Crnoj Gori u organizaciji UNHCR-a, kome su prisustvovali predstavnici Zavoda.

Do 30. juna 2021. godine realizovana su brojna gostovanja predstavnika Zavoda u raznim TV i radio emisijama, na zahtjev novinara.

Pripremljeno je, snimljeno i emitovano pet emisija »PutokaZZZ«, koju Zavod realizuje u saradnji sa TV Vijesti. U Pobjedi je pripremljeno i objavljeno pet strana »Zapošljavanje«.

Međunarodna saradnja

Međunarodna saradnja Zavoda se u prvoj polovini 2021. godine odvijala u izmijenjenim okolnostima koje je usloвила pandemija Covid-19.

U nemogućnosti da fizički realizuju događaje planirane za 2021. godinu, međunarodne organizacije su koristile mogućnosti koje pružaju tehnologije i organizovale online-istraživanja, zoom sastanke i radionice na kojima su učestvovali eksperti, predstavnici javnih službi za zapošljavanje i partneri iz Regiona i šire. Između ostalog, zaposleni u Zavodu su učestvovali na konferencijama koje je organizovao Generalni direktorat za zapošljavanje, socijalna pitanja i inkluziju Evropske komisije na temu aktivnih politika tržišta rada u doba pandemije Covid-19 u državama članicama Evropske unije i zemljama Zapadnog Balkana; na radionicama namijenjenim pripremi zemalja

Zapadnog Balkana za učešće u programu EU Garancija za mlade; na konferencijama koje je organizovala Evropska fondacija za obuku na temu aktivnih politika tržišta rada i razvoja ljudskog kapitala, mjerenja neusklađenosti vještina; u istraživanju o mikrokreditima; na konferenciji WAPESa - Svjetske organizacije javnih službi za zapošljavanje, o primjeni digitalnih tehnologija u javnim službama za zapošljavanje; na sastancima koje su organizovale Savjet za regionalnu saradnju, Međunarodna organizacija rada, UNDP, UNHCR i druge, koje su se bavili pitanjima osoba sa invaliditetom, Roma, azilanata, ugroženih grupa na tržištu rada, unapređenja vještina, kao i reorganizacije funkcionisanja Zavoda u cilju efikasnije realizacije poslova i zadataka iz nadležnosti.

Tokom juna, predstavnica Zavoda je učestvovala na elektronskoj Generalnoj skupštini Svjetske asocijacije javnih službi za zapošljavanje / WAPES, na kojoj su zemlje članice usvojile izvještaj o finansijskom poslovanju WAPESa u 2020. godini i Budžet WAPESa za 2021. godinu.

Stručni radnici Zavoda su učestvovali u dosadašnjim pripremama za održavanje Direktorske konferencije i Stručne konferencije Centra javnih službi zemalja Jugoistočne Evrope/CPESESEC koje, ove godine u okviru predsjedavanja CPESESEC-om organizuje Hrvatski zavod za zapošljavanje, kroz učešće u izradi statističkog biltena CPESESEC-a koji obuhvata period od deset godina te kroz odabir teme za Stručnu konferenciju. Tema ovogodišnje Direktorske konferencije će biti *Budućnost rada i zapošljavanja nakon pandemije COVID-19*. Konferencije će biti održane na jesen.

Tokom izvještajnog perioda, organizovane su četiri redovne i dvije elektronske sjednice Upravnog odbora Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

3.3. Služba za finansijsko poslovanje

Registar rizika Zavoda za zapošljavanje Crne Gore

Sprovedene su aktivnosti na identifikaciji novih i analizi postojećih rizika na nivou Zavoda za zapošljavanje Crne Gore obzirom na mogući negativni uticaj pandemije Covid 19 na ostvarivanje postavljenih ciljeva institucije.

Izrada izmjena i dopuna procedura objedinjenih u Knjizi procedura Centralne službe ZZZCG i Knjige procedura Područnih jedinica

Izmjenom i dopunom akta o Unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda za zapošljavanje CG ukazala se potreba za usaglašavanjem procedura sa nastalim izmjenama kao i donošenjem novih procedura. Urađeni su nacrti 63 procedure koje su nastale usaglašavanjem starih procedura sa izmjenama i dopunama akta o Unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda za zapošljavanje CG. Navedene procedure se još uvijek nalaze u fazi izrade zbog objektivnih okolnosti, (epidemije Covid-19 i kadrovskih promjena u

organizacionim jedinicama). Takođe u tom periodu Fond za dobro upravljanje (GGF), dio Ministarstva za inostrane poslove, Komonvelt i razvoj Ujedinjenog Kraljevstva (FCDO) povjerio je Međunarodnoj organizaciji rada (MOR) realizaciju projekta "Ublažavanje uticaja Covid-19 na svijet rada u Crnoj Gori". Cilj projekta je da poboljša odgovor crnogorskih institucija na negativan uticaj pandemije Covid-19 na svijet rada. Jedna od ključnih institucija uključena u realizaciju ovog projekta je Zavod za zapošljavanje Crne Gore i MOR ima zadatak da analizira interne procedure i eksterne zahtjeve kako bi korisnicima usluga poboljšao pristup i efikasnost usluga tokom pandemije. Iz tih razloga pokrenuta je revizija i modernizacija procedura kako bi se u okviru ovog projekta koncipirala nova IT infrastruktura čije je poboljšanje planirano iz sredstava EU za pretprijetnu pomoć (IPA 2020). Zbog navedenog bilo je neophodno ponovo izmijeniti akt o Unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda za zapošljavanje CG. Nacrti procedura su dostavljeni MOR-u dana 10.02.2021. godine.

Izrada Plana integriteta za 2021-2023. godinu

U skladu sa Zakonom o sprječavanju korupcije („Službeni list CG“, broj 53/14) i Uputstvom izrađen je novi Plan integriteta za 2021-2023. Plan je u elektronskoj i štampanoj verziji blagovremeno dostavljen Agenciji za sprječavanje korupcije.

Redovne aktivnosti iz oblasti privatizacije

Što se tiče aktivnosti iz oblasti privatizacije, koje su takođe u djelokrugu Službe, obavlja se redovna komunikacija sa preduzećima u kojima je Zavod jedan od akcionara a to su: AD «Ulcinjaska rivijera» Ulcinj, AD »Marina« Bar, AD »Barska plovidba« Bar, 13 jul »Plantaže« AD Podgorica, AD «Montepranzo Bokaproduct» Tivat, AD »Luka Kotor« Kotor, AD »Budvanska rivijera« Budva i Hoteli "Sv.Stefan" Budva. Održane su Skupštine akcionara i izabrani predstavnici u odborima direktora u onim društvima gdje je Zavod imao to pravo u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

Aktivnosti za realizaciju preporuka DRI

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je na Preliminarni izvještaj o finansijskoj reviziji i reviziji pravilnosti poslovanja Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2020. godinu, br.04-038/21-58 od 10.05.2021. godine, koji sadrži 49 preporuka, dostavio Izjašnjenje na 19 preporuka.

U vezi sa Konačnim izvještajem o finansijskoj reviziji i reviziji pravilnosti Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2020.godinu br. 04-035/127/35 od 21.05.2021.godine, koji sadrži 45 preporuka, Zavod za zapošljavanje Crne Gore je blagovremeno dostavio Državnoj revizorskoj instituciji, Plan aktivnosti za realizaciju izdatih preporuka, koji sadrži mjere, nosioce, aktivnosti i rokove za realizaciju aktivnosti.

3.4. Javne nabavke

Saglasno članu 84 Zakona o javnim nabavkama Zavod za zapošljavanje Crne Gore je dužan da sačini Plan javnih nabavki za 2021. godinu, koji je neophodno uskladiti sa raspoloživim finansijskim sredstvima i javnom potrošnjom shodno odredbama Zakona o budžetu Crne Gore. Saglasnost na Plan javnih nabavki daje Ministarstvo finansija i socijalnog stranja, radi objavljivanja na elektronski sistem javnih nabavki. Rok za objavljivanje je 31.01.2021. godine.

Da bi se ispoštovao zakonski rok za objavljivanje Upravni odbor Zavoda za zapošljavanje je usvojio Plan javnih nabavki za 2021. godinu, br. 01-980 od 21.01.2021. godine, do usvajanja Zakona o Budžetu Crne Gore za 2021. godinu, koji sadrži jedan postupak javnih nabavki.

U tom smislu nije ni moglo biti aktivnosti u pogledu sprovođenja postupaka javnih nabavki.

Međutim, u navedenom periodu vršene su jednostavne nabavke po predračunu/profakturi, ili zaključivanjem ugovora, (vrijednost predračuna/profakture, ili ugovora je manja od 5.000 Eur), shodno Zakonu o javnim nabavkama, ukupne vrijednosti sa uračunatim PDV-om 15.124,91 Eur, kao i njihova evidencija, u skladu sa podzakonskom regulativom.

Takođe su okončane aktivnosti po tenderu za nabavku usluga emitovanja televizijske emisije (tender je objavljen 21.12.2020. godine). Sa izabranim ponuđačem je zaključen ugovor o pružanju navedenih usluga, u iznosu od 33.492,80 eura, sa uračunatim PDV-om.

Služba za javne nabavke je obavljala poslove koji se odnose na:

- realizaciju ugovora zaključenih tokom 2020. godine, iz kojih su obaveze prenijete u 2021. godinu,
- korišćenje službenih vozila,
- imovinu Zavoda za zapošljavanje (saradnja sa nadležnom institucijom oko uređenja listova nepokretnosti, upisa prava svojine na poslovnim objektima za koje Zavod za zapošljavanje nije upisan kao titular prava, procjene pokretne i nepokretne imovine, obnove ugovora o zakupu poslovnih prostorija i dr.).

Kako je, u međuvremenu, Zakon o Budžetu Crne Gore za 2021. godinu, stupio na snagu, Služba za javne nabavke je preduzela potrebne aktivnosti na izmjeni postojećeg Plana javnih nabavki za 2021. godinu. Predlog Izmijenjenog Plana javnih nabavki je sačinjen prema potrebama organizacionih jedinica Zavoda za zapošljavanje, poštujući kontni okvir, u okviru raspoloživih sredstava predviđenih Budžetom Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2021. godinu.

3.5. Odjeljenje za unutrašnju reviziju

Unutrašnja revizija je nezavisna i objektivna aktivnost čiji je cilj dodavanje vrijednost organizaciji kroz unapređenje njenog rada i efikasnije ostvarivanje postavljenih ciljeva, primjenom sistematskog i disciplinovanog pristupa u ocjeni i davanju preporuka za poboljšanje upravljanja, upravljanja rizicima i internih kontrola organizacije.

Misija unutrašnje revizije je da unaprjeđuje i štiti organizacione vrijednosti Zavoda kroz pružanje usluga uvjeravanja, savjeta i uvida, a svojim aktivnostima unutrašnja revizija treba da doprinese sprovođenju politika, programa i aktivnosti kao i efektivnom, efikasnom i ekonomičnom upravljanju resursima.

U skladu sa godišnjim planom rada revizije broj 10-580, od 14.01.2021. godine, Odjeljenje za unutrašnju reviziju je u 2021. godini izvršilo Reviziju procesa plaćanja faktura

1. Revizija procesa plaćanja faktura

Ciljevi revizije, bili su:

- Procjena adekvatnosti sistema unutrašnjih kontrola u procesu plaćanja faktura.
- Ocijena usklađenosti sa zakonskom regulativom i internim aktima.

Obuhvat revije, bio je:

- Revizija je sagledala proces realizacije faktura, od prispjeca fakture, preko kontrole usaglašenosti fakture sa osnovnim aktom, tehničke ispravnosti fakture, knjiženja faktura, korespodencije sa Trezorom, pa sve do relizacije iste.

U postupku Revizije procesa plaćanja faktura date su **4 preporuke**.

Pored navedene, izvršene revizije, Odjeljenje za unutrašnju reviziju je u maju 2021. godine otpočelo **Reviziju subvencija zarada lica sa invaliditetom**.

4. PRILOG

Nezaposleni – po opštinama, biroima rada i polu –

(Tab. 18)

Rb	Biro rada	30.6.2020.			30.6.2021.			Σ (5:2)	Žene (6:3)	Mušk (7:4)	Σ (5:2)	Žene (6:3)	Mušk (7:4)
		Σ	Žene	Muš	Σ	Žene	Muš						
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
1	Andrijevića	813	435	378	952	511	441	139	76	63	117.10	117.47	116.67
2	Berane	4473	2456	2017	5221	2922	2299	748	466	282	116.72	118.97	113.98
3	Budva	809	521	288	1028	665	363	219	144	75	127.07	127.64	126.04
4	Bijelo Polje	3768	2239	1529	4848	2919	1929	1080	680	400	128.66	130.37	126.16
5	Bar	1992	1230	762	2616	1660	956	624	430	194	131.33	134.96	125.46
6	Cetinje	1239	647	592	1478	805	673	239	158	81	119.29	124.42	113.68
7	Danilovgrad	1124	678	446	1384	847	537	260	169	91	123.13	124.93	120.40
8	Golubovci	723	435	288	1116	659	457	393	224	169	154.36	151.49	158.68
9	Gusinje	619	337	282	711	384	327	92	47	45	114.86	113.95	115.96
10	H. Novi	712	415	297	1108	652	456	396	237	159	155.62	157.11	153.54
11	Kolašin	896	461	435	1061	541	520	165	80	85	118.42	117.35	119.54
12	Kotor	427	217	210	510	281	229	83	64	19	119.44	129.49	109.05
13	Mojkovac	834	478	356	1112	650	462	278	172	106	133.33	135.98	129.78
14	Nikšić	3858	2387	1471	5828	3590	2238	1970	1203	767	151.06	150.40	152.14
15	Podgorica	7545	4531	3014	11020	6613	4407	3475	2082	1393	146.06	145.95	146.22
16	Plav	1799	997	802	2080	1149	931	281	152	129	115.62	115.25	116.08
17	Petnjica	1083	610	473	1190	691	499	107	81	26	109.88	113.28	105.50
18	Pljevlja	2340	1346	994	2983	1816	1167	643	470	173	127.48	134.92	117.40
19	Plužine	217	111	106	302	140	162	85	29	56	139.17	126.13	152.83
20	Rožaje	3670	1995	1675	5066	2914	2152	1396	919	477	138.04	146.07	128.48
21	Šavnik	63	28	35	107	52	55	44	24	20	169.84	185.71	157.14
22	Tivat	553	319	234	837	478	359	284	159	125	151.36	149.84	153.42
23	Tuzi	836	469	367	1283	764	519	447	295	152	153.47	162.90	141.42
24	Ulcinj	1336	794	542	1698	1000	698	362	206	156	127.10	125.94	128.78
25	Žabljak	161	84	77	164	87	77	3	3	0	101.86	103.57	100.00
26	Crna Gora	41890	24220	17670	55703	32790	22913	13813	8570	5243	132.97	135.38	129.67

Nezaposleni po područnim jedinicama, opštinama, biroima rada i stepenima stručne spreme² (Tab. 19)

Rb	PJ/ biro rada	Σ	Ž	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI-1	Ž	VI-2	Ž	VII1	Ž	VII2	Ž	VIII	Ž
1	Bar	1028	665	203	117	32	21	161	104	379	267	4	1	33	22	3	1	200	126	12	6	1	0
2	Budva	2616	1660	728	473	94	59	434	223	809	519	8	3	67	42	0	0	464	335	12	6	0	0
3	Ulcinj	1698	1000	573	349	52	30	254	135	412	255	7	1	27	9	0	0	325	194	46	27	2	0
4	PJ Bar	5342	3325	1504	939	178	110	849	462	1600	1041	19	5	127	73	3	1	989	655	70	39	3	0
5	Berane	5221	2922	1745	1006	129	94	1127	595	1792	1008	2	1	56	27	0	0	359	185	11	6	0	0
6	Andrijevica	952	511	368	211	16	4	238	114	295	162	0	0	5	3	0	0	28	17	2	0	0	0
7	PJ Berane	6173	3433	2113	1217	145	98	1365	709	2087	1170	2	1	61	30	0	0	387	202	13	6	0	0
8	Bijelo Polje	4848	2919	1609	1048	194	122	1158	599	1310	814	21	4	50	23	0	0	491	298	14	11	1	0
9	Mojkovac	1112	650	285	195	33	24	392	191	304	184	4	1	11	8	0	0	81	45	2	2	0	0
10	Kolašin	1061	541	367	202	26	20	257	117	325	155	4	1	7	2	0	0	73	42	2	2	0	0
11	PJ Bijelo Polje	7021	4110	2261	1445	253	166	1807	907	1939	1153	29	6	68	33	0	0	645	385	18	15	1	0
12	Nikšić	5828	3590	1064	638	218	146	1372	734	2001	1282	11	1	86	63	0	0	1015	685	56	39	5	2
13	Šavnik	107	52	24	18	1	0	33	12	35	14	0	0	1	1	0	0	13	7	0	0	0	0
14	Plužine	302	140	63	30	3	2	100	45	103	43	4	1	1	1	0	0	27	17	0	0	1	1
15	PJ Nikšić	6237	3782	1151	686	222	148	1505	791	2139	1339	15	2	88	65	0	0	1055	709	56	39	6	3
16	Plav	2080	1149	1051	699	20	7	352	131	528	262	8	4	10	4	0	0	102	38	8	4	1	0
17	Gusinje	711	384	375	250	1	0	112	34	171	79	3	1	4	1	0	0	41	18	3	1	1	0
18	PJ Plav	2791	1533	1426	949	21	7	464	165	699	341	11	5	14	5	0	0	143	56	11	5	2	0
19	Pljevlja	2983	1816	768	464	124	82	694	370	1095	726	11	0	34	20	0	0	243	146	14	8	0	0
20	Žabljak	164	87	20	10	1	1	19	10	79	43	2	0	2	1	0	0	41	22	0	0	0	0
21	PJ Pljevlja	3147	1903	788	474	125	83	713	380	1174	769	13	0	36	21	0	0	284	168	14	8	0	0
22	Podgorica	11020	6613	3218	1899	351	245	1597	829	3535	2166	51	6	149	89	2	0	2000	1310	110	64	7	5
23	Golubovci	1116	659	304	191	39	20	237	132	415	239	9	1	10	5	0	0	101	70	1	1	0	0
24	Tuzi	1283	764	676	412	26	12	143	79	325	193	0	0	6	1	1	0	101	65	5	2	0	0
25	Cetinje	1478	805	416	207	46	28	224	110	521	287	2	1	17	5	0	0	241	162	10	5	1	0
26	Danilovgrad	1384	847	362	227	42	36	328	176	501	323	8	0	8	3	0	0	130	78	5	4	0	0
27	PJ Podgorica	16281	9688	4976	2936	504	341	2529	1326	5297	3208	70	8	190	103	3	0	2573	1685	131	76	8	5
28	Rožaje	5066	2914	2904	1931	24	8	931	361	828	454	9	3	30	14	0	0	323	134	17	9	0	0
29	Petnjica	1190	691	865	575	31	16	141	29	135	61	1	1	1	1	0	0	16	8	0	0	0	0
30	PJ Rožaje	6256	3605	3769	2506	55	24	1072	390	963	515	10	4	31	15	0	0	339	142	17	9	0	0
31	Herceg Novi	1108	652	148	97	79	39	233	96	336	208	2	0	55	32	0	0	243	173	11	6	1	1
32	Kotor	510	281	53	29	21	14	101	35	176	101	0	0	31	10	0	0	123	88	3	3	2	1
33	Tivat	837	478	187	99	29	20	168	70	245	154	14	1	18	12	1	1	163	115	11	6	1	0
34	PJ Herceg Novi	2455	1411	388	225	129	73	502	201	757	463	16	1	104	54	1	1	529	376	25	15	4	2
35	CRNA GORA	55703	32790	18376	11377	1632	1050	10806	5331	16655	9999	185	32	719	399	7	2	6944	4378	355	212	24	10

² Podjela po stepenima stručne spreme: I stepen - osnovno obrazovanje i lice bez stručne spreme, II stepen - niza stručna sprema, III - trogodišnje srednje obrazovanje, IV stepen - četvorogodišnje srednje obrazovanje, V stepen - srednje stručno obrazovanje plus specijalizacija, VI stepen - visoka škola, VII stepen - visoka stručna sprema (VII-2 stepen - magistar nauka), VIII stepen - doktor nauka

Nezaposleni

- po opštinama, biroima rada, stepenima stručne spreme i polu -

(Tab.20)

Opština	Σ	Ž	I	I ž	II	II ž	III	III ž	IV	IV ž	V	V ž	VI-1	VI-1 ž	VI-2	VI-2 ž	VII-1	VII-1 ž	VII-2	VII-2 ž	VIII	VIII ž
Andrijevica	952	511	368	211	16	4	238	114	295	162	0	0	5	3	0	0	28	17	2	0	0	0
Berane	5221	2922	1745	1006	129	94	1127	595	1792	1008	2	1	56	27	0	0	359	185	11	6	0	0
Budva	1028	665	203	117	32	21	161	104	379	267	4	1	33	22	3	1	200	126	12	6	1	0
Bijelo Polje	4848	2919	1609	1048	194	122	1158	599	1310	814	21	4	50	23	0	0	491	298	14	11	1	0
Bar	2616	1660	728	473	94	59	434	223	809	519	8	3	67	42	0	0	464	335	12	6	0	0
Cetinje	1478	805	416	207	46	28	224	110	521	287	2	1	17	5	0	0	241	162	10	5	1	0
Danilovgrad	1384	847	362	227	42	36	328	176	501	323	8	0	8	3	0	0	130	78	5	4	0	0
Golubovci	1116	659	304	191	39	20	237	132	415	239	9	1	10	5	0	0	101	70	1	1	0	0
Gusinje	711	384	375	250	1	0	112	34	171	79	3	1	4	1	0	0	41	18	3	1	1	0
H. Novi	1108	652	148	97	79	39	233	96	336	208	2	0	55	32	0	0	243	173	11	6	1	1
Kolašin	1061	541	367	202	26	20	257	117	325	155	4	1	7	2	0	0	73	42	2	2	0	0
Kotor	510	281	53	29	21	14	101	35	176	101	0	0	31	10	0	0	123	88	3	3	2	1
Mojkovac	1112	650	285	195	33	24	392	191	304	184	4	1	11	8	0	0	81	45	2	2	0	0
Nikšić	5828	3590	1064	638	218	146	1372	734	2001	1282	11	1	86	63	0	0	1015	685	56	39	5	2
Podgorica	11020	6613	3218	1899	351	245	1597	829	3535	2166	51	6	149	89	2	0	2000	1310	110	64	7	5
Plav	2080	1149	1051	699	20	7	352	131	528	262	8	4	10	4	0	0	102	38	8	4	1	0
Petnjica	1190	691	865	575	31	16	141	29	135	61	1	1	1	1	0	0	16	8	0	0	0	0
Pljevlja	2983	1816	768	464	124	82	694	370	1095	726	11	0	34	20	0	0	243	146	14	8	0	0
Plužine	302	140	63	30	3	2	100	45	103	43	4	1	1	1	0	0	27	17	0	0	1	1
Rožaje	5066	2914	2904	1931	24	8	931	361	828	454	9	3	30	14	0	0	323	134	17	9	0	0
Šavnik	107	52	24	18	1	0	33	12	35	14	0	0	1	1	0	0	13	7	0	0	0	0
Tivat	837	478	187	99	29	20	168	70	245	154	14	1	18	12	1	1	163	115	11	6	1	0
Tuzi	1283	764	676	412	26	12	143	79	325	193	0	0	6	1	1	0	101	65	5	2	0	0
Ulcinj	1698	1000	573	349	52	30	254	135	412	255	7	1	27	9	0	0	325	194	46	27	2	0
Žabljak	164	87	20	10	1	1	19	10	79	43	2	0	2	1	0	0	41	22	0	0	0	0
UKUPNO	55703	32790	18376	11377	1632	1050	10806	5331	16655	9999	185	32	719	399	7	2	6944	4378	355	212	24	10

Nezaposleni po opštinama, biroima rada, nivoima i podnivoima kvalifikacije obrazovanja³ i polu (Tab. 21)

		Nivo	I										II		III		IV			
		Podnivo															IV-1		IV-2	
Biro rada	Ukupno	žena	111	111ž	112	112ž	113	113ž	114	114ž	121	121ž	201	201ž	301	301ž	411	411ž	421	421ž
Andrijevica	952	511	16	14	2	1	8	2	9	4	333	190	16	4	238	114	295	162	0	0
Berane	5221	2922	268	169	9	6	29	17	21	8	1418	806	129	94	1127	595	1792	1008	1	0
Budva	1028	665	91	63	0	0	3	1	2	1	107	52	32	21	161	104	379	267	4	1
Bijelo Polje	4848	2919	195	122	17	10	87	66	59	32	1251	818	194	122	1158	599	1310	814	21	4
Bar	2616	1660	157	98	9	8	41	37	28	22	493	308	94	59	434	223	809	519	6	2
Cetinje	1478	805	5	5	0	0	11	5	6	2	394	195	46	28	224	110	521	287	2	1
Danilovgrad	1384	847	32	18	2	2	5	5	3	3	320	199	42	36	328	176	501	323	7	0
Golubovci	1116	659	34	27	0	0	7	4	7	6	256	154	39	20	237	132	415	239	9	1
Gusinje	711	384	60	43	4	3	22	16	9	7	280	181	1	0	112	34	171	79	3	1
H. Novi	1108	652	30	24	6	5	4	2	3	2	105	64	79	39	233	96	336	208	2	0
Kolašin	1061	541	5	5	1	0	8	5	6	4	347	188	26	20	257	117	325	155	4	1
Kotor	510	281	19	12	2	1	2	1	2	0	28	15	21	14	101	35	176	101	0	0
Mojkovac	1112	650	23	22	1	1	5	3	4	4	252	165	33	24	392	191	304	184	4	1
Nikšić	5828	3590	178	114	9	2	24	16	11	5	842	501	218	146	1372	734	2001	1282	10	0
Podgorica	11020	6613	974	604	85	32	127	84	130	76	1902	1103	351	245	1597	829	3535	2166	49	6
Plav	2080	1149	192	143	14	6	141	110	89	51	615	389	20	7	352	131	528	262	6	4
Petnjica	1190	691	111	78	7	6	51	40	15	9	681	442	31	16	141	29	135	61	1	1
Pljevlja	2983	1816	83	53	3	2	40	22	17	13	625	374	124	82	694	370	1095	726	10	0
Plužine	302	140	17	11	1	1	0	0	0	0	45	18	3	2	100	45	103	43	4	1
Rožaje	5066	2914	247	191	17	10	354	325	95	69	2191	1336	24	8	931	361	828	454	7	3
Šavnik	107	52	2	1	0	0	0	0	2	1	20	16	1	0	33	12	35	14	0	0
Tivat	837	478	50	29	5	2	11	4	18	6	103	58	29	20	168	70	245	154	13	1
Tuzi	1283	764	81	55	8	3	45	36	27	17	515	301	26	12	143	79	325	193	0	0
Ulcinj	1698	1000	59	39	17	11	45	31	49	22	403	246	52	30	254	135	412	255	6	1
Žabljak	164	87	0	0	0	0	0	0	0	0	20	10	1	1	19	10	79	43	2	0
UKUPNO	55703	32790	2929	1940	219	112	1070	832	612	364	13546	8129	1632	1050	10806	5331	16655	9999	171	29

³ Nivoi i podnivoi obrazovanja u skladu sa Nacionalnim okvirom kvalifikacija:

111 Podnivo I1 - Bez školske spreme, 112 Podnivo I1 -Završeno 1-3 razreda, 113 Podnivo I1 -Završeno 4 razreda, 114 Podnivo I1 -Završeno 5-7 razreda, 121 Podnivo I2 - Završena osnovna škola, 201 Nivo II, 301 Nivo III, 411 Podnivo IV1 - stepen 40, 421 Podnivo IV1 - stepen 50, 501 Nivo V - stepen 61, 502 Nivo V - stepen 62, 503 Nivo V - stepen 50, 601 Nivo VI - Bachelori 3 godine (180 ECTS), 711 Podnivo VII1 - Bolonja (240 ECTS), 712 Podnivo VII1 - stepen 71, 713 Podnivo VII1 - Bolonja (240 i 180+60 ECTS), 721 Podnivo VII2 - stepen 72, 722 Podnivo VII2 - Bolonja (Master magisti), 801 Nivo VIII

<i>Nivo</i>	V						VI		VII										VIII	
<i>Podnivo</i>									VII-1					VII-2						
Biro rada	501	501ž	502	502ž	503	503ž	601	601ž	711	711ž	712	712ž	713	713ž	721	721ž	722	722ž	801	801ž
Andrijevića	5	3	0	0	0	0	9	6	1	0	12	6	6	5	1	0	1	0	0	0
Berane	56	27	0	0	1	1	90	41	31	20	144	66	94	58	5	3	6	3	0	0
Budva	33	22	3	1	0	0	53	30	11	9	85	51	51	36	5	3	7	3	1	0
Bijelo Polje	50	23	0	0	0	0	143	76	58	34	133	78	157	110	10	9	4	2	1	0
Bar	67	42	0	0	2	1	198	152	21	13	123	73	122	97	7	4	5	2	0	0
Cetinje	17	5	0	0	0	0	73	45	23	18	44	27	101	72	6	4	4	1	1	0
Danilovgrad	8	3	0	0	1	0	37	21	7	5	36	21	50	31	2	1	3	3	0	0
Golubovci	10	5	0	0	0	0	31	22	11	8	32	20	27	20	1	1	0	0	0	0
Gusinje	4	1	0	0	0	0	18	7	0	0	17	8	6	3	2	1	1	0	1	0
H. Novi	55	32	0	0	0	0	97	70	9	9	106	69	31	25	6	2	5	4	1	1
Kolašin	7	2	0	0	0	0	25	9	3	2	19	9	26	22	1	1	1	1	0	0
Kotor	31	10	0	0	0	0	39	24	8	5	48	37	28	22	2	2	1	1	2	1
Mojkovac	11	8	0	0	0	0	21	11	2	2	22	8	36	24	1	1	1	1	0	0
Nikšić	86	63	0	0	1	1	233	137	67	51	291	191	424	306	34	25	22	14	5	2
Podgorica	149	89	2	0	2	0	579	376	149	106	672	409	600	419	74	42	36	22	7	5
Plav	10	4	0	0	2	0	36	16	6	2	37	9	23	11	3	1	5	3	1	0
Petnjica	1	1	0	0	0	0	6	4	1	0	5	2	4	2	0	0	0	0	0	0
Pljevlja	34	20	0	0	1	0	83	47	21	13	73	44	66	42	7	4	7	4	0	0
Plužine	1	1	0	0	0	0	9	4	1	1	6	5	11	7	0	0	0	0	1	1
Rožaje	30	14	0	0	2	0	80	29	32	12	169	74	42	19	12	6	5	3	0	0
Šavnik	1	1	0	0	0	0	5	3	1	0	1	0	6	4	0	0	0	0	0	0
Tivat	18	12	1	1	1	0	52	29	11	9	56	41	44	36	4	2	7	4	1	0
Tuzi	6	1	1	0	0	0	43	30	7	6	24	12	27	17	1	0	4	2	0	0
Ulcinj	27	9	0	0	1	0	194	107	27	19	60	35	44	33	10	5	36	22	2	0
Žabljak	2	1	0	0	0	0	11	8	2	0	12	5	16	9	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	719	399	7	2	14	3	2165	1304	510	344	2227	1300	2042	1430	194	117	161	95	24	10

Nezaposleni prema opštinama, biroima rada, polu i dužini traženja zaposlenja

(Tab. 22)

Rb	Opština	Dužina traženja zaposlenja															
		Ukupno	ž	Do6m	ž	Preko 6do9m	ž	Preko 9do12m	ž	Preko 1do3g	ž	Preko 3do5g	ž	Preko 5do8g	ž	Preko8g	ž
1	Andrijevica	952	511	176	93	60	32	53	25	196	103	342	199	79	44	46	15
2	Bar	2616	1660	886	557	265	186	220	137	598	395	335	236	260	135	52	14
3	Berane	5221	2922	986	509	341	179	201	107	1041	574	2046	1264	448	241	158	48
4	B. Polje	4848	2919	1573	928	392	237	274	169	1065	657	955	682	335	164	254	82
5	Budva	1028	665	354	215	126	73	95	65	254	174	137	100	39	28	23	10
6	Cetinje	1478	805	373	206	125	75	87	49	491	265	159	106	131	70	112	34
7	Danilovgrad	1384	847	485	287	127	74	71	47	363	227	172	116	112	71	54	25
8	Golubovci	1116	659	435	243	104	65	69	41	283	176	117	79	78	50	30	5
9	Gusinje	711	384	103	55	53	28	28	9	224	110	254	160	42	18	7	4
10	H. Novi	1108	652	425	232	176	119	102	70	248	162	84	46	43	16	30	7
11	Kolašin	1061	541	282	127	77	40	83	36	304	156	200	128	42	21	73	33
12	Kotor	510	281	240	144	54	31	35	20	100	58	23	12	27	9	31	7
13	Mojkovac	1112	650	366	202	73	42	66	43	306	182	189	135	47	22	65	24
14	Nikšić	5828	3590	2408	1400	496	317	318	195	1288	807	672	476	454	302	192	93
15	Petnjica	1190	691	157	99	45	23	38	19	321	175	521	324	95	47	13	4
16	Plav	2080	1149	334	170	113	58	84	39	525	290	845	519	142	67	37	6
17	Pljevlja	2983	1816	896	539	261	157	182	125	842	506	306	220	291	188	205	81
18	Plužine	302	140	95	44	28	11	22	4	99	51	38	21	17	6	3	3
19	Podgorica	11020	6613	4360	2522	1071	660	765	471	2501	1545	1310	828	661	453	352	134
20	Rožaje	5066	2914	1525	985	337	173	151	77	1435	882	1223	662	337	124	58	11
21	Šavnik	107	52	48	26	3	1	11	7	22	13	10	4	6	0	7	1
22	Tivat	837	478	310	172	102	57	64	39	219	133	69	49	49	22	24	6
23	Tuzi	1283	764	511	319	100	66	59	39	237	147	228	114	126	75	22	4
24	Ulcinj	1698	1000	535	298	168	90	166	99	469	299	193	127	110	67	57	20
25	Žabljak	164	87	60	29	12	9	11	7	49	26	14	10	7	4	11	2
26	Ukupno	55703	32790	17923	10401	4709	2803	3255	1939	13480	8113	10442	6617	3978	2244	1916	673

Nezaposleni
- prema dužini traženja zaposlenja, polu i stepenima stručne spreme -

(Tab. 23)

Vrijeme	Ukupno	Žene	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI1	Ž	VI2	Ž	VIII1	Ž	VII2	Ž	VIII	Ž
Do 6 mjeseci	17923	10401	5128	3229	386	267	3278	1588	6038	3408	72	14	199	109	3	0	2675	1702	136	81	8	3
Preko 6 do 9 mj	4709	2803	1098	693	82	56	753	378	1444	852	11	3	69	43	0	0	1197	744	53	34	2	0
Preko 9 do 12 mj	3255	1939	811	488	70	51	631	320	1240	758	6	0	38	23	2	0	434	285	19	10	4	4
Preko 1 do 3 god	13480	8113	4290	2703	319	212	2547	1312	4107	2543	45	8	206	113	1	1	1849	1151	111	67	5	3
Preko 3 do 5 god	10442	6617	4987	3207	400	298	2181	1212	2362	1602	23	6	110	65	0	0	361	217	16	10	2	0
Preko 5 do 8 god	3978	2244	1664	967	143	81	861	370	954	607	8	0	50	25	1	1	284	187	13	6	0	0
Preko 8 godina	1916	673	398	90	232	85	555	151	510	229	20	1	47	21	0	0	144	92	7	4	3	0
UKUPNO	55703	32790	18376	11377	1632	1050	10806	5331	16655	9999	185	32	719	399	7	2	6944	4378	355	212	24	10

Nezaposleni
- prema godinama starosti i dužini traženja zaposlenja -

(Tab. 24)

Godine starosti	Ukupno	UkupnoZ	do6m	Ž	6do9m	Ž	9do12m	Ž	1do3g	Ž	3do5g	Ž	5do8g	Ž	preko8g	Ž
Do 18 godina	148	89	83	45	23	15	12	8	30	21	0	0	0	0	0	0
Preko 18 do 25 godina	5370	2922	2692	1408	832	495	505	283	1055	572	242	143	44	21	0	0
Preko 25 do 30 godina	6392	3912	2681	1659	914	557	429	268	1712	1026	429	269	201	120	26	13
Preko 30 do 40 godina	13123	8114	4860	3031	1222	723	861	539	3349	2077	1603	984	974	636	254	124
Preko 40 do 50 godina	13420	8105	4057	2401	914	567	746	486	3299	2043	2862	1826	1187	621	355	161
Preko 50 godina	17250	9648	3550	1857	804	446	702	355	4035	2374	5306	3395	1572	846	1281	375
Ukupno	55703	32790	17923	10401	4709	2803	3255	1939	13480	8113	10442	6617	3978	2244	1916	673

Nezaposleni– prema opštinama, biroima rada i godinama starosti –

(Tab. 25)

Rb	Opština	Godine starosti													
		Ukupno	ž	Do18g	ž	Preko18 do25g	ž	Preko25 do30g	ž	Preko30 do40g	ž	Preko40 do50g	ž	Preko 50g	ž
1	Andrijevića	952	511	0	0	75	33	62	34	160	98	206	123	449	223
2	Berane	5221	2922	8	3	467	250	496	268	948	530	1199	713	2103	1158
3	Budva	1028	665	0	0	77	50	126	86	281	191	219	137	325	201
4	Bijelo Polje	4848	2919	13	6	514	294	526	338	1052	656	1180	770	1563	855
5	Bar	2616	1660	4	1	200	117	315	210	676	460	624	381	797	491
6	Cetinje	1478	805	0	0	98	61	195	115	396	238	300	158	489	233
7	Danilovgrad	1384	847	1	1	146	82	143	93	341	214	314	202	439	255
8	Golubovci	1116	659	2	1	149	78	147	99	255	164	266	160	297	157
9	Gusinje	711	384	2	2	87	44	74	37	153	63	139	88	256	150
10	H. Novi	1108	652	0	0	92	48	136	95	280	193	257	153	343	163
11	Kolašin	1061	541	2	2	84	44	122	70	207	116	268	139	378	170
12	Kotor	510	281	0	0	36	19	65	46	112	64	115	64	182	88
13	Mojkovac	1112	650	3	2	109	59	103	66	200	120	293	174	404	229
14	Nikšić	5828	3590	9	4	498	273	673	425	1662	1101	1688	1054	1298	733
15	Podgorica	11020	6613	70	44	1147	634	1479	902	2938	1884	2700	1626	2686	1523
16	Plav	2080	1149	2	2	235	127	229	119	474	243	423	240	717	418
17	Petnjica	1190	691	5	5	84	51	77	51	185	109	320	178	519	297
18	Pljevlja	2983	1816	1	1	290	139	303	177	618	380	679	428	1092	691
19	Plužine	302	140	0	0	36	14	41	27	59	23	60	35	106	41
20	Rožaje	5066	2914	18	11	510	274	536	295	969	524	1274	745	1759	1065
21	Šavnik	107	52	0	0	12	8	12	6	23	12	21	9	39	17
22	Tivat	837	478	4	1	89	43	100	68	218	139	187	111	239	116
23	Tuzi	1283	764	3	2	158	93	139	90	341	234	322	196	320	149
24	Ulcinj	1698	1000	1	1	167	81	265	179	532	336	331	201	402	202
25	Žabljak	164	87	0	0	10	6	28	16	43	22	35	20	48	23
26	UKUPNO	55703	32790	148	89	5370	2922	6392	3912	13123	8114	13420	8105	17250	9648

Nezaposleni
- prema godinama starosti, polu i stepenima stručne spreme -

(Tab. 26)

SSS	Ukupno	Žene	<18	Ž	18-25	Ž	25-30	Ž	30-35	Ž	35-40	Ž	40-45	Ž	45-50	Ž	50-55	Ž	55-60	Ž	>60	Ž
I	18376	11377	136	84	1256	802	1210	836	1592	1038	2038	1268	2615	1616	2579	1591	2423	1415	2289	1289	2238	1438
II	1632	1050	0	0	33	12	32	14	65	39	142	88	214	147	260	175	353	241	317	199	216	135
III	10806	5331	12	5	669	293	597	319	1012	555	1590	862	1661	833	1508	771	1597	807	1420	644	740	242
IV	16655	9999	0	0	2824	1427	2229	1296	1985	1207	1599	1063	1629	1087	1783	1155	1747	1132	1865	1137	994	495
V	185	32	0	0	15	8	8	3	12	5	15	2	15	0	19	4	30	3	44	6	27	1
VI-1	719	399	0	0	1	0	4	1	18	13	92	50	125	80	98	61	106	63	159	86	116	45
VI-2	7	2	0	0	1	0	1	0	0	0	1	1	2	1	0	0	1	0	0	0	1	0
VII-1	6944	4378	0	0	555	368	2187	1371	1761	1156	1048	672	569	365	297	188	195	124	166	75	166	59
VII-2	355	212	0	0	16	12	124	72	97	60	53	34	25	17	12	8	12	2	12	5	4	2
VIII	24	10	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	4	4	5	2	4	2	6	1	2	0
Σ	55703	32790	148	89	5370	2922	6392	3912	6543	4074	6580	4040	6859	4150	6561	3955	6468	3789	6278	3442	4504	2417

Nezaposleni
– prema dužini radnog staža, polu i stepenima stručne spreme –

(Tab. 27)

SSS	Σ	Ž	Bez staža	Ž	Sa stažom	Ž	Do 1	Ž	Preko 1 do 2	Ž	Preko 2 do 3	Ž	Preko 3 do 5	Ž	Preko 5 do 10	Ž	Preko 10 do 20	Ž	Preko 20 do 30	Ž	Preko 30	Ž
I	18376	11377	11263	8009	7113	3368	2105	1170	959	517	579	295	676	335	1013	480	999	370	661	178	121	23
II	1632	1050	548	366	1084	684	228	170	139	101	78	52	113	77	192	114	208	119	106	40	20	11
III	10806	5331	3254	1748	7552	3583	1517	814	866	475	582	328	852	447	1345	684	1428	550	791	245	171	40
IV	16655	9999	5069	2981	11586	7018	2716	1630	1435	903	927	609	1332	886	1894	1217	1976	1181	1033	464	273	128
V	185	32	35	15	150	17	13	3	8	0	4	2	9	2	16	0	23	2	61	7	16	1
VI-1	719	399	75	39	644	360	70	37	61	36	31	22	56	36	127	76	160	93	98	42	41	18
VI-2	7	2	1	1	6	1	0	0	2	0	1	0	1	1	0	0	0	0	2	0	0	0
VII-1	6944	4378	2003	1203	4941	3175	1491	950	839	549	520	362	695	473	673	455	477	278	185	85	61	23
VII-2	355	212	99	59	256	153	77	45	44	26	30	16	41	25	22	15	29	17	10	7	3	2
VIII	24	10	3	2	21	8	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	15	7	2	0	1	0
Σ	55703	32790	22350	14423	33353	18367	8218	4819	4353	2607	2752	1686	3776	2282	5283	3042	5315	2617	2949	1068	707	246

Nezaposleni prema opštinama, biroima rada, polu i dužini radnog staža

(Tab. 28)

BIRO RADA	Ukup no	ž	Bez staža	ž	Sa stažom	ž	Dužina radnog staža															
							Do 1 g	ž	Preko 1do2g	ž	Preko 2do3g	ž	Preko 3do5g	ž	Preko 5do10g	ž	Preko 10do20g	ž	Preko 20do30g	ž	Preko 30g	ž
							Andrijevića	952	511	423	277	529	234	163	79	70	42	30	20	45	25	93
Berane	5221	2922	2453	1602	2768	1320	688	388	374	200	243	127	336	175	453	211	460	170	180	46	34	3
Budva	1028	665	200	119	828	546	143	86	88	60	59	44	85	66	151	99	161	110	94	56	47	25
Bijelo Polje	4848	2919	1989	1361	2859	1558	716	443	405	232	250	159	314	170	451	256	420	191	262	95	41	12
Bar	2616	1660	728	466	1888	1194	464	300	230	156	171	119	230	162	309	200	253	155	154	74	77	28
Cetinje	1478	805	299	174	1179	631	200	106	103	56	75	47	103	63	176	102	241	125	241	118	40	14
Danilovgrad	1384	847	427	289	957	558	224	145	106	71	79	56	122	73	176	102	177	88	61	19	12	4
Golubovci	1116	659	396	270	720	389	159	102	115	78	47	27	85	53	112	65	109	49	84	13	9	2
Gusinje	711	384	517	305	194	79	82	34	37	15	13	2	8	2	20	12	22	9	11	5	1	0
H. Novi	1108	652	152	94	956	558	156	98	102	60	75	53	96	58	146	90	196	108	125	59	60	32
Kolašin	1061	541	372	240	689	301	145	69	76	40	49	20	86	44	108	57	123	47	85	21	17	3
Kotor	510	281	143	72	367	209	57	31	39	30	27	13	32	18	44	26	65	42	75	32	28	17
Mojkovac	1112	650	421	270	691	380	161	89	85	50	61	38	89	56	130	73	122	60	39	13	4	1
Nikšić	5828	3590	1728	1173	4100	2417	1026	665	576	377	372	248	516	310	675	394	588	286	299	115	48	22
Podgorica	11020	6613	3914	2429	7106	4184	1620	990	829	535	596	382	838	545	1183	747	1222	705	663	231	155	49
Plav	2080	1149	1453	875	627	274	231	111	81	29	43	15	49	26	97	51	78	32	45	10	3	0
Petnjica	1190	691	877	571	313	120	97	44	49	16	25	11	39	14	46	22	44	10	10	3	3	0
Pļjevlja	2983	1816	893	627	2090	1189	583	355	325	207	170	104	259	178	310	180	301	130	119	29	23	6
Plužine	302	140	96	50	206	90	46	22	34	17	16	8	13	7	21	8	22	10	46	16	8	2
Rožaje	5066	2914	3260	2134	1806	780	554	253	266	128	139	65	175	85	204	89	314	109	126	46	28	5
Šavnik	107	52	32	13	75	39	24	19	8	5	4	2	9	3	9	3	12	6	8	1	1	0
Tivat	837	478	172	97	665	381	124	70	84	51	53	36	70	44	137	87	108	60	68	24	21	9
Tuzi	1283	764	835	540	448	224	142	76	79	42	43	22	52	32	71	33	36	14	23	5	2	0
Ulcinj	1698	1000	533	358	1165	642	376	224	181	104	102	60	112	67	145	90	134	61	78	26	37	10
Žabljak	164	87	37	17	127	70	37	20	11	6	10	8	13	6	16	9	25	15	13	5	2	1
UKUPNO	55703	32790	22350	14423	33353	18367	8218	4819	4353	2607	2752	1686	3776	2282	5283	3042	5315	2617	2949	1068	707	246

Nezaposleni prema grupama zanimanja i stepenima stručne spreme

(Tab. 29)

Grupa zanimanja	Ukupno	Ž	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI-1	Ž	VI-2	Ž	VII-1	Ž	VII-2	Ž	VIII	Ž
01 Proizvođači bilja	562	325	4	3	5	2	60	32	328	192	0	0	4	2	0	0	159	93	2	1	0	0
02 Stočari i živinari	104	55	0	0	0	0	3	2	62	33	0	0	1	0	0	0	37	19	1	1	0	0
03 Ribari i odgajivači ostalih životinja	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04 Veterinari	127	61	0	0	0	0	2	2	124	59	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
05 Prerađivači hrane i pića	466	338	0	0	29	8	149	102	238	186	0	0	9	8	0	0	37	30	4	4	0	0
06 Prerađivači duvana	2	2	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
09 Šumari	185	43	2	1	0	0	22	1	143	37	0	0	2	2	0	0	13	2	3	0	0	0
10 Prerađivači i obrađivači drveta	422	180	0	0	30	11	214	74	176	95	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
13 Geolozi	13	8	0	0	0	0	0	0	6	4	0	0	0	0	0	0	7	4	0	0	0	0
14 Zanimanja eksploatacije nafte i zemnog gasa	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
15 Rudari i oplemenjivači ruda	117	42	0	0	4	0	46	3	61	39	0	0	0	0	0	0	5	0	1	0	0	0
16 Metalurzi	221	102	0	0	1	0	61	27	116	55	0	0	8	2	0	0	34	17	1	1	0	0
18 Obradivači metala	1211	159	0	0	69	1	962	123	87	20	32	0	22	5	0	0	38	10	1	0	0	0
19 Monteri i instalateri u mašinstvu	231	4	0	0	18	0	199	1	4	2	4	0	5	1	0	0	1	0	0	0	0	0
20 Mašinski konstruktori i projektanti	701	250	0	0	0	0	4	2	677	245	0	0	7	1	0	0	12	2	1	0	0	0
21 Mašinski tehnolozi	410	110	0	0	0	0	0	0	395	108	2	0	6	1	0	0	7	1	0	0	0	0
22 Mehaničari i mašinisti	1839	115	0	0	69	0	1459	68	292	46	19	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24 Elektroenergetičari	961	113	0	0	5	0	347	11	554	91	24	0	5	2	0	0	25	8	1	1	0	0
25 Elektromehaničari	775	92	0	0	6	1	557	25	201	64	9	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
26 Elektroničari	282	55	0	0	2	0	21	1	230	46	4	0	4	1	0	0	20	7	0	0	1	0
27 Zanimanja telekomunikacija	292	114	0	0	0	0	26	5	247	107	6	2	7	0	0	0	3	0	3	0	0	0

28 Zanimanja računarske tehnike	599	237	0	0	0	0	2	1	435	181	0	0	20	9	0	0	139	46	3	0	0	0
31 Hemičari	608	537	0	0	2	2	70	65	502	440	0	0	3	3	0	0	28	24	3	3	0	0
32 Gumari i plastičari	8	7	0	0	0	0	7	6	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33 Proizvođači keramike i građevinskog materijala	6	3	0	0	1	0	2	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0
34 Staklari	4	2	0	0	1	0	1	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35 Papiričari	31	24	0	0	0	0	3	1	27	23	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
36 Grafičari	131	87	0	0	1	0	14	10	109	73	1	1	2	0	0	0	4	3	0	0	0	0
39 Tekstilci	226	210	0	0	5	4	126	116	86	82	1	1	6	5	0	0	2	2	0	0	0	0
40 Proizvođači odjeće	1242	1174	0	0	327	304	763	727	150	141	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
41 Kožari i krznari	83	51	0	0	0	0	55	30	25	18	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0
42 Obučari i kožni galanteristi	241	155	2	0	38	2	186	141	14	11	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
45 Komunalci	8	8	7	7	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46 Tapetari	11	3	0	0	2	0	8	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
47 Farbari i lakireri	32	0	0	0	5	0	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50 Geodeti	87	46	0	0	0	0	0	0	83	45	0	0	0	0	0	0	4	1	0	0	0	0
51 Arhitekti i urbanisti	196	99	0	0	0	0	0	0	107	46	0	0	0	0	0	0	76	45	13	8	0	0
52 Građevinari	620	226	0	0	71	0	166	44	296	145	2	0	9	4	0	0	74	33	2	0	0	0
53 Zanimanja završnih građevinskih radova	76	1	0	0	6	0	69	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
56 Zanimanja drumskog saobraćaja	953	178	1	0	60	0	185	4	586	148	12	2	4	0	0	0	100	22	5	2	0	0
57 Željezničari	55	11	0	0	3	1	3	1	46	6	0	0	1	1	0	0	2	2	0	0	0	0
58 Brodari	425	127	1	0	3	0	2	0	139	10	0	0	49	6	4	1	221	109	6	1	0	0
59 Vazduhoplovci	7	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	4	1	0	0	0	0
60 Zanimanja PTT saobraćaja	171	125	0	0	0	0	33	26	133	99	1	0	3	0	0	0	1	0	0	0	0	0
61 Zanimanja pretovarnih usluga, unutrašnjeg transporta i prevoza žičarama	27	5	0	0	4	0	4	0	16	3	0	0	1	1	0	0	2	1	0	0	0	0
64 Trgovci	3820	3047	1	0	140	105	2253	1858	1354	1048	6	3	37	18	0	0	28	14	1	1	0	0

65 Zanimanja ugotoviteljstva i turizma	4012	2413	1	0	163	92	1624	848	1751	1132	18	7	79	53	1	0	365	273	9	7	1	1
66 Menadžeri i organizatori	912	550	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23	13	0	0	817	497	70	39	2	1
67 Ekonomisti	3246	2256	0	0	0	0	4	4	1930	1482	9	6	170	101	0	0	1071	628	57	34	5	1
68 Pravnici	1151	735	0	0	0	0	0	0	305	221	0	0	35	18	0	0	790	482	21	14	0	0
69 Informatičari i statističari	95	55	0	0	0	0	1	0	51	40	0	0	10	4	0	0	30	11	3	0	0	0
70 Kadrovska zanimanja	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
71 Administratori	636	604	0	0	323	322	211	205	100	75	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
72 Zanimanja odbrane, bezbjednosti i zaštite	354	163	0	0	21	0	5	3	20	3	13	2	3	1	0	0	289	153	2	1	1	0
75 Vaspitači i nastavnici društveno-humanističke oblasti	1225	975	0	0	0	0	0	0	147	113	0	0	100	84	0	0	949	757	28	20	1	1
76 Nastavnici prirodno-matematičke struke	72	44	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17	11	0	0	54	32	1	1	0	0
77 Nastavnici tehničko-tehnološke struke	12	1	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0
82 Društveno-humanistička zanimanja	2548	1700	0	0	0	0	0	0	1962	1251	0	0	1	1	0	0	531	409	46	36	8	3
83 Prirodno-matematička zanimanja	701	445	0	0	0	0	0	0	486	307	1	1	1	0	0	0	186	117	25	18	2	2
85 Likovni umjetnici i dizajneri	184	129	0	0	0	0	0	0	64	50	0	0	1	1	0	0	111	75	8	3	0	0
86 Scenski umjetnici, muzičari i književnici	131	83	0	0	0	0	0	0	73	48	0	0	0	0	0	0	57	34	1	1	0	0
87 Zanimanja javnog informisanja	110	83	0	0	0	0	0	0	41	37	0	0	0	0	0	0	63	42	6	4	0	0
88 Ostala zanimanja kulture, umjetnosti i informisanja	519	440	0	0	0	0	0	0	369	313	0	0	0	0	0	0	147	126	3	1	0	0
90 Medicinari	980	746	0	0	0	0	2	1	763	581	0	0	30	22	1	1	178	137	6	4	0	0
91 Stomatolozi	203	127	0	0	0	0	0	0	144	90	2	1	3	3	0	0	53	33	1	0	0	0

92 Farmaceuti	224	192	0	0	0	0	0	0	212	180	1	1	0	0	0	0	7	7	4	4	0	0
93 Zanimanja socijalne zaštite	27	21	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	6	5	0	0	20	15	0	0	0	0
94 Zanimanja fizičke kulture	87	32	0	0	0	0	0	0	6	4	0	0	7	3	0	0	65	24	7	1	2	0
95 Sportisti	66	13	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	11	1	0	0	51	12	3	0	0	0
96 Zanimanja ličnih usluga	1095	981	0	0	216	193	841	753	36	34	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
98 Vjerska zanimanja	60	33	0	0	0	0	0	0	40	19	0	0	0	0	0	0	18	14	2	0	0	0
99 Neraspoređeni	18461	11436	18357	11366	0	0	6	2	96	67	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO SVEGA=	55703	32790	18376	11377	1632	1050	10806	5331	16655	9999	185	32	719	399	7	2	6944	4378	355	212	24	10

Lica sa invaliditetom - Po opštinama i stepenima stručne spreme

(Tab. 30)

Rb	Biro rada	Σ	Ž	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI-1	Ž	VI-2	Ž	VIII1	Ž	VII2	Ž	VIII	Ž
1	Andrijevića	536	307	262	163	11	1	129	61	130	80	0	0	2	1	0	0	2	1	0	0	0	0
2	Berane	2632	1532	1064	635	102	73	641	346	743	445	1	0	31	15	0	0	50	18	0	0	0	0
3	Budva	89	58	22	10	10	6	28	20	24	19	0	0	2	2	0	0	3	1	0	0	0	0
4	Bijelo Polje	978	586	447	290	87	48	242	128	172	110	7	1	12	6	0	0	11	3	0	0	0	0
5	Bar	384	242	153	100	36	20	80	46	96	65	1	0	7	2	0	0	11	9	0	0	0	0
6	Cetinje	77	39	37	16	7	1	13	9	12	8	0	0	3	2	0	0	5	3	0	0	0	0
7	Danilovgrad	107	67	39	21	13	12	27	14	26	19	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0
8	Golubovci	105	56	35	22	17	5	26	11	27	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Gusinje	141	91	99	68	1	0	18	8	21	14	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0
10	H. Novi	120	50	19	9	24	8	42	14	26	15	0	0	3	1	0	0	6	3	0	0	0	0
11	Kolašin	95	60	50	31	5	4	18	8	20	16	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Kotor	52	20	15	5	4	3	17	6	11	5	0	0	4	0	0	0	1	1	0	0	0	0
13	Mojkovac	268	157	99	71	20	14	99	38	44	32	0	0	1	1	0	0	5	1	0	0	0	0
14	Nikšić	457	282	106	71	46	29	130	75	142	91	2	0	4	2	0	0	24	12	3	2	0	0
15	Podgorica	789	467	238	141	117	62	196	111	193	130	3	0	9	5	0	0	33	18	0	0	0	0
16	Plav	620	390	361	266	9	1	112	48	126	68	2	1	3	1	0	0	6	5	0	0	1	0
17	Petnjica	544	359	456	319	21	12	43	15	24	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Pljevlja	614	371	234	133	60	33	151	91	150	105	3	0	3	1	0	0	12	7	1	1	0	0
19	Plužine	31	12	11	3	1	0	10	6	8	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Rožaje	2157	1504	1509	1174	21	7	400	181	200	130	3	0	14	9	0	0	10	3	0	0	0	0
21	Šavnik	9	2	1	1	1	0	4	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Tivat	68	35	18	9	8	4	12	7	25	11	0	0	1	1	0	0	4	3	0	0	0	0
23	Tuzi	139	64	86	40	6	1	25	12	19	9	0	0	0	0	0	0	3	2	0	0	0	0
24	Ulcinj	58	21	23	10	9	4	14	5	11	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
25	Žabljak	24	14	7	4	1	1	2	0	14	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	UKUPNO	11094	6786	5391	3612	637	349	2479	1260	2267	1418	24	3	101	49	0	0	189	92	5	3	1	0

Lica sa invaliditetom – prema vrstama statusa⁴

(Tab. 31)

Rb	Biro rada	Σ	Ž	21	21Ž	22	22Ž	23	23Ž	25V	25Ž	26	26Ž	61	61Ž	62	62Ž	63	63Ž	64	64Ž
1	Andrijevića	537	308	0	0	1	0	5	1	1	1	8	2	0	0	0	0	0	0	522	304
2	Berane	2632	1532	0	0	0	0	73	17	0	0	35	13	0	0	2	1	7	4	2515	1497
3	Budva	89	58	1	0	0	0	2	0	0	0	4	3	0	0	0	0	0	0	82	55
4	Bijelo Polje	985	589	1	0	0	0	47	25	0	0	63	27	0	0	0	0	1	0	873	537
5	Bar	386	243	1	1	1	0	23	10	1	0	28	10	0	0	5	2	5	1	322	219
6	Cetinje	79	41	1	0	0	0	11	7	0	0	9	2	0	0	1	1	2	0	55	31
7	Danilovgrad	107	67	0	0	0	0	18	13	0	0	14	10	0	0	0	0	2	0	73	44
8	Golubovci	105	56	1	0	0	0	11	3	0	0	22	7	0	0	0	0	1	0	70	46
9	Gusinje	141	91	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	139	90
10	H. Novi	120	50	0	0	0	0	14	1	0	0	12	4	0	0	1	0	0	0	93	45
11	Kolašin	96	61	0	0	1	0	15	8	0	0	6	6	0	0	0	0	0	0	74	47
12	Kotor	53	20	0	0	0	0	7	2	0	0	12	7	0	0	0	0	1	0	33	11
13	Mojkovac	275	161	1	0	1	0	46	17	1	1	7	4	0	0	1	0	5	3	213	136
14	Nikšić	457	282	2	0	1	0	51	15	1	0	28	14	0	0	8	3	8	3	358	247
15	Podgorica	795	470	4	0	2	0	85	36	1	1	172	75	0	0	14	8	10	3	507	347
16	Plav	620	390	0	0	0	0	2	1	0	0	15	2	0	0	0	0	3	3	600	384
17	Petnjica	544	359	0	0	0	0	6	1	0	0	5	1	0	0	0	0	0	0	533	357
18	Pljevlja	625	376	0	0	3	0	101	24	1	0	33	16	0	0	0	0	1	0	486	336
19	Plužine	32	13	0	0	0	0	2	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	28	10
20	Rožaje	2160	1506	1	0	0	0	31	3	1	0	26	9	1	1	1	0	6	5	2093	1488
21	Šavnik	9	2	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	6	2
22	Tivat	73	36	1	0	0	0	3	0	0	0	8	2	0	0	0	0	2	1	59	33
23	Tuzi	139	64	0	0	0	0	2	0	1	0	20	5	0	0	3	2	0	0	113	57
24	Ulcinj	58	21	0	0	0	0	3	1	1	0	15	5	0	0	1	0	0	0	38	15
25	Žabljak	24	14	0	0	0	0	3	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	19	13
26	UKUPNO	11141	6810	14	1	10	0	563	186	9	3	547	227	1	1	37	17	56	24	9904	6351

⁴ Lica sa invaliditetom po vrstama invaliditeta 21 - RVI ratni vojni invalid, 22 - MVI mirodopski vojni invalid, 23 - Invalid rada II i III kategorije (IR), 25 - CIR civilni invalid rata, 26 - KO kategorisana omladina, 61 - Korisnik djelične invalidske penzije (KDIP), 62 - Lica sa posebnim obrazovnim potrebama – inkluzivno obrazovanje, 63 - Lica sa posebnim obrazovnim potrebama – specijalizovane škole, 64 - Lica sa invaliditetom po rješenju komisije za profesionalnu rehabilitaciju Zavoda. Pojedina lica su kategorisana po dva osnova – vrste invaliditeta i u tabeli su prikazani oba puta

Lica sa invaliditetom po rješenju komisija za profesionalnu rehabilitaciju Zavoda
– prema stepenu invalidnosti

(Tab. 32)

Rb	Biro rada	Σ	Ž	20-49% Laki invaliditet	Ž	50-79% Umjereni invaliditet	Ž	80-100% Teški invaliditet	Ž
1	Andrijevića	522	304	394	234	100	56	28	14
2	Berane	2515	1497	1939	1162	467	256	109	79
3	Budva	82	55	42	34	31	15	9	6
4	Bijelo Polje	873	537	604	391	242	134	27	12
5	Bar	322	219	183	129	102	73	37	17
6	Cetinje	55	31	35	21	14	9	6	1
7	Danilovgrad	73	44	45	30	21	11	7	3
8	Golubovci	70	46	38	26	20	15	12	5
9	Gusinje	139	90	103	69	28	17	8	4
10	H. Novi	93	45	54	31	34	10	5	4
11	Kolašin	74	47	56	37	17	10	1	0
12	Kotor	33	11	19	6	11	5	3	0
13	Mojkovac	213	136	139	92	58	38	16	6
14	Nikšić	358	247	122	97	232	148	4	2
15	Podgorica	507	347	308	221	160	106	39	20
16	Plav	600	384	444	285	124	76	32	23
17	Petnjica	533	357	447	299	64	47	22	11
18	Pljevlja	486	336	288	209	142	94	56	33
19	Plužine	28	10	9	4	19	6	0	0
20	Rožaje	2093	1488	1616	1204	385	238	92	46
21	Šavnik	6	2	2	1	4	1	0	0
22	Tivat	59	33	27	20	30	12	2	1
23	Tuzi	113	57	69	36	31	15	13	6
24	Ulcinj	38	15	17	6	15	8	6	1
25	Žabljak	19	13	15	11	3	1	1	1
26	UKUPNO	9904	6351	7015	4655	2354	1401	535	295

Lica sa invaliditetom po godinama starosti

(Tab. 33)

Rb	Opština	Godine starosti													
		Ukupno	ž	Do18g	ž	Preko18 do25g	ž	Preko25 do30g	ž	Preko30 do40g	ž	Preko40 do50g	ž	Preko 50g	ž
1	Andrijevića	536	307	0	0	6	2	9	5	56	31	108	75	357	194
2	Berane	2632	1532	0	0	31	18	55	29	239	120	613	389	1694	976
3	Budva	89	58	0	0	1	0	4	3	10	6	25	19	49	30
4	Bijelo Polje	978	586	0	0	16	3	15	5	72	35	228	149	647	394
5	Bar	384	242	0	0	16	9	19	7	46	17	87	55	216	154
6	Cetinje	77	39	0	0	3	1	7	4	7	3	18	8	42	23
7	Danilovgrad	107	67	0	0	5	2	8	3	13	7	15	11	66	44
8	Golubovci	105	56	0	0	6	0	9	3	20	9	16	13	54	31
9	Gusinje	141	91	0	0	4	1	1	1	13	5	21	17	102	67
10	H. Novi	120	50	0	0	5	2	6	2	17	7	38	17	54	22
11	Kolašin	95	60	0	0	0	0	1	1	8	4	22	14	64	41
12	Kotor	52	20	0	0	1	0	4	3	14	2	13	5	20	10
13	Mojkovac	268	157	0	0	5	2	7	4	21	12	48	24	187	115
14	Nikšić	457	282	0	0	17	3	12	6	55	34	137	88	236	151
15	Podgorica	789	467	0	0	36	17	39	14	100	60	194	107	420	269
16	Plav	620	390	0	0	8	3	16	8	60	30	127	82	409	267
17	Petnjica	544	359	0	0	2	2	8	3	34	24	116	86	384	244
18	Pljevlja	614	371	0	0	5	3	13	8	51	28	128	75	417	257
19	Plužine	31	12	0	0	1	0	1	1	3	2	8	5	18	4
20	Rožaje	2157	1504	1	1	26	14	57	34	221	158	559	413	1293	884
21	Šavnik	9	2	0	0	2	1	0	0	1	0	1	0	5	1
22	Tivat	68	35	0	0	3	1	8	3	10	2	12	10	35	19
23	Tuzi	139	64	0	0	8	4	7	3	18	9	28	16	78	32
24	Ulcinj	58	21	0	0	2	0	2	0	11	4	16	5	27	12
25	Žabljak	24	14	0	0	0	0	0	0	1	0	8	7	15	7
26	UKUPNO	11094	6786	1	1	209	88	308	150	1101	609	2586	1690	6889	4248

Novoprijavljeni po opštinama, biroima rada, polu i stepenima stručne spreme⁵
 –za period 1. januar – 30. jun 2020. godine – (Tab. 34)

Opština	Σ	Ž	I	I ž	II	II ž	III	II Iž	IV	IV ž	V	Vž	VI-1	VI-1 ž	VI-2	VI-2 ž	VII-1	VII-1 ž	VII-2	VII-2 ž	VIII	VIII ž
Andrijevića	208	108	59	30	2	1	43	22	87	48	0	0	2	0	0	0	13	7	2	0	0	0
Berane	1338	673	356	192	11	8	214	79	555	277	1	1	8	5	0	0	190	110	3	1	0	0
Budva	579	348	96	44	14	8	78	47	245	159	2	0	15	12	2	0	116	72	11	6	0	0
Bijelo Polje	1951	1118	577	361	54	37	439	207	585	327	4	3	13	6	0	0	271	171	8	6	0	0
Bar	1437	868	398	254	39	24	203	98	471	272	3	0	24	13	0	0	286	199	13	8	0	0
Cetinje	461	254	106	60	13	10	76	37	174	89	0	0	4	1	0	0	83	54	4	3	1	0
Danilovgrad	856	465	197	112	11	10	198	103	335	179	11	1	6	2	0	0	93	55	5	3	0	0
Golubovci	514	278	126	74	10	9	102	47	210	109	6	2	6	2	0	0	54	35	0	0	0	0
Gusinje	119	60	45	30	0	0	16	6	38	17	0	0	1	0	0	0	18	7	0	0	1	0
H. Novi	623	341	91	58	38	23	131	52	208	119	3	0	21	10	0	0	127	76	4	3	0	0
Kolašin	357	159	98	49	2	2	81	35	132	51	2	0	1	0	0	0	40	22	1	0	0	0
Kotor	478	288	71	43	17	8	82	34	170	100	1	0	13	4	0	0	121	96	3	3	0	0
Mojkovac	428	228	98	65	5	4	151	72	129	60	1	0	6	5	0	0	36	21	2	1	0	0
Nikšić	3481	1985	780	434	85	57	782	376	1224	737	5	1	30	20	0	0	550	346	22	14	3	0
Podgorica	6081	3460	1360	779	115	84	831	408	2265	1238	34	4	76	47	1	0	1324	855	71	42	4	3
Plav	372	192	151	96	2	1	59	23	130	60	4	1	1	0	0	0	24	11	1	0	0	0
Petnjica	187	111	108	76	0	0	21	6	48	23	0	0	0	0	0	0	10	6	0	0	0	0
Pljevlja	1173	671	247	147	33	25	276	128	489	292	3	0	13	7	2	0	108	72	2	0	0	0
Plužine	107	49	24	13	1	1	29	15	41	15	1	1	0	0	0	0	11	4	0	0	0	0
Rožaje	1664	1047	890	639	1	1	246	125	345	197	5	3	7	5	0	0	157	70	12	6	1	1
Šavnik	56	29	14	9	0	0	20	8	13	7	0	0	1	0	0	0	8	5	0	0	0	0
Tivat	420	223	92	47	9	6	85	35	129	69	10	1	6	5	0	0	83	56	6	4	0	0
Tuzi	555	337	253	163	12	7	53	35	170	94	0	0	5	1	0	0	59	36	3	1	0	0
Ulcinj	754	411	245	144	15	12	92	47	214	111	2	0	13	6	0	0	155	82	18	9	0	0
Žabljak	82	39	5	2	0	0	11	6	40	19	1	0	1	0	0	0	24	12	0	0	0	0
UKUPNO	24281	13742	6487	3921	489	338	4319	2051	8447	4669	99	18	273	151	5	0	3961	2480	191	110	10	4

⁵ Izvještaj prikazuje sva novoprijavljena lica, pa i ona kada nezaposleno lice prelazi iz jednog u drugi biro rada

Novoprijavljeni
- prema stepenima stručne spreme -

(Tab.35)

	Ukupno	Ž	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI-1	Ž	VI-2	Ž	VII-1	Ž	VII-2	Ž	VIII	Ž
Prvi put, nema zapošljavanja	2335	1126	754	446	3	3	279	98	1132	484	9	4	6	2	0	0	139	80	12	8	1	0
Prvi put, ima zapošljavanja	1365	604	280	130	2	0	146	37	685	309	18	1	25	14	2	0	191	104	14	9	2	0
Nije prvi put, nema zapošljavanja	6000	4010	2961	2135	103	87	882	507	1279	809	8	3	11	6	0	0	738	456	18	7	0	0
Nije prvi put, ima zapošljavanja	14581	8002	2492	1210	381	248	3012	1409	5351	3067	64	10	231	129	3	0	2893	1840	147	86	7	2
UKUPNO:	24281	13742	6487	3921	489	338	4319	2051	8447	4669	99	18	273	151	5	0	3961	2480	191	110	10	4

Novoprijavljeni⁶
- prema razlogu prestanka radnog odnosa -

(Tab. 36)

Razlog prestanka radnog odnosa	Σ	Ž	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI-1	Ž	VI-2	Ž	VII-1	Ž	VII-2	Ž	VIII	Ž
01 Izrecena mera prestanka radnog odnosa zbog povrede radnih dužnosti i obaveza	46	18	14	3	1	1	10	3	17	9	0	0	0	0	0	0	3	2	1	0	0	0
02 Pismena izjava zaposlenog da želi da raskine radni odnos (otkaz ugovora o radu)	475	263	92	43	21	14	104	50	190	110	4	0	6	3	0	0	56	43	2	0	0	0

⁶ Izveštaj prikazuje sva novoprijavljena lica, osim lica koja prelaze iz jednog u drugi biro rada

03 Zaključivanje sporazuma s poslodavcem o prestanku radnog odnosa	796	432	135	72	17	15	157	70	302	174	4	1	7	4	0	0	161	92	12	4	1	0
05 Ako zaposleni ne pokaže potrebna znanja i sposobnosti, a nema radnog mesta na koje može biti raspoređen	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
06 Ako zaposleni ne ostvaruje odgovarajuće rezultate rada, a nema radnog mesta na koje može biti raspoređen	2	1	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
09 Neopravdani izostanak s posla 5 radnih dana uzastopno	2	1	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10 Neopravdani izostanak s posla 7 radnih dana sa prekidima u toku 3 meseca	7	3	1	0	0	0	3	1	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12 Ako su pri zasnivanju radnog odnosa precutani ili dati neistiniti podaci značajni za zasnivanje radnog odnosa	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13 Odbijanje raspoređivanja na drugo radno mesto na koje je zaposleni raspoređen zbog potreba procesa rada	2	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15 Odbijanje raspoređivanja na drugo odgovarajuće radno mesto, pošto je utvrđeno da zaposleni nema sposobnosti za obavljanje poslova radnog mjesta na koje je raspoređen	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16 Odbijanje raspoređivanja na drugo radno mesto, pošto je utvrđeno da zaposleni ne ostvaruje odgovarajuće rezultate rada	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18 Odbijanje zaposlenog za čijim je radom prestala potreba da bude raspoređen na drugo odgovarajuće radno mjesto sa punim radnim vremenom, kod istog poslodavca	2	2	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0

19 Odbijanje zaposlenog za čijim je radom prestala potreba da zasnuje radni odnos na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom kod drugog poslodavca (preuzimanje)	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20 Odbijanje zaposlenog za čijim je radom prestala potreba da se radno angažuje na obavljanju poslova koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi, odnosno radnoj sposobnosti	6	3	1	0	2	1	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21 Odbijanje zaposlenog za čijim je radom prestala potreba da se stručno osposobi, prekvalifikuje ili dokvalifikuje za drugo odgovarajuće radno mjesto sa punim radnim vremenom, kod istog ili drugog poslodavca	3	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22 Isplaćena jednokratna novčana naknada zaposlenom za čijim je radom prestala potreba	19	9	2	0	0	0	4	1	12	7	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
23 Isplaćena otpremnina zaposlenom za čijim je radom prestala potreba	499	270	106	44	12	5	131	63	184	113	3	0	9	6	0	0	52	37	2	2	0	0
25 Navršenih 65 godina života i 15 godina staža osiguranja	4	3	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0
28 Ako zaposleni odsustvuje sa rada duže od 6 meseci zbog izdržavanja kazne zatvora	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30 Isteka rada na određeno vreme u svojstvu pripravnika	69	28	0	0	0	0	5	3	33	12	0	0	3	0	0	0	28	13	0	0	0	0
31 Stečaj preduzeća	692	259	109	33	9	4	130	27	281	112	11	1	18	8	1	0	127	68	6	6	0	0
32 Likvidacija preduzeća	93	58	15	9	2	1	23	13	32	23	2	1	3	2	0	0	16	9	0	0	0	0
33 Prestanak rada poslodavca	159	93	30	15	7	4	40	23	59	37	0	0	4	3	0	0	19	11	0	0	0	0
34 Ako se zaposleni ne vrati na rad u roku od 30 dana od dana povratka sa rada iz inostranstva, vojske ili po prestanku funkcije	2	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35 Istek rada na određeno vreme	8971	5012	1597	800	229	143	1809	856	3256	1897	39	6	147	86	2	0	1796	1167	92		4	1

36 Istek radnog angažovanja nezaposlenog lica	191	114	39	17	8	7	44	28	57	36	0	0	3	3	0	0	40	23	0	0	0	0
37 Zbog premeštaja bracnog druga u skladu sa posebnim propisima	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38 Zbog zdravstvenog stanja zaposlenog ili članova njegove porodice	2	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40 Zbog prestanka rada ostvarenog po drugom osnovu	9	5	1	1	0	0	4	2	2	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
42 Ostali razlozi utvrđeni zakonom ili kolektivnim ugovorom	659	361	148	77	25	19	128	74	238	125	2	0	13	4	0	0	96	57	7	4	2	1
UKUPNO 1. sa stažom	12718	6940	2297	1115	333	214	2600	1219	4678	2665	65	9	213	119	3	0	2400	1525	122	72	7	2
UKUPNO 2. bez staža	11563	6802	4190	2806	156	124	1719	832	3769	2004	34	9	60	32	2	0	1561	955	69	38	3	2
UKUPNO SVEGA=	24281	13742	6487	3921	489	338	4319	2051	8447	4669	99	18	273	151	5	0	3961	2480	191	110	10	4

Novoprijavljeni
– prema starosnim grupama –

(Tab. 37)

	Starosna grupa	Ukupno	I	II	III	IV	V	VI-1	VI-2	VII-1	VII-2	VIII
Rb	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Do 18 godina	109	94	0	14	1	0	0	0	0	0	0
2	Žena	58	52	0	6	0	0	0	0	0	0	0
3	Od 18 do 25 godina	4033	904	5	502	2186	14	3	0	411	8	0
4	Žena	2024	524	2	196	1028	7	2	0	260	5	0
5	Preko 25 do 30 godina	3986	648	8	349	1494	5	0	2	1419	61	0
6	Žena	2367	421	6	183	831	1	0	0	891	34	0
7	Preko 30 do 35 godina	3425	696	15	515	1139	7	10	1	983	58	1
8	Žena	2057	459	8	264	647	3	7	0	636	32	1
9	Preko 35 do 40 godina	3139	841	48	748	859	16	47	0	546	33	1
10	Žena	1889	535	34	379	538	3	22	0	357	21	0
11	Preko 40 do 45 godina	2809	932	74	672	758	10	60	1	287	14	1
12	Žena	1661	558	53	338	487	0	35	0	179	10	1
13	Preko 45 do 50 godina	2434	854	97	547	735	12	45	0	139	4	1
14	Žena	1424	522	78	271	433	3	30	0	85	2	0
15	Preko 50 do 55 godina	1987	679	107	497	583	13	32	0	69	4	3
16	Žena	1079	376	74	230	335	1	20	0	39	2	2
17	Preko 55 do 60 godina	1520	514	91	337	457	14	44	0	55	6	2
18	Žena	796	296	55	139	258	0	25	0	21	2	0
19	Preko 60 godina	839	325	44	138	235	8	32	1	52	3	1
20	Žena	387	178	28	45	112	0	10	0	12	2	0
21	UKUPNO	24281	6487	489	4319	8447	99	273	5	3961	191	10
22	UKUPNO Žena	13742	3921	338	2051	4669	18	151	0	2480	110	4

Oglašena slobodna radna mjesta
– po opštinama, broima rada –

(Tab. 38)

Rb	Opština	1.1 – 30.6.2020. g.		1.1 – 31.6.2021. g.		Nom. razlika (5-3)	Indeks (5:3)
		Broj prijava o SRM	Broj SRM	Broj prijava o SRM	Broj SRM		
		1	2	3	4		
1	Andrijevića	22	41	46	47	6	-40
2	Bar	494	855	690	1168	313	-377
3	Berane	130	226	138	201	-25	-163
4	Petnjica	34	37	41	64	27	-14
5	Bijelo Polje	228	333	212	284	-49	-261
6	Budva	579	1595	635	1682	87	-548
7	Cetinje	137	222	112	174	-48	-160
8	Danilovgrad	95	184	92	173	-11	-103
9	Herceg Novi	880	1835	986	1729	-106	-1092
10	Kolašin	89	134	92	122	-12	-104
11	Kotor	379	562	336	547	-15	-351
12	Mojkovac	56	89	81	110	21	-60
13	Nikšić	234	336	246	378	42	-204
14	Plav	-	-	37	37	37	0
15	Gusinje	-	-	64	68	68	4
16	Plav, Gusinje	70	115	101	105	-10	-111
17	Pljevlja	208	342	274	363	21	-253
18	Plužine	30	39	25	26	-13	-38
19	Podgorica	-	-	1563	2499	2499	936
20	Golubovci	-	-	47	50	50	3
21	Tuzi	-	-	57	70	70	13
22	Podgorica, Golubovci, Tuzi	2004	3621	1667	2619	-1002	-2669
23	Rožaje	97	157	45	52	-105	-150
24	Šavnik	12	18	19	19	1	-18
25	Tivat	336	568	496	786	218	-278
26	Ulcinj	234	685	170	447	-238	-408
27	Žabljak	52	96	47	61	-35	-82
28	Crna Gora	6400	12090	6551	11157	-933	-7484

Oglašena slobodna radna mjesta
- po opštinama, biroima rada i stepenima stručne spreme -

(Tab. 39)

_Opština	Ukupno	I	II	III	IV	V	VI1	VI2	VII1	VII2	VIII
ANDRIJEVICA	47	5	1	1	2	0	0	0	38	0	0
BAR	1168	371	48	132	447	5	31	0	125	9	0
BERANE	201	11	0	37	40	8	0	0	105	0	0
BIJELO POLJE	284	35	2	51	81	7	7	0	101	0	0
BUDVA	1682	417	229	482	442	4	17	0	90	0	1
CETINJE	174	21	0	45	38	0	1	0	67	0	2
DANILOVGRAD	173	79	0	35	26	0	3	0	30	0	0
GOLUBOVCI	50	7	0	1	16	0	2	0	22	2	0
GUSINJE	68	1	0	0	4	0	0	0	63	0	0
HERCEG NOVI	1729	248	505	446	387	8	7	0	119	8	1
KOLAŠIN	122	21	3	9	47	0	1	0	41	0	0
KOTOR	547	127	21	99	122	0	11	0	157	5	5
MOJKOVAC	110	23	0	16	17	0	1	0	53	0	0
NIKŠIĆ	378	59	3	86	104	0	12	0	96	2	16
PETNJICA	64	2	0	3	19	0	0	0	40	0	0
PLAV	37	1	0	2	5	0	9	0	19	1	0
PLJEVLJA	363	63	0	73	92	9	12	0	112	2	0
PLUŽINE	26	2	0	4	4	0	1	0	15	0	0
PODGORICA	2499	396	7	466	842	5	23	0	693	38	29
ROŽAJE	52	10	0	8	6	0	4	0	24	0	0
ŠAVNIK	19	3	0	2	5	0	0	0	9	0	0
TIVAT	786	195	80	118	295	33	20	0	44	1	0
TUZI	70	11	0	11	5	0	0	0	43	0	0
ULCINJ	447	150	45	102	111	1	17	0	20	1	0
ŽABLJAK	61	5	0	15	15	0	0	0	26	0	0
CRNA GORA	11157	2263	944	2244	3172	80	179	0	2152	69	54

Oglašena slobodna radna mjesta
- po opštinama, biroima rada i nivoima i podnivoima obrazovanja - (Tab.40)

	Nivo	I				II	III	IV		V			VI	VII				VIII		
	Podnivo	I-1				I-2		IV-1	IV-2					VII-1		VII-2				
Opština	Ukupno	111	112	113	114	121	201	301	411	421	501	502	503	601	711	712	713	721	722	801
ANDRIJEVICA	47	4	0	0	0	1	1	1	2	0	0	0	0	0	0	38	0	0	0	0
BAR	1168	221	0	0	0	150	48	132	447	5	31	0	0	6	4	110	5	8	1	0
BERANE	201	0	0	0	0	11	0	37	40	8	0	0	0	2	0	101	2	0	0	0
BIJELO POLJE	284	1	0	0	0	34	2	51	81	3	7	0	4	1	1	97	2	0	0	0
BUDVA	1682	230	0	0	0	187	229	482	442	4	17	0	0	1	1	86	2	0	0	1
CETINJE	174	0	0	0	0	21	0	45	38	0	1	0	0	0	0	67	0	0	0	2
DANILOVGRAD	173	43	0	0	0	36	0	35	26	0	3	0	0	2	1	27	0	0	0	0
GOLUBOVCI	50	0	0	0	0	7	0	1	16	0	2	0	0	3	0	19	0	2	0	0
GUSINJE	68	1	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	63	0	0	0	0
HERCEG NOVI	1729	23	0	0	0	225	505	446	387	8	7	0	0	10	0	105	4	6	2	1
KOLAŠIN	122	0	0	0	0	21	3	9	47	0	1	0	0	0	0	38	3	0	0	0
KOTOR	547	29	0	0	0	98	21	99	122	0	11	0	0	0	0	155	2	5	0	5
MOJKOVAC	110	0	0	0	0	23	0	16	17	0	1	0	0	0	0	51	2	0	0	0
NIKŠIĆ	378	13	0	0	0	46	3	86	104	0	12	0	0	0	0	91	5	2	0	16
PETNJICA	64	0	0	0	0	2	0	3	19	0	0	0	0	0	0	40	0	0	0	0
PLAV	37	1	0	0	0	0	0	2	5	0	9	0	0	1	0	18	0	1	0	0
PLJEVLJA	363	4	0	0	0	59	0	73	92	9	12	0	0	5	0	101	6	2	0	0
PLUŽINE	26	0	0	0	0	2	0	4	4	0	1	0	0	0	0	15	0	0	0	0
PODGORICA	2499	0	0	0	0	396	7	466	842	5	23	0	0	49	9	574	61	37	1	29
ROŽAJE	52	0	0	0	0	10	0	8	6	0	4	0	0	0	0	24	0	0	0	0
ŠAVNIK	19	1	0	0	0	2	0	2	5	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0
TIVAT	786	61	0	0	0	134	80	118	295	33	20	0	0	3	3	38	0	1	0	0
TUZI	70	1	0	1	0	9	0	11	5	0	0	0	0	3	1	37	2	0	0	0
ULCINJ	447	14	0	0	0	136	45	102	111	1	17	0	0	2	0	17	1	1	0	0
ŽABLJAK	61	0	0	0	0	5	0	15	15	0	0	0	0	0	0	26	0	0	0	0
CRNA GORA	11157	647	0	1	0	1615	944	2244	3172	76	179	0	4	88	20	1947	97	65	4	54

Oglašena slobodna radna mjesta
– po djelatnostima i vrsti radnog odnosa –

(Tab. 41)

Djelatnost	Ukupno:	Novootvoreno	Upraznjeno	Neodređeno	Određeno	Pripravnik	Pripravnik volonter	Dopunski rad	Privremeni poslovi
A.Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	148	136	12	0	18	0	0	0	0
B.Rudarstvo	2	0	2	1	1	0	0	0	0
C.Prerađivačka industrija	367	191	176	63	275	1	0	0	0
D.Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	22	3	19	8	14	0	0	0	0
E.Snabdijevanje vodom; upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	210	51	159	68	93	4	0	0	11
F.Građevinarstvo	599	342	257	51	434	2	0	0	0
G.Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala	1464	745	719	186	993	0	0	0	0
H.Saobraćaj i skladištenje	673	201	472	64	379	27	0	0	6
I.Usluge smještaja i ishrane	3102	1405	1697	90	850	0	0	0	3
J.Informisanje i komunikacije	136	85	51	17	111	1	0	0	0
K.Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	144	13	131	38	100	6	0	0	0
L.Poslovanje nekretninama	200	67	133	6	82	0	0	0	0
M.Stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti	305	219	86	80	193	8	0	0	16
N.Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	970	629	341	20	510	2	0	0	0
O.Državna uprava i odbrana; Obavezno socijalno osiguranje	326	53	273	200	97	10	0	0	0
P.Obrazovanje	1059	67	992	107	952	0	0	0	0
Q.Zdravstvena i socijalna zaštita	1139	227	912	234	884	15	0	0	0
R.Umjetnost,zabava i rekreacija	176	62	114	53	91	1	0	0	0
S.Ostale uslužne djelatnosti	115	59	56	29	64	2	0	0	0
UKUPNO CRNA GORA	11157	4555	6602	1315	6141	79	0	0	36

Zapošljavanje prema opštinama, biroima rada i stpenima stručne spreme
- prema prispjelim podacima Poreske uprave, lica sa evidencije Zavoda -

(Tab. 42)

Opština	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI1	Ž	VI2	Ž	VII1	Ž	VII2	Ž	VIII	Ž	Ukupno	Žene
ANDRIJEVICA	3	3	0	0	9	2	29	11	0	0	0	0	0	0	11	7	0	0	0	0	52	23
BAR	93	67	9	6	87	41	216	144	5	2	8	5	0	0	131	89	7	6	0	0	556	360
BERANE	26	10	3	1	28	9	110	51	0	0	1	0	0	0	86	46	1	0	0	0	255	117
BIJELO POLJE	76	42	13	9	114	47	184	121	2	1	9	2	0	0	186	147	4	2	0	0	588	371
BUDVA	153	82	18	16	203	105	445	256	3	0	14	7	1	0	185	109	9	4	1	1	1032	580
CETINJE	25	17	4	2	14	6	53	32	0	0	0	0	0	0	37	29	2	1	0	0	135	87
DANILOVGRAD	19	8	1	1	25	10	63	29	1	0	1	1	0	0	43	30	0	0	0	0	153	79
GUSINJE	0	0	0	0	2	0	8	5	0	0	0	0	0	0	13	6	0	0	0	0	23	11
HERCEG NOVI	64	39	25	19	113	65	201	125	3	1	12	6	0	0	136	82	8	5	1	0	563	342
KOLAŠIN	19	9	1	1	25	11	57	26	1	0	0	0	0	0	31	25	3	0	0	0	137	72
KOTOR	27	14	6	5	46	20	108	54	3	0	4	2	0	0	68	47	1	1	0	0	263	143
MOJKOVAC	6	4	1	1	14	9	15	7	0	0	2	1	0	0	9	3	1	0	0	0	48	25
NIKŠIĆ	31	13	8	4	90	47	253	139	1	0	10	6	0	0	205	144	6	4	1	1	605	358
PETNJICA	1	1	0	0	3	1	21	9	0	0	0	0	0	0	12	7	0	0	0	0	37	18
PLAV	8	5	0	0	2	1	21	14	1	0	1	0	0	0	11	6	1	0	0	0	45	26
PLJEVLJA	48	21	9	5	77	22	151	85	2	0	4	1	2	2	74	47	2	0	0	0	369	183
PLUŽINE	2	2	0	0	4	1	7	4	0	0	1	1	0	0	10	6	1	1	0	0	25	15
PODGORICA	179	87	22	13	225	95	743	400	6	1	30	19	0	0	681	459	33	22	3	2	1922	1098
ROŽAJE	30	13	0	0	35	18	56	34	0	0	5	3	0	0	79	53	9	7	0	0	214	128
ŠAVNIK	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	2	1	0	0	0	0	4	2
TIVAT	50	27	4	3	53	19	123	55	4	0	9	1	0	0	81	45	4	3	0	0	328	153
TUZI	20	10	2	2	6	3	21	10	0	0	0	0	0	0	10	4	0	0	0	0	59	29
ULCINJ	104	67	3	2	48	26	114	53	0	0	8	4	0	0	95	53	9	2	0	0	381	207
ŽABLJAK	5	4	0	0	5	3	22	12	1	0	1	0	0	0	9	4	1	0	0	0	44	23
Ukupno	989	545	129	90	1228	561	3022	1677	33	5	121	59	3	2	2205	1449	102	58	6	4	7838	4450

Zapošljavanje prema opštinama, biroima rada i nivoima i podnivoima kvalifikacija obrazovanja
- prema prispjelim podacima Poreske uprave, lica sa evidencije Zavoda -

(Tab. 43)

Biro rada	Nivo		I										II		III		IV			
	Ukupno	Podnivo															IV-1		IV-2	
		žene	111	111ž	112	112ž	113	113ž	114	114ž	121	121ž	201	201ž	301	301ž	411	411ž	421	421ž
ANDRIJEVICA	52	23	1	1	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	9	2	29	11	0	0
BAR	556	360	25	18	1	1	1	1	1	1	65	46	9	6	87	41	216	144	5	2
BERANE	255	117	3	2	0	0	0	0	1	1	22	7	3	1	28	9	110	51	0	0
BIJELO POLJE	588	371	8	3	0	0	1	0	1	0	66	39	13	9	114	47	184	121	2	1
BUDVA	1032	580	30	14	0	0	2	2	3	2	118	64	18	16	203	105	445	256	2	0
CETINJE	135	87	2	1	0	0	1	1	0	0	22	15	4	2	14	6	53	32	0	0
DANILOVGRAD	153	79	1	0	1	1	1	0	0	0	16	7	1	1	25	10	63	29	1	0
GUSINJE	23	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	8	5	0	0	
HERCEG NOVI	563	342	17	9	1	0	2	2	0	0	44	28	25	19	113	65	201	125	3	1
KOLAŠIN	137	72	0	0	0	0	1	0	1	0	17	9	1	1	25	11	57	26	1	0
KOTOR	263	143	10	6	0	0	0	0	0	0	17	8	6	5	46	20	108	54	2	0
MOJKOVAC	48	25	1	0	0	0	0	0	1	1	4	3	1	1	14	9	15	7	0	0
NIKŠIĆ	605	358	4	3	0	0	0	0	0	0	27	10	8	4	90	47	253	139	1	0
PETNJICA	37	18	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	3	1	21	9	0	0
PLAV	45	26	0	0	0	0	0	0	0	0	8	5	0	0	2	1	21	14	1	0
PLJEVLJA	369	183	7	3	0	0	0	0	0	0	41	18	9	5	77	22	151	85	2	0
PLUŽINE	25	15	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	4	1	7	4	0	0
PODGORICA	1922	1098	45	16	0	0	2	1	4	3	128	67	22	13	225	95	743	400	5	1
ROŽAJE	214	128	5	3	0	0	1	1	0	0	24	9	0	0	35	18	56	34	0	0
ŠAVNIK	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
TIVAT	328	153	8	3	1	0	1	1	6	5	34	18	4	3	53	19	123	55	4	0
TUZI	59	29	4	1	0	0	0	0	1	1	15	8	2	2	6	3	21	10	0	0
ULCINJ	381	207	9	6	0	0	9	6	5	2	81	53	3	2	48	26	114	53	0	0
ŽABLJAK	44	23	1	1	0	0	0	0	0	0	4	3	0	0	5	3	22	12	1	0
UKUPNO	7838	4450	182	91	4	2	22	15	24	16	757	421	129	90	1228	561	3022	1677	30	5

Nivo Podnivo Biro rada	V						VI		VII										VIII	
									VII-1					VII-2						
	501	501ž	502	502ž	503	503ž	601	601ž	711	711ž	712	712ž	713	713ž	721	721ž	722	722ž	801	801ž
ANDRIJEVICA	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	6	3	4	4	0	0	0	0	0	0
BAR	8	5	0	0	0	0	57	40	4	3	32	19	38	27	4	4	3	2	0	0
BERANE	1	0	0	0	0	0	24	13	13	9	28	14	21	10	1	0	0	0	0	0
BIJELO POLJE	9	2	0	0	0	0	26	17	41	37	51	40	68	53	1	1	3	1	0	0
BUDVA	14	7	1	0	1	0	56	25	17	13	46	31	66	40	2	1	7	3	1	1
CETINJE	0	0	0	0	0	0	13	10	7	5	5	3	12	11	1	0	1	1	0	0
DANILOVGRAD	1	1	0	0	0	0	14	8	2	2	4	2	23	18	0	0	0	0	0	0
GUSINJE	0	0	0	0	0	0	6	4	2	2	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
HERCEG NOVI	12	6	0	0	0	0	54	34	8	4	39	22	35	22	7	4	1	1	1	0
KOLAŠIN	0	0	0	0	0	0	3	2	0	0	9	6	19	17	2	0	1	0	0	0
KOTOR	4	2	0	0	1	0	28	14	6	5	17	15	17	13	0	0	1	1	0	0
MOJKOVAC	2	1	0	0	0	0	0	0	3	3	2	0	4	0	1	0	0	0	0	0
NIKŠIĆ	10	6	0	0	0	0	28	12	28	25	69	51	80	56	3	2	3	2	1	1
PETNJICA	0	0	0	0	0	0	2	1	2	2	3	1	5	3	0	0	0	0	0	0
PLAV	1	0	0	0	0	0	2	2	3	2	6	2	0	0	1	0	0	0	0	0
PLJEVLJA	4	1	2	2	0	0	17	11	10	8	26	13	21	15	2	0	0	0	0	0
PLUŽINE	1	1	0	0	0	0	2	1	2	2	3	2	3	1	1	1	0	0	0	0
PODGORICA	30	19	0	0	1	0	180	119	65	47	147	92	289	201	15	11	18	11	3	2
ROŽAJE	5	3	0	0	0	0	9	6	14	11	44	28	12	8	2	1	7	6	0	0
ŠAVNIK	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
TIVAT	9	1	0	0	0	0	31	16	6	3	14	7	30	19	3	2	1	1	0	0
TUZI	0	0	0	0	0	0	4	2	3	0	1	1	2	1	0	0	0	0	0	0
ULCINJ	8	4	0	0	0	0	58	31	3	3	18	8	16	11	3	0	6	2	0	0
ŽABLJAK	1	0	0	0	0	0	4	1	0	0	4	3	1	0	0	0	1	0	0	0
UKUPNO	121	59	3	2	3	0	619	369	240	186	580	364	766	530	49	27	53	31	6	4

Pregled zapošljavanja prema djelatnostima poslodavaca i stepenima stručne spreme

(Tab. 44)

Djelatnost	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI1	Ž	VI2	Ž	VII1	Ž	VII2	Ž	VIII	Ž	SUM	Ž
A . Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	7	4	1	0	11	1	10	3	0	0	0	0	0	0	8	4	0	0	0	0	37	12
B . Rudarstvo	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	4	2
C . Prerađivačka industrija	85	45	5	3	69	29	159	74	0	0	5	3	0	0	57	27	3	2	0	0	383	183
D . Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	1	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	2	0	0	0	0	9	2
E . Snabdijevanje vodom; upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	25	8	5	3	24	1	33	5	3	0	0	0	0	0	15	5	1	0	0	0	106	22
F . Građevinarstvo	63	14	6	0	81	6	144	24	1	0	5	2	0	0	81	35	6	5	0	0	387	86
G . Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala	182	118	16	9	249	150	754	476	2	0	19	11	0	0	269	186	12	6	0	0	1503	956
H . Saobraćaj i skladištenje	23	6	5	2	59	6	109	25	5	0	7	1	0	0	61	31	4	2	0	0	273	73
I . Usluge smještaja i ishrane	329	198	44	36	341	167	736	388	4	1	25	12	1	0	295	148	15	6	1	0	1791	956
J . Informisanje i komunikacije	5	2	0	0	6	5	30	14	1	1	2	0	0	0	78	39	1	1	0	0	123	62
K . Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	0	0	0	0	1	1	7	4	0	0	3	3	0	0	30	22	2	2	1	1	44	33
L . Poslovanje nekretninama	6	3	1	1	10	4	25	12	0	0	1	0	0	0	16	11	0	0	0	0	59	31
M . Stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti	27	12	2	1	32	9	75	35	1	0	4	1	0	0	120	80	12	6	1	0	274	144
N . Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	98	38	13	9	126	33	250	102	8	0	11	2	0	0	157	84	9	2	0	0	672	270
O . Državna uprava i odbrana; Obavezno socijalno osiguranje	3	1	4	1	24	14	45	27	1	0	12	5	0	0	168	98	10	4	2	2	269	152
P . Obrazovanje	45	35	9	9	49	44	115	104	3	1	14	12	2	2	584	487	16	12	0	0	837	706
Q . Zdravstvena i socijalna zaštita	18	15	8	8	45	27	259	196	4	2	6	6	0	0	131	104	7	6	0	0	478	364
R . Umjetnost, zabava i rekreacija	37	22	3	3	44	23	174	108	0	0	7	1	0	0	83	52	3	3	1	1	352	213
S . Ostale uslužne djelatnosti	35	24	5	5	54	40	95	80	0	0	0	0	0	0	45	33	0	0	0	0	234	182
T . Djelatnost domaćinstva kao poslodavca; Djelatnost domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
U . Djelatnost eksteritorijalnih organizacija i tijela	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1
Ukupno Crna Gora	989	545	129	90	1228	561	3022	1677	33	5	121	59	3	2	2205	1449	102	58	6	4	7838	4450

Pregled broja isplata novčanih naknada
po opštinama i mjesecima

(Tab. 45)

Rb	Opština	Mjesec, 2021. godine						Prosječan broj korisnika
		Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	
		1	2	3	4	5	6	
1	Andrijevica	539	535	529	520	523	527	529
2	Budva	236	234	228	214	201	196	218
3	Cetinje	229	211	212	187	178	185	200
4	Danilovgrad	125	124	131	129	121	129	127
5	Kolašin	99	110	108	102	100	102	104
6	Kotor	151	157	144	135	120	124	139
7	Mojkovac	237	251	250	245	246	247	246
8	Bar	553	552	528	515	506	501	526
9	Berane	2489	2501	2507	2488	2495	2498	2496
10	Petnjica	538	537	536	534	533	531	535
11	Bijelo Polje	1001	1083	1072	1039	1008	1006	1035
12	Herceg Novi	372	342	318	311	268	263	312
13	Nikšić	651	639	644	630	630	622	636
14	Pljevlja	640	629	631	633	624	622	630
15	Podgorica	1109	1090	1088	1105	1131	1277	1133
16	Golubovci	128	122	125	127	122	151	129
17	Tuzi	121	121	118	115	108	113	116
18	Plav	587	593	591	589	585	581	588
19	Gusinje	134	135	136	132	135	136	135
20	Plužine	45	46	45	40	41	42	43
21	Rožaje	1978	1977	1987	1983	1968	1986	1980
22	Šavnik	10	10	9	9	11	11	10
23	Tivat	164	164	166	152	133	141	153
24	Ulcinj	145	134	145	136	127	122	135
25	Žabljak	37	37	37	36	33	31	35
26	UKUPNO	12318	12334	12285	12106	11947	12144	12189

Pregled isplata novčanih naknada u 2021. godini

(Tab. 46)

Rb	Mjesec	Redovna - 40% minimalne zarade – 88.80€ (bruto – 110.82€)		Najniža penzija 147.08€ (bruto 183.55€)		Redovna - 120% obračunske vrijednosti koeficijenta – 108€ (bruto – 134.78€)		Ukupno	
		Broj korisnika	Sredstva bruto	Broj korisnika	Sredstva bruto	Broj korisnika	Sredstva bruto	Broj korisnika	Sredstva bruto
		1	4	5	6	7	8	9	10
1	Januar	10300	1140162.83	207	37041.27	1811	267145.9	12318	1444350
2	Februar	10229	1136740.67	207	36844.7	1896	295972.26	12334	1469557.63
3	Mart	10235	1132924.85	193	35265.29	1857	249184.81	12285	1417374.95
4	April	10180	1127093.83	192	34972.39	1734	226512.82	12106	1388579.04
5	Maj	10165	1128617.03	187	34323.85	1595	212948.13	11947	1375889.01
6	Jun	10156	1125747.56	185	33467.32	1803	270614.71	12144	1429829.59

./.